

SZENT MARGIT ÉLETE

1510

RÉGI MAGYAR KÓDEXEK
10. szám

SZENT MARGIT ÉLETE
1510

A NYELVEMLÉK
HASONMÁSA ÉS BETŰHŰ ÁTIRATA
BEVEZETÉSEL ÉS JEGYZETEKSEL

BUDAPEST
1990

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KÉZIRATTÁRÁNAK
M. Nyelvemlék 3. jelzetű kódexéről készült

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
NYELVTUDOMÁNYI INTÉZETÉNEK
NYELVTÖRTÉNETI ÉS DIALEKTOLÓGIAI OSZTÁLYÁN

Az átiratot és a jegyzeteket készítette
DÖMÖTÖR ADRIENNE és PÓLYA KATALIN
FARKAS VILMOS irányításával

A bevezetést írta
† P. BALÁZS JÁNOS

A munkálatok az OTKA pályázatának keretében folytak
BENKŐ LORÁND akadémikus
vezetésével

A fotomásolatok az Országos Széchényi Könyvtárban készültek.

TARTALOM

Bevezetés	7
A latin és a német források lelőhelyei	21
Irodalomjegyzék	28
Az átírás módja	34
A kódex hasonmása és betűhív átirata	35
Jegyzetek	501

BEVEZETÉS

1. A kódex leírása. — A Szent Margit élete vagy Margit-legenda (rövidítve: Margl.) elnevezésű eredeti kódex az Országos Széchényi Könyvtár kéziratárában található, jelzete Magyar Nyelvmemlék 3. A kódexlapok két erős fatábla közé vannak bekötve, a táblák mérete 223 x 145 mm. A táblákat sötétvörös (majdnem fekete) kecskebőr fedi, a bőr egykorú lehet a táblákkal, csupán a gerincet borító része új. A táblákat fedő bőr finom mértani rajzolatokkal, bevésésekkel van díszítve. A könyv gerincén aranyozott nagybetűkkel írt cím olvasható: SZ. MARGIT ÉLETE. XVI. SZ. KÉZIRAT.

A fatáblák sarkait a bekötéskor bevésett rajzolatokkal díszített sárgaréz sarokpántokkal látták el. Az eredeti 8 pántból már csak kettő van meg, az elülső lapon az alsó külső, a hátlapon a felső külső sarokpánt. A gerinc melletti sarokpántok mind hiányoznak. A felső és az alsó tábla középpontjában egy-egy köldökdísz van, amelyeken éppúgy, mint a sarokpántokon, bevésett díszítmények, rajzolatok láthatók. Ha megvolnának a hiányzó sarokpántok, az asztallapra helyezett könyv azokon és a köldökdísz kiemelkedő gombján nyugalomban, mozdulatlanul feküdne; de most a könyv a köldökdísz gombján billeg. A tábla nyitóoldalán a saroktábla mellett egy-egy sárgaréz kapocs van, segítségével a könyv bekapcsolható (zárható).

Amikor e becses kódex 1836-ban a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdonába jutott, újra bekötötték. Bekötéskor az első tábla után 10 tiszta lapot, a hátulsó tábla elé is 10 tiszta lapot fűztek be. A bekötött tiszta lapok között vannak az eredeti, XVI. századi kódexlapok. Elöl az első, hátul az utolsó befűzött üres lapot ráragasztották az első, illetőleg a hátulsó fatábla belső oldalára.

Az elülső tábla belső oldalán ez olvasható:

406

- Quart. Hung. (XIX. századi írás) (enyhén kivakarva)	M. Nyelvemlék 3. (újabb írás) (a könyv mai jelzete)
---	---

Jankowich Miklós első gyűjt.-ből

Újra bekötve 1852. jan.-ban

Az elül beragasztott lap hátlapjára ez van írva:

Szent Margit élete

Kezd: ezenkeppen hagyta eeket etc: etc

Végződ: el temete Nagy tisztességgel.

pagina a 1^a. usq. 232

Nicolai sen. Jankowich

A hátsó tábla belső oldalára ragasztott lapon ez olvasható:

„Nicolai Jankowich Exemplar a Comite Michaele Viczay pro
aureis Graecis et Romanis Rarissimis, uti Basileos

Basileon Farnacis et aliis N^o pro 65. redemt.

Unicum hoc pretiosissimum Linguae Hung. Cimelion”.

Mátray Gábor

Az eredeti kódexlapok kétféleképpen vannak számozva: 1. lapok szerint, azaz minden lapnak felső külső (a gerinccel ellenkező) sarkában ceruzával írt számok láthatók 1–232-ig; 2. fóliók szerint, ez esetben csak minden jobb oldali lap (a gerinctől nézve) jobb felső sarkában van szám nyomókészülékkel rányomva 1–116-ig. Valószínűleg a ceruzával készült számozás a régebbi.

A legenda szövege elül is, végén is csonka, az 1. lap (levél) elején kezdődik, mondat közepén. Rokon kódexek összevetéséből kiderül, hogy elül kb. 2 levél (4 lap) hiányzik. PRAY GYÖRGY vallomása szerint már akkor hiányos volt, amikor hozzá került, és 1770-ben kiadást készített belőle. A szöveg vége a 231. lap közepén végződik, írója bizonyára már nem tudta befejezni. A 232. lap egészen üres.

A kódex papirosa nyolcadrét nagyságú, erős, kemény, sima tapintású, az írás módja a gothica textualis cursiva típust mutatja (l. MEZEY

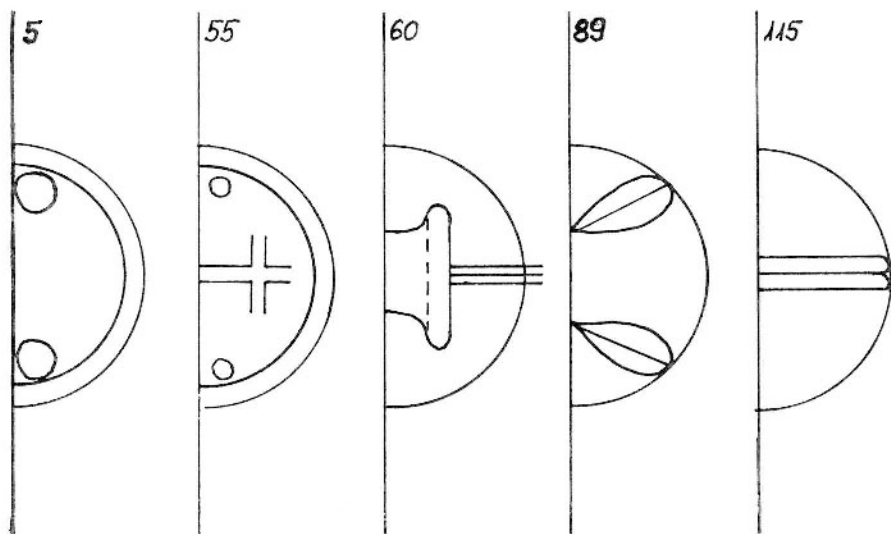
LÁSZLÓ, Paleográfia. Egyetemi jegyzet. Bp., 1962. 69–74.) A papiros eredeti fehér színe az évszázadok alatt megsárgult, nedvesség is érthette, ezért megkeményedett. Lapozáskor a lapok pattogó hangot adnak, ropognak. Tintája barna színű, bizonyára gubacstinta. Az 1–37. lapokon a mondatkezdő betűk piros festéssel (vagy inkább piros tintába mártott ecsettel) színezve vannak, bizonyára szövegtagolás céljából. A könyv elején nincsenek címek. A 112. laptól kezdve az egész cím legtöbbször piros tintával van írva. A cím néha 4–5 soros, viszont itt már a szövegben a kódex elején alkalmazott mondatkezdő piros jelzés elmarad.

A kódex szövegét egy kéz írta, szép, fegyelmezett írással. Írás előtt az író halvány vonalakkal előre kijelölte a sorok helyét. Az írástükörnek jobb és bal szélét egy-egy fekete függőleges vonal határolja. Az írástükör magassága 140–146 mm, szélessége 90–92 mm; a sorok száma általában 25, a könyv vége felé 1–2 sorral kevesebb. A lapok mérete: 210 x 144 mm. Az írástükör mellett a gerinc felé 2 cm, a lapszélekig 3,5 cm az üresen hagyott hely; ugyanígy a sorok felett 2 cm, a sorok alatt 4 cm üres hely van.

A 96. lap bal szélén ez olvasható: „S. Margarita oby t A^o. 1271° 15 february annor 29°.” Az írás Pray kezeírása. Ilyen sötétebb tintás javítgatások tőle még másutt is előfordulnak. Viszont egy más illetéktelen kéz az egész kódexen végig önkényes javítgatásokat végzett.

Vízjel: egységes, határozott alakú vízjelet nem sikerült megállapítani. A legtöbb rajzolon a könyv kötésének (gerincének) közepe táján egy félbevágott kör látható, különféle belső rajzolatokkal.

Ilyenforma vízjeleket sikerült észrevenni:

A BRIQUET, C.M. Les filigranes című munkában nem sikerült azonos ábrákat találni hozzájuk.

2. A kódexünk másolója Ráskai Lea. Öt kódexünk örzi munkáinak emlékét, ezek: a Margit-legenda (másolásának ideje 1510.), a Példák Könyvének első fele (1510.), a Cornides-kódex (1514–1519.), a Domonkos-kódex (1517.), és a Horvát-kódex (1522.). Kódexeink írói (fordítói, másolói) általában nem szokták nevüket munkájukban leírni. Ráskai Lea nevét egészen véletlenül VOLF GYÖRGY megtalálta a Cornides-kódex 368. (a faksimilekiadás 184v) lapján, és jellegzetes írása alapján így vált ismertté neve az előbb felsorolt további négy kódex esetében is.

a. Ráskai Lea származása. — Rendes, gondos írása előkelő származást sejtet. HÓMAN BÁLINT és SZEKFÜ GYULA (Mtört.³) több helyen említi a Ráskai nevet. A szomorú emlékezetű muhi csata után a tatárok mindenképpen el akarták fogni IV. Bélát. A király testőrei között emlegették a Butykai–Ráskai–Málcsai atyafiságot, ezek tagjai életük kockázatásával is biztosították királyuk menekülését (Mtört.³ I, 546). Nagy Lajos halála idején egy népszámlálás szerint ugyanilyen nevű család a köznemességhez tartozott (Mtört.³ II, 270). A Mohács előtti időben (1522-ben) Perényi Imre nádor (Ráskai Lea is említi halálát a Cornides-kódex 337., a faksimilekiadás 169r lapján) fiaival (Péter és Ferenc) szövetségre lépők között van Ráskai Gáspár (Mtört.³ II, 605). Mohács után, 1526 végén, amikor Zápolya János megkoronázott király és Ferdinánd trónkövetelő között kitört a fegyveres harc, bizonyára ugyanez a Ráskai Gáspár a felső Dunánál vezette János király csapatait Ferdinánd ellen (Mtört.³ III, 18). Úgy látszik, hogy ez a Ráskai Gáspár azonos a Magyar Irodalmi Lexikonban költőnek titulált főrangú Ráskai Gáspárral. Még egy Ráskait említ a Mtört.³ (III, 193), mégpedig Ráskai Istvánt, aki részt vett a csaknem semleges állású hatalmi csoportosulásban, amelyet 1542-ben Perényi Péter „sárospataki liga” néven toborzott érdekeik védelmére. Nagyon valószínűnek látszik, hogy az előbb említett Ráskai Gáspár vagy István valamilyen rokonságban lehetett a mi Leánkkal.

b. Ráskai Lea írása. — Nyelvészeink egybehangzó véleménye szerint Ráskai Lea az Árpád-korban elterjedt, kancelláriai mellékjel nélküli írásmódot használta. Csak az *i, j, y* betűkre tett pontot, de néha még azt is elhagyta.

Magánhangzói:

Az *i, í* hang jele Ráskainál: *i, j, y*: 2/15: *ilyen*, 8/3: *jmadsagban*, 7/21: *ezük*.

Az *ö, ő* hang jele: *eu*, ritkán *eu*: 49/13: *evrevmest*, 7/16: *leterdepeuluen*, mindig: *ju* (*jö* ~ *jön*).

Az *ü, ű* hang jele: *v*, ritkán *u*: *zuz* (passim), 76/6: *tuz*.

Mássalhangzói:

A mai *c* és *cs* hang jele: *ch*, vagy *c*: 101/4: *orchaĵarol*, 27/24: *chek kyraly*, 2/13: *cuda* [csuda], 8/15: *soklasa* [csuklása].

A *h* hang jele néha lemaradt a szó elejéről: 47/4: *alala vtan*, még összetételben is elmarad: 52/17: *tĵkussal* [tikhússal].

A *j* hang jele: *i, j, y*: 11/24: *iutuan*, 9/12: *jelen*, 65/22: *aĵtot*.

A *k* hang jele: általában *k*, de latin hatásra néha-néha *c* is: 17/22: *karban* de: 13/3: *carban*, 3/1: *cohnyan*.

Az *s* ~ *sz* hang jele: *t, s, ß* ~ *z*: 2/8: *vitelhete*, 1/2: *es*, 2/2: *tororok, zent, zuz* (passim).

A *zs* hang jele: *s, z*: 13/2: *soltart*, 171/23: *sogorulanak* [zsugorul], 10/14: *zolosmakon*.

A magánhangzók hosszúságát igen ritkán jelöli: 49/19: *saar*, 54/3: *veer*, 16/2: *zoo*.

A mássalhangzók hosszúságát már jobban érezte, hallotta, de azért gyakran elfelejtette jelölni: 63/10: *vallanak* [vállának], 36/3: *kĵsseb*, 200/6: *evcche* [öccse]. A ragozásban ingadozik: 8/4: *sororal*, 8/9: *keressel* [kéreessel], 44/25: *betevkel* [betűkkel]; néha még a hasonulást is elhagyja: 60/24: *kyralĵual*, 155/24: *byzonsaqval*.

A mássalhangzók palatalizációját hol jelöli: *gy, ny, ly, ty*, hol elhagyja: 1/24: *genge germeksegetvl*, 78/19: *azzonnak*, 3/14: *kĵral* és 4/17: *kĵralĵy*, 2/25: *cohnya*, 138/4: *gyogeha* [gyógyítsa], 135/14: *eggĵvgĵvseggel*, 79/25: *atĵa*.

c. Ráskai Lea nyelvjárása. — HORGER ANTAL a Nyr. XXVI. (1897: 193, 285) évfolyamában foglalkozik ezzel a kérdéssel, és elfogadja, hogy Ráskai Lea valamelyik Zemplén megyei Kis- vagy Nagyráska szülötte lehet. Azt azonban tagadja, hogy nyelvjárása *ö-ző* lenne, már csak azért is, mert Zemplén megye nem tartozik az *ö-ző* nyelvjárások területéhez. Való igaz, hogy Ráskai Lea szövegében vannak *ö-ző* alakok, néha ugyanaz a szó nála *ö-ző* is, meg nem is. HORGER megállapítja, hogy Ráskai Lea ezen a téren ingadozó, de ez annak tulajdonítható, hogy az előtte levő, másolandó kódexnek más lehetett a nyelvjárása, mint a sajátja, és ez láthatóan nagyon zavarta. Ezért gyakran gépiesen leírta a szót, amilyennek látta, máskor viszont átírta saját nyelvjárása szerint.

3. Történelmi háttér. — A Margit-legenda számunkra különösen fontos

és jelentős. Fontossága abban van, hogy teljesen magyar jellegű, magyar volt az eredeti latin kódex írója, majd később fordítója, átírója, és magyar a kódex névadója, IV. Béla király leánya, Margit. Magyarországon zajlanak a benne leírt események, és a kolostori élet apró, egyhangú dolgai mellett az író gyakran tesz említést az országban lejátszódó nagy eseményekről is. A kódex megemlékezik történelmünk két gyászos korszakáról. Az első korszak tragikus eseménye volt a muhi csata, majd a tatárok kegyetlen pusztítása. A másik szomorú korszak a XVI. század eleje, eme birtokunkban levő kódex írásának ideje, a nép az Európa meghódítására indult óriási oszmán-török hadsereg közeledésétől rettegett.

Az áldozati bárány Margit királylány, IV. Béla király legkisebb leánya volt, már születésének körülményei is szinte előre vetítették szomorú életét. A muhi csatavesztés után Béla király családját biztonságosabb helyre igyekezett menteni. Feleségét, Laszkárisz Máriát hat leánygyermekével és az alig egyéves István fiával Dalmáciába, Klissza várába [mai Klis, Jugoszlávia] menekítette. A királyné ismét gyermeket várt. A szülők ekkor megfogadták, hogy ha születendő gyermekük leány lesz, apácának adják engesztelésül Magyarország megmentéséért. Alig értek Klisszába, a hat lány közül kettő meghalt: Katalin és Margit. Közös kőkoporsójukat a spalatói [mai Split, Jugoszlávia] dóm főkapuja feletti timpanon párkányzata rejti (Sírfeliratuk: GOMBOS, II, 904). Nemsokára megszületett a hetedik leány 1242-ben (a Pallas Lexikon szerint jan. 27-én), és elhunyt Margit nővére nevét kapta. Margit életrajzírói egyöntetűen Klisszát említik Margit születése helyének. Egyedül BAROS GYULA „Boldog Margit legendája” című munkájában (209.l.) mondja azt, hogy Margit 1242-ben, újabb kutatások szerint Znióváránálján (Turóc m.) született. Sajnos, nem nevezi meg forrását. Egyébként Margit nevének választása sem volt véletlen. Béla királyunk apja II. András kereszties hadsereget vezetett a Szentföldre. Ott megkapta Antiochiai Szent Margit koponyáját ereklyeként. András király itthon ezt az ereklyét a szepesi prépostsági templomnak adta megőrzésre. Antiochiai Szent Margit igen népszerű szent volt, különösen mint a szülő nők segítője. Ezen a címen ettől fogva Magyarországon is elterjedt nevének tisztelete, így IV. Béla is egyik lányát Margitnak kereszteltette, s annak elhunytja után az újszülött leány kapta a névmágiás nevet (BÁLINT: Ünnepi kalendárium II, 37).

A tatárok kitakarodása után a menekültek hazatértek. Amikor Margit 3–4 éves lehetett, a királynő — fogadalmuk szerint — Margitot beadta a veszprémi domonkosok Katalinról elnevezett kolostorába, s gondozását rá-

bízta Olimpiades nővérre, aki az egykori nádor, Bodomérey Tamás ispán özvegye volt (Margl. 211). Margit 10 éves korában a zárda népének egy részével (némely forrás 18 apácát említ), átköltözött a Margitszigetre, ahol ekkorra IV. Béla király Szűz Mária tiszteletére templomot és domonkos kolostort építtetett, hogy leánya az ő közelében lehessen. Margit latinul zsolozsmázott, olvasta a szentek életét, elődjeinek történetét (ezeket bizonyára főként magyarul), de részt vett a legalantasabb munkákban is, szabad idejében a betegeket ápolta, és sokat imádkozott. Amikor megtudta, hogy szülei fogadalma alapján került a kolostorba, felnőtté válva szabad akaratral maga is vállalta az áldozat szerepét. Két király, egy herceg kérte feleségül, de Margit nem adta fel hivatását, napi munkáján felül gyakori böjtökkel és önkorbácsolással vezekelt, míg törékeny teste alig 29 éves korában összeroppant.

4. Az eredeti, első Margit-legenda keletkezése és forrásai. — Ha olvassuk a mai Margit-legendát, észrevesszük, hogy sok benne a latinizmus, de vannak olyan mondatai, kifejezései, amelyek homályosak, sokszor értelmetlenek. Ez is bizonyítja, hogy a magyar Margit-legenda nem magyarul született, hanem latin nyelvből fordították, mégpedig nem egyszerre kapta mai alakját, hanem többször át is írták az egyszer lefordított szöveget. Csak néhány példával szemléltetjük, mit jelent egy fordítónak, ha nem érti jól azt a nyelvet, amelyből fordít. Margl. 83-4. lap: „kemény feyedelmeknek myatta·kyk chak newel kereztye||nek·kyknek ev sokassagok azkoron gonozvl bulchuztatot elebbe vralokodyk vala”. Ez bizony értelmetlen. Egy következő másoló vagy átíró így alakította át: „az az·hog az jdevbely gonoz kereztyen vraknak nag sok gonoz hatalmak adattanak vala·ez ilyen gonoz dolgoknak tetelere”. Talán már érthetőbb, de még nem egészen. Ma talán így mondanánk: Abban az időben a gonosz uraknak jutott a hatalom, azért tettek ennyi gonoszságot. — Vagy egy másik példa: (6): a latin *risus excussus* annyit jelent: hangos, kitörő nevetés, de az egyik fordító így írja: „fel ualo meuetes”; a következő másoló így javítja át: „magas meuetes”. — Vagy (47) a latin *amita* szó nagynénit jelent, az *amica* pedig barátnőt. Akkor a *t* meg a *c(=k)* írásképe csaknem megegyezett, ha a *t* függőleges szárát röviden írták. Az egyik fordító az *amita*-t *amica*-nak olvasta és így fordította a mondatot: „zent ersebet azzonnak az ev baratyanak”. A következő másoló ezt gyanakodva fogadta és így toldotta meg: „zerelmes nyenyek”. — Vagy (5): a *sorores incorporatae* kolostori szóhasználat volt, azt jelentette: beiktatott, bekebelezett nővérek. A fordító csak azt tudta: *corpus* 'test', *in* fosztóképző, így aztán odaírta: „testnekevl lakozo sororok”. Ezek

a példák (MEZEY, Irodalmi anyanyelvűségünk 65) kétség nélkül igazolják, hogy a Margit-legenda őse egy latin legenda volt. Egy XV. sz.-i müncheni kéziratból előkerült egy német nyelvű Margit-legenda, amelyet Jorg Valder bécsi domonkos prior fordított latinból, és amelyet szerinte Johannes Vercellensis írt. Johannes Vercellensis a domonkosrend általános magisztere volt Margit életében. 1255-ben ellenőrzésen járt a szigeti kolostorban, és akkor beszélt a 13 éves Margittal. Ezután már csak 1273-ban járt Budán, Margit halála után, éppen akkor volt előkészületben Margit szentté avatási eljárása. Ehhez kellett egy Margit-életrajz. Ez a latin nyelvű életrajz elkészült. Általában az volt csaknem napjainkig az egyedüli vélemény, hogy ezt az első latin életrajzot Johannes Vercellensis állította össze. A XIX–XX. század fordulóján, amikor már több latin Margit-legenda előkerült, némely kutatók kezdtek kételkedni Johannes Vercellensis szerzői szerepében. A latin legenda elején előfordul ez a megjegyzés: „vitam et praeclara merita a nobis *visa magis, quam audita* in memoriam revocamus” (Margitnak életét és kiváló érdemeit inkább szemtanúként, mint hallomás alapján idézzük emlékezetünkbe). Johannes Vercellensis 1273-ban, Margit halála után, ittlétekor látta Margit vezeklőeszközeit, sündisznóbőrből készült ciliciumát (vezeklőövet) és ostorait. Jorg Valder ide jegyzi Vercellensisnek akkor mondott szavait: „Dise kleider vnd gerten der disciplin hab ich pruder hans ein magister prediger ordens vnd andere tagte prüder nach irem abgang gesehen” (AkNyÉrt. XX/8.). (Ezeket a ruhákat és a vezeklőövet én, Hans, prédikátor rendbeli mester és más idősebb testvérek, halála után láttuk.) Jorg Valder ebből az 1. személyű igéből nemcsak azt értette, hogy Vercellensis látta ezeket a tárgyakat, hanem azt is, hogy egyben ő írta az egész életrajzot. Ezen az alapon aztán Jorg Valder már csak úgy emlegeti Vercellensist, mint a legenda íróját. Amikor a ma birtokunkban levő „Szent Margit Élete” című kódex PRAY kiadása után közismertté vált, megindult történeti, nyelvészeti vizsgálata, forrásainak felkutatása, de még senki sem kételkedett Jorg Valdernek abban a kijelentésében, hogy ez az életrajz Johannes Vercellensis latin legendájának fordítása, esetleges közbeeső másolatokkal. Ezalatt előkerült néhány latin, német, francia nyelvű Margit-életrajz, és megindult az összefüggések keresése. Sikerült hozzájutni Margit szentté avatási vizsgálatának jegyzőkönyveihez is, de nem tudtak olyan szöveget találni, amely a mi Margit-legendánk előzménye, forrása lehetett. Közel járt a megoldáshoz MÁLYUSZ ELEMÉR, aki azt írta (Árpádházi Boldog Margit élete 366–7), hogy a legendát csak olyan valaki írhatta, aki kortársa volt Margitnak, tagja volt a magyarországi domonkos rendnek, és művelt magyar

ember volt, aki tudatosan mutatta Margitnak a szent életre vezető utat. — BÖLE KORNÉL, a budapesti domonkosok rendfőnöke, 1937-ben Bolognában talált egy latin nyelvű Margit-legendát, amelyet egy 1346–1398 között írt kódex őrzött meg. Erről később kiderült, hogy ez a legenda a legrégebb, Marcellustól összeállított Margit-életrajz. BÖLE arról a jelenetről, amikor Johannes Vercellensis néhány idősebb fráterrel szemléli Margit vezekelőeszközeit, úgy nyilatkozik, hogy az itt említett Johannes magister csakugyan Johannes Vercellensis, de nem ő egyben a legenda írója is, mert az a vele ott szemlélődő öreg fráterek között van. XX. századi kutatóink, elsősorban MEZEY LÁSZLÓ és LOVAS ELEMÉR hosszasan boncolgatták ezt a kérdést, végül LOVAS 1941-ben kimondta: Árpád-házi Boldog Margit első életrajzának írója — Marcellus! Lovas kettős módszert használt: először a negatív szempontok alapján a számításba jöhetnek közül kizárta a nem megfelelőket; másodszor a pozitív tényezők felsorakoztatásával eljutott Marcellushoz. Marcellus volt az egyetlen dominikánus a veszprémi, majd a szigeti kolostorban, aki Margitnak belépése óta lelki vezetője volt. Marcellus Margit belépésekor kb. 26 éves lehetett, 12 éve szerzetes. Szinte biztosnak vehetjük, hogy a szerzetbe lépése után tanult, még az is valószínű, hogy külföldi főiskolán végzett stúdiumot, jól tudott olaszul és latinul írni és beszélni, vallomása szerint 12 évig volt Veszprémben és a Margitszigeten principális; arról is van tudomásunk, hogy egy alkalommal (1265-ben) ő képviselte a magyarországi domonkos rendet a montpellier-i általános nagykáptalanon. (Vö. MargL. 77: „Mykoron ... frater Marcellus meg teert volna az generale Capitulombol”.) Mindeme kiválóságain túl még egy nagy előnye volt Marcellusnak, mint vezetőnek, az, hogy magyar volt, anyanyelvén beszélgethetett a rája bízott magyar apácákkal, magyarul gyóntatta őket, és a hazai nyelvet használhatta tanácsadásaiban, oktatásában. Margit apácátársai — vallomásaikban — három olyan kiválóságot láttak Margitban, amelyek alapján szentnek tartották: kedvelte a szegénységet, mélyen átélte Krisztus szenvedéseit (a passiókat), és állhatatos volt az imádságban. Erre csak gyóntató atya taníthatta meg növendékét, és ezt a módszert mutatja Marcellus legendájának szerkezeti felépítése is. Kell-e ennél jobb bizonyíték a legenda szerzőségére?! (Vö. MÁLYUSZ i. m. 369–75.)

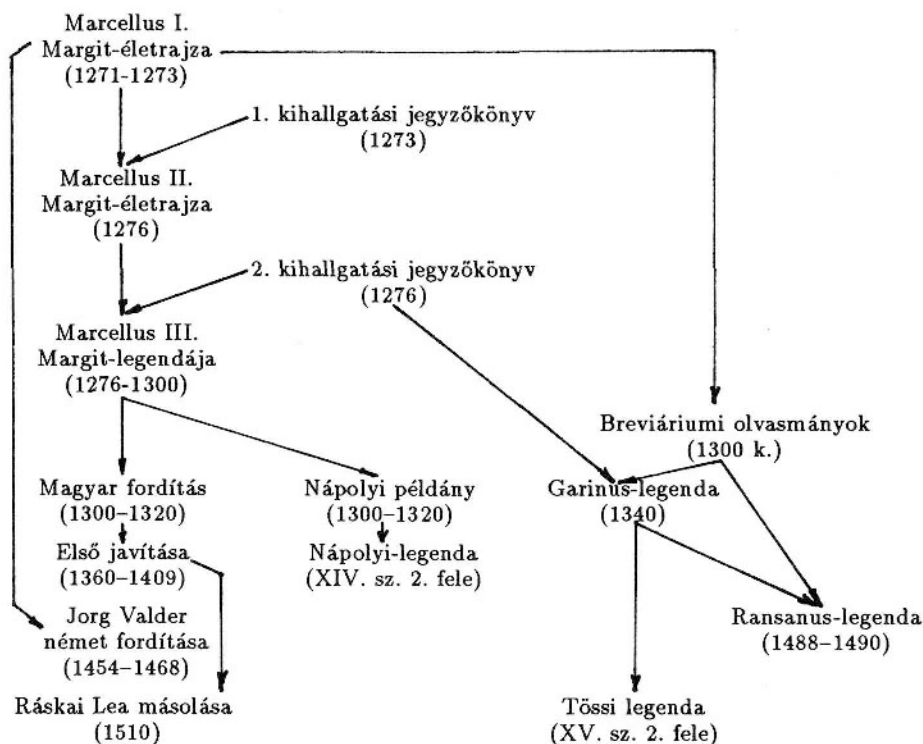
Marcellus első életrajzát Margitról 1273-ban írhatta a szentté avatási vizsgálathoz (Marcellus I.). A vizsgálati eljárás megszakadása után 1276-ban az újabb vizsgálatra egy újabb életrajzot írt Marcellus, és ebbe belefoglalta az első vizsgálat némely részleteit (Marcellus II.). A második kihallgatást ugyan befejezték, de ennek sem lett folytatása. Az idős Marcellus

a szentté avatás sikerében bízva a századforduló előtt még egy életrajzot készített Margitról, és ebbe belefoglalta a 2. jegyzőkönyv adatainak nagy részét (Marcellus III.). Margitról egyelőre hallgatott a hivatalos egyházi vezetés, a domonkos kolostorokban azonban évente január 18-án (Margit halála napján) a zsolozsmában megemlékeztek róla. Margit eme zsolozsmája 9 lectióból (olvasmányból) áll, és ezek csaknem szóról szóra a Marcellus I.-ből alkotott ritmikus-verses részek.

Közben a Margit-legendák Európa-szerte szaporodtak. 1340-ben Avignonban GARINUS domonkos magister Hugo nevű felettese parancsára a kihallgatási jegyzőkönyvekből (akkor Avignon volt a pápák székhelye) összeállított egy rövidre szabott, de komoly Margit-legendát. Mivel 1334-ben Limoges-ban, 1335-ben Londonban tartott domonkos nagykáptalan úgy döntött, hogy az újabb szentek életrajzában nem szabad megelégedni a száraz adatokkal, hanem közbe-közbe lelkesítő felkiáltásokat, sóhajokat kell beiktatni, a leíráshoz lángoló stílust (style flamboyant) kell használni, hogy ezzel is lelkesítsék a jóra az olvasókat, éppen ezért a feljebbvalók nem voltak megelégedve Garinus egyszerű előadásával, és új legendát írtak Garinus művéből. Ezt az életrajzot Nápolyi-legendának nevezik, mert egy nápolyi spirituális ferences kezéből került ki ez az agyoncifrázott legenda, amelyben szerepel a levitáció (az imádkozó szent a levegőben lebeg), sőt egy helyen még stigmái is vannak Margitnak. Az ilyen túlzások ellen aztán a hivatalos egyházi szervek is felszólaltak. Ennél komolyabb RANSANUS legendája. Ransanus Mátyás király uralkodása végén járt hazánkban követségben (Corvin János esküvőjén); ittlétekor megírta *Epitome rerum Hungaricarum* c. művét, amely kis magyar történelem, és ebben valamelyik Marcellus-legendája alapján írt egy rövid Margit-legendát. Sok részt elhagy a Marcellus-legendából, viszont ő az egyetlen, aki Margit magistráját veszpéri Szent Ilonának mondja. — Még egy legendáról kell említést tennünk, ez a Tössi-legendája. Nevét egy Töss nevű svájci városkáról kapta, amely Winterthur közelében az azonos nevű Töss folyócska partján feküdt. Arról nevezetes, hogy itt élt és halt meg e városka domonkos zárdájában II. Endre királyunk leánya, az Árpád-ház utolsó aranyágacska, Árpád-házi Boldog Erzsébet. Ő is (noha kicsiny korában az ugyancsak kiskorú cseh Vencel, magyar nevén László király jegyese volt) önként vállalta az apácafátyolt vezeklésként Magyarország boldogabb jövőjéért. Ennek az Erzsébetnek érdeme, hogy rajta keresztül a mi Margitunk tisztelete elterjedt az ottani domonkos zárdában, sőt még a híres Suso (Seuse) Henrik, a nagy misztikus is foglalkozott életével, és írásaiban említi. Azért hát nem meglepő,

hogy a tössi Schwesternbuchban III. Endre leányának, Boldog Erzsébetnek élettörténete után ott van a mi Boldog Margitunk legendája is. A Tössi legenda legszorosabban a breviáriumi olvasmányokon keresztül a Marcellus I. legendájához kötődik, de találunk benne részeket a Garinus-legendából is. Tössből a Margit-legendá eljutott Überlingenbe meg Szentgallenba.

A Margit-legendák kapcsolata (vázlatban)

5. Az ősi legenda magyar ága. — Amikor Marcellus összeállította III. latin legendáját, már nagyon kevesen lehettek életben kortársai, ha egyáltalán élt valaki közülük; és már Marcellus is nagyon öreg lehetett. A szigeti kolostorban elevenen élt Margit emléke, de az apácák bizonyára szerették volna magyarul is olvasgatni Margit életét. A szigeti apácák között akadt egy nővér, aki valamennyire tudott latinul, ez megpróbálkozott a fordítással, lefordította magyarra az egyik Marcellus-legendát. A fordítás nagyon gyenge munka lehetett, hamarosan át kellett írni és javíthatni rajta.

Már előbb láthattuk, milyen hibák, értelmetlenségek fordultak elő a másolatban, amelyekből még Ráskai Leának is jutott átírni való. Időrendben így jöhettek a magyar legendák: az első magyarra fordítás 1300–1320 között keletkezhetett, ennek átdolgozása 1360 és 1409 között lehetett. Végül a ránk maradt magyar legenda — már tudjuk — 1510-ben Ráskai Lea munkája volt.

6. A magyar Margit-legenda útja a Margitszigetről Pozsonyba. — Ráskai Lea öt kódexünk másolója. Olyan jellegzetes, szép a kézírása, hogy rátekintésre is kiemelkedik valamennyi kódexmásoló írása közül. A Margitszigeten lemásolt kódexei 1510–1522 között készültek. Közel volt a török veszedelem, és a margitszigeti apácák is rettegéssel gondoltak a menekülés lehetőségeire és kezdetére. A mohácsi vereség aztán megadta a jelt, hogy az apácáknak menekülniük kell. 1529-ben elindult a bizonytalan jövő felé a szigeti zárda lakóinak első csoportja, majd 1541-ben, Buda elfoglalásakor kénytelen volt menekülni a még ott maradtak csapata. Egyelőre Nagyváradon szálltak meg, majd 1567-ben elhagyták Nagyváradot, és Nagyszombatban telepedtek le, abban bízva, hogy ott eléggé biztonságban vannak a törökök fenyegetésétől. Mégis 1625-ben Pozsonyba költöztek, úgy gondolván, hogy Pozsony biztosan védettebb hely. Itt a klarisszák rendházát kapták szálláshelyül, akik ugyancsak megfogyatkoztak, akár az ide menekült domonkos nővérek, akik között már semmiképpen sem lehetett margitszigeti apáca. Utódaik magukkal hozták féltett kincseiket, elsősorban Boldog Margit koporsóját, ezenkívül imádságos könyveiket és természetesen kódexeket, ezek közt volt a Ráskai-másolta Margit-életrajz is. Pozsonyban találkozott velük Ferrari Zsigmond, a domonkos rend általános generálisa. Bizonyára az ő kérésére Lósy esztergomi primás felnyitatta Boldog Margit koporsóját; benne Margit földi maradványai mellett megtalálták vezeklő eszközeit, sőt benne volt az 1276-i tanúkihallgatási jegyzőkönyv egy másolata. A vizsgálat után a még élő dominikánus nővérek és Ferrara rendmester beleegyezésével ezeket a kincseket és egyéb értékeiket a pozsonyi klarissza apácák templomában, azok gondozására bízták. Csak egy dolgot nem tudunk: hová lett Margit életrajza, a Ráskai-másolta legenda. Jó egy évszázadon át lappangott a kódex, majd váratlanul 1770-ben PRAY GYÖRGY jezsuita történész (később az Egyetemi Könyvtár vezetője) Nagyszombatban kiadta „Vita S. Elisabethae viduae necnon B. Margaritae Virginis” címen eredeti betűhív szöveggel az eltűnt Margit-legendát. PRAY vagy Pozsonyban, vagy még Nagyszombatban szerezte meg a Ráskai-másolta Margit-legendát. A kiadás után eladta a híres műgyűjtő Wiczay Mihály

grófnak, ettől később megvette Jankovich Miklós, és végül Jankovich első gyűjteményével 1836-ben megszerezte a Magyar Nemzeti Múzeum, az pedig az Országos Széchényi Könyvtárban helyeztette el, s ma is ott található „M. Nyelvemlék 3.” jelzet alatt.

7. Margit szentté avatása. — Margit körülbelül 20 évet töltött a margitszigeti kolostorban. Szigorú aszkéta élete hamar felőrölte a sok böjtöléstől elsanyargatott testét, és 1271. (újabban néhány kutató szerint 1270.) január 18.-án csendesen elhunyt. A zárda templomának főoltára előtt temették el. — A középkorban sok bizonytalanság volt a naptár körül. Általában az év kezdetének a rómaiak példája szerint január 1-jét vették. Nyugat-Európában sokan ünnepelték az év kezdeteként dec. 25-ét. A spanyol és olasz szerzeteseknél bevett szokás volt az új évet márc. 25-ével (Jézus fogantatása napjával) kezdeni. Margitunk jan. 18.-án halt meg, s mivel domonkos apáca volt, ez a nap a domonkosok számítás módja szerint az 1270. évhez tartozott, és így is lett náluk (de csak náluk!) bejegyezve a matrikulába.

Margit élete tele volt könyörületességgel és imádkozással. Sokan felkeresték, kérték segítségét ügyes-bajos dolgaikban, de leginkább betegsükben. Margit fáradhatatlanul vigasztalta a rászorulókat, szüleitől kapott ruháit es kincseit elosztogatta a szegények között, a beteget imádságaival segítette. A betegek csodálatos gyógyulásukat Margit imáinak tulajdonították (mindezekről olvashatunk a Margit-legenda 2. részében, kanonizációs tanúvallomások között). Így aztán szentségének híre hamarosan bejárta az országot, sőt a domonkos rend közvetítésével híre elterjedt az ország határain túl is. Nem csoda, ha halála után rendjének vezetői, de rokonsága is sürgette szentté avatását. — 1272-ben bátyja, V. István kérte a pápától Margit szentségének kivizsgálását. A pápa Fülöp esztergomi érsekprímást bízta meg a tanúkihallgatások lebonyolításával. A vizsgálat befejezése Fülöp prímás váratlan halála miatt elmaradt. 1276-ban Erzsébet hercegnő, V. István leánya kérte a vizsgálatok folytatását. V. Ince pápa ebbe beleegyezett, a vizsgálat még abban az évben megtörtént, a jegyzőkönyv első példányát Rómába vitték, másolatát a zárdában hagyták, de most a pápa halála miatt maradt el a folytatás. 1306-ban Károly Róbert kérte a kanonizáció befejezését, sikertelenül. 1380 körül Károly Róbert özvegye kísérelte meg a pápai döntés megszerzését, hiába. Az 1460-as években Mátyás király sürgette Kapisztrán János és vele Margit szentté avatását, de ismét eredménytelenül. 1641-ben, amikor a törökök elől menekülő szigeti apácák utódai Pozsonyba értek, Ferrarai Zsigmond pápai követ, domonkosrendi nagymester járt el

Margit szentté avatási ügyében, de ismét sikertelenül. — Végül a XX. században, 1943 januárjában XII. Pius pápa avatta szentté az egyébként halála óta szentnek tartott Margitot. (Az erről szóló pápai bulla kezdete „Maxima inter munera” 1943. nov. 19-én kelt.) — Elgondolkoztató eset! Margit nagynénje, Árpád-házi (türingiai) Szent Erzsébet 1231-ben halt meg, és 4 év múlva szentté avatták. Margit esetében az eljárás 672 évig tartott. — Amit Margit nem kapott meg hivatalosan, megadta neki a magyar nép. A szigetet, ahol Margit élte áldásos életét, a legrégebb időben Nyulak szigetének hívták, a kolostor megépítése után IV. Béla Boldogasszony (vagy Szűz Mária) szigetének rendelte el a nevét, de a hálás utódok rendelkezés nélkül mindmáig Szent Margit szigetének vagy egyszerűen Margitszigetnek nevezik. (Vö. SÁGI: Szent Margit szigete. MNy. XXVI. 116–8.)

8. Szent Margit a művészetekben és az irodalomban. — Margit sok templomnak, kápolnának névadója, szobrok, festmények készültek róla, még külföldi városokban is, igaz, hogy még a középkorban. Ilyen van pl. Rómában a Santa Maria Sopra Minerva templomában az egyik pillér fölött, Nápolyban a Donna Regina templom freskóján, Assisiben a Szent Ferenc-bazilika táblaképén, a velencei San Marco Utolsó ítéletén, Milánóban Santa Mária della Grazie egyik termében, Firenzében a Santa Maria Novella templomban a gloria Dominicana néven ismert freskón. — Budapesten két templom őrzi nevét: Árpád-házi Szent Margit templom az Élmunkás téren és a Domonkos-rendi templom a Thököly úton. (Vö. BÁLINT, i. m. I. 159). — Az irodalom is megemlékezett róla, például századunkban három regény hőse: GÁRDONYI GÉZA, Isten rabjai; KRÚDY GYULA, Szent Margit, és KODOLÁNYI JÁNOS, Boldog Margit. — Három költeményt is megemlíthetünk Margitról, két ellentétes hangulatú verset: CZUCZOR GERGELY, Szűz Margit álma és ADY ENDRE, Szent Margit legendája. Legújabbán BALÁSSY LÁSZLÓnak „Szent Margit kolostoránál” című (Új Ember, 1988. január 27-i számában 1. lap) minden bizonnyal január 18-ára, Margit halála napjára írt költeményét olvashatjuk. A jeles költő a Margitszigeten az egykori domonkos kolostor romjai között járkálva felidézi a valamikor e falak között imádkozó, hazájáért és népéért vezeklő apáca emlékét.

A LATIN ÉS NÉMET FORRÁSOK LELŐHELYEI

A táblázatok LOVAS ELEMÉR, „Boldog Margit első életrajzának írója — Marcellus” (Pannonhalma 1941.) című könyvének végén található két függelék egybedelgozásával készültek. Ezenkívül az adatok viszonyítása (megfeleltetése) LOVASnál a VOLF-féle Ráskai-legendához igazodik, nálunk pedig az OSzK.-ban őrzött eredeti Ráskai-féle kézirat lapjaihoz.

1. rovat: Az OSzK.-ban „M. Nyelv. 3.” jelige alatt őrzött eredeti kézirat hasonmás kiadása.

2. rovat: VOLF GYÖRGY kiadásában a Nyttár. VIII. kötetében megjelent Szent Margit élete.

3. rovat: Marcellus legendája BÖLE KORNÉL kiadásában.

4. rovat: Jorg Valter (Valder) Johannes Vercellensis német fordítása. (l. HORVÁTH CYRILL „Johannes Vercellensis” című művét).

5. rovat: Garinus legendája.

6. rovat: Ransanus legendája.

7. rovat: Tössi legenda. (l. SALACZ GÁBOR, Árpád-házi Boldog Margit Tössi legendája.)

Igen hasznos forrásgyűjtemény a GOMBOS A. FRANCISCUS, *Catalogus fontium historiae Hungaricae. I—III. Bp., 1937–1938.* Ebben a könyvben az előbb említett legendák megvannak. Lelőhelyeik:

Ráskai-legenda: II. 1493–548

Marcellus-legenda: III. 2009–29

Garinus-legenda: III. 2468–60

Ransanus-legenda: III. 2545–51

Nápolyi-legenda: III. 2481–545

Eredeti kézirát	A Volf-féle kiadás	Marcellus- legenda	Jorg Valder legendája	Garinus- legenda	Ransanus- legenda	Tössi legenda		
lapszám	lap- és sorszám	sorszám	caput és sorszám	caput és sorszám	caput és sorszám	fejezet		
1	1.	6-10	30-33	I.	49-54	4	13-24	VI.
1-3		10-30	33-45		54-72	4	43-52	
3	2.	1-4						
3-4		4-16	45-53	II.	73-82	—	(56-92)	—
4-5		16-21	53-55		82-85	4	(92-97)	VII.
5		21-29	55-63		85-93		(98-101)	
						—	52-56	
5-6		29-36	63-66	III.	94-98	4	101-106	
6		36-38	66-68		98-103	4	106-108	
6	3.	1-2						
6-7		2-5	68-70		103-105	4	108-111	IX.
7		5-6	70-71		105-106	4	—	
7		6-8	71-73		—	—	—	—
7		9-10	73-74		106-107	—	—	—
7-8		13-17	74-76	IV.	127-130	—	115-116	—
					108-115			
8-9		17-29	76-85		136-137	—	—	XI.
9		29-33	85-87		138-140	—	116-119	XVII.
9		33-37	87-91		140-142	—	119-123	—
9		37-38	91-94		130-133	—	123-126	XI.
9-10	4.	1-3				—		
11		18-19	98-101		—	29	—	XIV.
11		19-22	11-112		—	30-31	—	XIII.
12-13	4-5.	38-4	96-98		115-119	17	—	XIV.
13	5.	5-6	94-96		133-136		126-130	
13		8-13	94-95		—	30-31	—	XIII.
14		15-17	98-101		—	17	—	XIV.
14-15		23-34	—		—	7	—	X.
15		34-35	101-103		142-143	—	130-132	—
18	6.	29-32	103-105		—	—	132-136	—
18		32-38	105-108		143-148	—	136-142	IX.
20	7.	22-25	108-110		119-122	—	142-143	XIII.
20-21		25-30	110-114		122-125	—	—	
21		20-35	114-118		148-151	—	143-146	—

Eredeti kézirat	A Volf-féle kiadás	Marcellus- legenda	Jorg Valder legendája	Garinus- legenda	Ransanus- legenda	Tössi legenda
lapszám	lap- és sorszám	sorszám	caput és sorszám	caput és sorszám	sorszám	fejezet
21		35-38	118-120	—	—	—
22	7-8.	38-8	120-125	V. 181-191	—	146-150
22	8.	6-8	120-121	—	—	—
22-23		8-16	—	—	—	—
23-24		16-24	—	—	35	—
24		24-28	120-125	—	18	—
24		28-30	—	—	18	—
25	9.	8-13	—	—	—	—
26		15-21	—	—	22	—
27		27-38	230-255	—	—	—
27-29	10.	1-31		VII. 285-343	—	—
29-30		31-38	255-261	—	25	—
30-32	11.	1-28	262-274	—	—	—
34-35	12.	22-35	274-282	343-351	—	—
36		37-38	274-275	—	—	—
36	13.	1-6	125-128	191-196	—	—
36		6-9	—	—	23	—
36-37		9-14	—	—	26-27	—
37		17-21	—	—	19	—
38		25-29	—	—	8-9	—
39	14.	1-4	—	—	—	—
39		4-6	—	—	8	—
40		13-	(128-218)	—	II. II.	—
40-41		17-26	—	—	—	—
41		26-28	—	—	8-9	—
41-42		32-38	128-140	151-164	—	159-164
42	15.	1-9	—	—	—	—
42		4-11	—	—	—	—
42-44		14-31	140-151	165-180	—	203-219
44		32-38	151-165	VI. 236-252	—	150-158
				196-200	—	—
44-45	16.	1-14	—	—	—	—
45-46		14-18	165-168	—	—	—
46-47		18-38	168-185	—	—	—

Eredeti kézirát	A Volf-féle kiadás	Marcellus- legenda	Jorg Valder legendája	Garinus- legenda	Ransanus- legenda	Tösssi legenda
lapszám	lap- és sorszám	sorszám	caput és sorszám	caput és sorszám	sorszám	fejezet
47-48	17.	1-8	185-187	—	—	—
48-49		8-19	188-195	201-211	—	178-186
48-49		15-18	191-194	—	19-20	—
49		18-22	—	—	—	XXV.
50		30-38	—	—	—	XXVI.
50-51	18.	1-7	—	—	—	—
51		8-16	188-190	—	19	—
52		21-25	—	—	—	—
53-54	19.	3-9	—	—	16	—
54		9-13	—	—	—	—
54-55		15-30	—	—	21	—
56	20.	1-2	—	—	—	—
56-57		4-12	195-198	211-213	—	—
57-58		12-21	209-218	228-235	—	199-203
58-59		31-38	201-209	218-228	—	187-199
59	21.	1-5	—	—	—	—
59-60		5-13	—	—	26-27	—
60		13-19	198-201	214-218	—	—
60-62		19-36	219-229	276-284	—	220-231
62-63	22.	1-12	—	—	—	—
63-64		11-31	—	—	41	—
65		34-38	—	—	12	—
65	23.	1-8	—	—	—	—
66-67		14-25	—	—	—	—
67		25-32	—	—	13	—
68	24.	1-6	(128-218)	—	II.	II.
68-70		7-32	—	—	6	—
73-74	25.	28-38	—	—	5.,	34
74-75	26.	1-13	—	—	—	—
75-76		14-27	—	—	35	—
76-77	26.	28-31	(128-218)	—	II.	II.
77-79	27.	3-29	—	—	23	—
80		36-38	282-315	VIII. 352-396	—	—
80-82	29.	1-23	—	—	—	—

Eredeti kézirat	A Volf-féle kiadás	Marcellus- legenda	Jorg Valder legendája	Garinus- legenda	Ransanus- legenda	Tőssi legenda	
lapszám	lap- és sorszám	sorszám	caput és sorszám	caput és sorszám	sorszám	fejezet	
85-86		24-38	315-328	—	—	—	XLIX.
86-87	30.	1-14		—	—	—	
88-89		16-38	328-352	IX. 402-434	—	—	L.
89-92	31.	1-31			—	—	
92		31-38		—	—	—	
92	32.	1-2	324-328	396-401	—	—	LI.
93-94		2-21	357-365	X. 435-444	VII.c. 45	286-296	
94-95		23-28	360-362	—	46	—	
96-97	33.	9-25	362-366	444-456		296-300	
100-101	34.	28-38	366-382	456-469	—	—	LII.
103-104	35.	1-33			—	—	
104		33-38	—	—	47	—	
107-108	37.	1-15	—	—		—	
108-110	38.	1-27	382-395	XI. 1.	—	301-312	LIII.
111-112	39.	4-20	396-407	2.	—	313-333	LV.
112-113		28-35	408-414	3.	—	—	LVI.
113	40.	1-3			—	—	
113-114		4-13	415-421	4.	—	—	LVII.
114		14-19	422-426	XII. 520-526	—	—	XXXVI.
114-115		20-34	427-437	XII. 1.	—	—	XXXVII.
115-116	41.	1-14			—	—	
117-118		18-33	438-448	2.	—	—	XXXVIII.
118	42.	1-5			—	—	
127-128	45.	20-36	—	—	39	—	XLI.
128-129	46.	1-14	—	—	—	—	
129-131		17-36	449-466	XII. 3.	—	—	—
131	47.	1-6			—	—	—
131-134		11-34	467-480	4.	—	—	—
134	48.	1-2			—	—	—
134-136		5-33	481-500	5.	42	—	XLII.
136	49.	1-3			—	—	—
137-138		4-25	501-514	6.	—	—	XLIII.
138-139		27-32	516-518	XIII. 1-5	—	—	LIX.
139	50.	1-4	426	—	—	—	—

Eredeti kézirat	A Volf-féle kiadás	Marcellus- legenda	Jorg Valder legendája	Garinus- legenda	Ransanus- legenda	Tössi legenda		
lapszám	lap- és sorszám	sorszám	caput és sorszám	caput és sorszám	sorszám	fejezet		
139-141		4-38	519-548	XIII.	1.	—	—	LX.
141-142	51.	1-6				—	—	
142-143		9-24	549-559		2.	—	—	LXI.
144		31-32	560-575		3.	—	—	LXII.
144-145	52.	1-19				—	—	
145-146		22-33	576-602		4.	—	—	LXIII.
146-148	53.	1-23				—	—	
148-149		24-34	603-610		5.	—	—	LXIV.
149-151	54.	1-24	611-628		6.	—	—	LXV.
151		25-31	629-633		7.	—	—	LXVI.
151-152		32-34	634-643		8.	—	—	LXVII.
152	55.	1-11	634-643	XIII.	8.	—	—	LXVII.
152-153		12-22	644-652		9.	—	—	LXVIII.
153-154		32-34	653-668		10.	—	—	LXIX.
154-155	56.	1-7				—	—	
155		8-16	669-676		11.	—	—	—
156		18-31	677-687		12.	—	—	—
157-159	57.	4-36	688-727		13.	—	—	LXX.
159-161	58.	1-32				—	—	
161-162		33-35	728-766	XIV.	14.	—	—	LXXI.
164	60.	1-3				—	—	
165-167		6-33	767-792	XIII.	15.	—	—	LXXIII.
167-168	61.	1-17				—	—	
168-169		18-36	793-822		16.	—	—	—
169-171	62.	1-26				—	—	—
171-172		27-36	927-939		24.	—	—	—
172-173	63.	4-17	857-869		20.	—	—	—
173-174		18-35	823-838		17.	—	—	—
174-175	64.	1-9				—	—	—
175		10-17	839-846		18.	—	—	—
176		18-21	847-856		19.	—	—	—
176		22-31	870-880		21.	—	—	—
		—	881-899		22.	—	—	—
177-179	65.	8-37	900-926		23.	—	—	—

Eredeti kézirat	A Volf-féle kiadás	Marcellus- legenda	Jorg Valder legendája	Garinus- legenda	Ransanus- legenda	Tössi legenda
lapszám	lap- és sorszám	sorszám	caput és sorszám	caput és sorszám	sorszám	fejezet
179-181	66.	11-23			—	—
(171-172)	(vö. 62.	27-36)	927-939	24.	—	—
182-184	67.	8-34	940-963	25.	—	—
—	—	—	964-976	26.	—	—
185-187	68.	4-35	—	—	—	LXXIV.
187-188	69.	1-16	997-1009	XIII. 28.	—	—
188-190		17-36	1010-1022	29.	—	—
190	70.	1-3			—	—
190-192		4-31	977-996	27.	—	—
194-195	71.	23-36	584-602	4.	—	—
195-196	72.	1-16			—	—

IRODALOM

- Acta Sanctorum Boll.* A szentek élettörténetének latin nyelvű gyűjteménye, amelyet Bolland János jezsuita kezdett írni 1643-ban Antwerpenben. 1794–1837 között szünetelt a gyűjtés, most a munka Brüsszelben folyik. — Magyar szentek hasonló gyűjteménye *Acta Sanctorum Ung.* Rövidítve: AaSs. (Boll. v. Ung.)
- BALANYI GYÖRGY, Magyarországi Boldog Ilona: Regnum, 1937.
- BÁLINT SÁNDOR: Ünnepi kalendárium I. 156. Bp., 1977.
- BANGHA BÉLA: Katolikus Lexikon III. 266. Bp., 1931–1932.
- BAROS GYULA, Boldog Margit legendája. Bp., 1938. (Modernizált szövegkiadás.)
- BARTONICK EMMA, Codices Latini Medii Aevi, Bp., 1940.
- BLAZOVICK LÁSZLÓ lásd Ransanus.
- BOGNÁR ANDRÁS és LEVÁRDY FERENC, Példák könyve, CodHung. IV. Bp., 1960.
- BOGNÁR ANDRÁS és LEVÁRDY FERENC, Cornides-kódex. CodHung. VI. Bp., 1967.
- BÖLE KORNÉL, Árpád-házi Boldog Margit. Bp., 1923.
- BÖLE KORNÉL, Quedam legenda beate Margarite de Ungeria. (Bolognai Archivumban, z "A" kódex, készült 1346–1398 között.) Ismertetése: Szent István-Akadémia hittudományi-bölcséleti osztályának felolvasásai. III. k. I. sz. Bp., 1937. Kiadása:
- BÖLE KORNÉL, Árpád-házi Boldog Margit szentté avatásának ügye és a legősibb (latin) Margit-legenda. Bp. 1937.
- BÖLE KORNÉL, Árpád-házi Boldog Margit szentté avatásának ügye és a legrégebb Margit-legenda. Bp., 1939.
- BRIQUET. C. M., Les filigranes. Dictionnaire historique des marques du papier dès leur apparition vers 1282 jusqu'en 1600. Genève. 1907. I–IV.

- CSANÁD BÉLA: Szent Margit halála éve: Új Ember 1969. jan. 19.
- DANKÓ, JOSEPHUS, Breviáriumi lectiók: *Vetus Hymnarium Ecclesiasticum Hungariae*, Bp., 1893. 159.
- DÜMMERTH DEZSŐ: Árpád-házi Szent Margit halála éve és a legendák: *ItK.* 1972: 617–20.
- ÉRSZEGI GÉZA (szerk.), Árpád-kori legendák és intelmek. Bp., 1987.
- FÁBIÁN ISTVÁN: *Kódexirodalmunk és a misztika: Vigilia.* 1936.
- FARKAS VILMOS, Fonémastatisztikai problémák a nyelvjárástípus-történetben: *NytudÉrt.* 55 sz. Bp., 1966.
- FARKAS VILMOS, Szempontok a kódexek hangjelölésének vizsgálatában: *NytudÉrt.* 74 sz. 62.
- FARKAS VILMOS, Magyar hangtörténet és helyesírás-történet rendszerbeli összefüggése: *NytudÉrt.* 111 sz. Bp., 1982.
- FEHÉR MÁTYÁS, Magyar fények, 93. Bp., 1942.
- FEKETE ANTAL, Keresztneveink, védőszentjeink, Bp., 1974.
- FÉLEGYHÁZI JÓZSEF: A középkor egyháza, In: *Bangha-Ijjas, Egyház-történet IV.*, Bp., 1939.
- FERRARIUS, SIGISMUNDUS, *De rebus Hungaricae provinciae*, Vienna, 1637.
- FEUERNE TÓTH RÓZA, Budapest régiségei, XIX. köt. Bp., 1959.
- FRAKNÓI VILMOS, Szent Margit szentté avatási jegyzőkönyve: *MREV I.* 162–83. Bp., 1896.
- FRAKNÓI VILMOS, I. Némethy Lajos
- GÁBRIEL ASZTRIK, Magyarországi Szent Margit. Bp., 1944.
- SZ. GALÁNTAI ERZSÉBET, lásd Ransanus
- GARINUS legendája: 1340. Avignon, egy XIV. sz.-i paderborni kéziratból. Kiadása: *Acta SS. Boll.* III, 516–22.
- GERÉZDI RABÁN: (Klaniczay Tibor szerk.) *A magyar irodalom története 1600-ig.* Bp., 1967.
- GOMBOS ALBIN FRANCISCUS, *Catalogus fontium Historiae Hugaricae*, I–III., Bp., 1937–1938.
- HÓMAN BÁLINT és SZEKFŰ GYULA, *Magyar történet*, 3. kiadás, Bp., 1935–1938.

- HORGER ANTAL: Ráskai Lea nyelvjárása: Nyr. XXVI. (1897), 193–202, 245–51.
- HORVÁTH CYRILL: A Margit-legendáról: ItK. XVI. (1906): 305–32, 452–72. (Ez a Nápolyi legenda, a Ransanus-legenda és a Garinus-legenda párhuzamba állítva a Ráskai-legendával.)
- HORVÁTH CYRILL: A Margit-legenda forrásai: A Budapest-Székesfővárosi IV. ker. Községi Főreáliskola 54. Értesítője. 1908. 23–53.
- HORVÁTH CYRILL, Johannes Vercellensis és a magyar Margit-legenda: AkNyÉrt. XX. 8. Bp., 1908.
- HORVÁTH JÁNOS, A magyar irodalmi műveltség kezdetei. Bp., 1931. és 1944.
- ILLYÉS, ANDREÁS, Pretiosa Margarita. Tyrnaviae, 1707.
- JAJ CZAY JÁNOS, Árpád-házi Szent Margit hétszáz éves arculata. Bp., 1943. 55.
- JAJ CZAY JÁNOS: Árpád-házi Szent Margit ikonográfiája: Vigilia, 1971. május.
- JESZENÁK GÁBOR, Magyar Boldog Ilona élete. Pozsony, 1910.
- JESZENÁK GÁBOR, Árpád-házi Boldog Margit tetemeinek története. Pozsony, 1936.
- KARDOS TIBOR, Középkori kultúra, középkori költészet. Bp., 1941.
- KARDOS TIBOR (szerk.), Legendák könyve. Bp., 1943.
- KIRÁLY GYÖRGY: A Margit-legenda és rokonai. ItK. XXV. (1915). (Ez a mi Margitunk névadójának, Antiochiai Szent Margitnak legendája.)
- KIRÁLY ILONA: Szent Margit ereklyéinek története: Vigilia, Bp., 1971. május
- KIRÁLY ILONA, Árpád-házi Szent Margit és a sziget. Bp., 1979.
- KNAUZ NÁNDOR: A Nápolyi Margit-legenda: Magyar Sion. 1867: 585–8. Klny. Esztergom, 1868.
- KNIEZSA ISTVÁN, Helyesírásunk története a könyvnyomtatás koráig. Bp., 1952.
- KOLTAY-KASTNER JENŐ, Az együgyű lelkek tüköre: Minerva Kt. Bp., 1929., 1933.
- KOZMA ERZSÉBET, A misztika és Boldog Margit. Vác, 1930.
- KURBÉLY VINCE, I. Németh Imre

- LADÓ JÁNOS, Magyar utónévkönyv. Bp., 1971.
- LOSONCZI ZOLTÁN: Az ő-zés története: NyK. XLIV: 373–406; XLV: 45–116, 195–266.
- LOSONCZI ZOLTÁN, Nyelvünk hangjainak változásai a XIV. sz.-tól a XVI. század végéig.
- LOVAS ELEMÉR, Boldog Margit történetének részletes forráskritikája: Pannonhalmi főapátsági főiskola évkönyve. 1915–1916.
- LOVAS ELEMÉR, Árpád-házi Boldog Margit élete. Bp., 1939.
- LOVAS ELEMÉR, Árpád-házi Boldog Margit élete. Bp., 1940.
- LOVAS ELEMÉR, Boldog Margit első életrajzának írója — Marcellus. Pannonhalma, 1941.
- Magyar Irodalmi Lexikon (szerk. Benedek Marcell), I–III. Bp., 1963–1965.
- MÁLYUSZ ELEMÉR: Árpád-házi Boldog Margit élete: Károlyi Árpád-Eml. Bp., 1933.
- MANNS, PÉTER (Marosi László ford.), Testvéreink, a szentek. Eisenstadt. 1977, 262–65
- MÁTYÁS FLÓRIÁN, *Historiae Hungaricae fontes domestici*. I–IV. Pécs–Bp., 1881–1885.
- MESZLÉNYI ANTAL, Magyarországi Szent Margit. Bp., 1944.
- MÉSZÖLY GEDEON: A Jorg Valter-féle Margit-legenda: Nép és Nyelv (jegyzetekkel). Bp., 1941.
- MEZEY LÁSZLÓ, Irodalmi anyanyelvűségünk kezdetei az Árpád-kor végén. Bp., 1955.
- MEZEY LÁSZLÓ, Középkori magyar írások. Bp., 1957.
- MEZEY LÁSZLÓ, *Codices medii aevi Bibliothecae Universitatis Budapestiensis*. Bp., 1961–1962.
- MEZEY LÁSZLÓ, Paleográfia, Egyetemi jegyzet. Bp., 1962.
- MEZEY LÁSZLÓ: Árpád-házi Szent Margit lelkiségének forrásai: Vigilia, Bp., 1971. május.
- MEZEY LÁSZLÓ, Deákság és Európa. Bp., 1979.
- MREV (= MEV), Mon. Vesp. váltakozó rövidítései a Monumenta (Romana) Episcopatus Veszprimiensis-nek (a Veszprémi Püspökség (római) oklevéltára)

- O. NAGY GÁBOR, A misztika kódexirodalmunkban. Debrecen, 1937.
- NÉMETH IMRE-KURBÉLY VINCE: Credo-röpiratok 34–35. sz. Bp., 1930.
- NÉMETHY LAJOS, Adatok Árpád-házi Boldog Margit ereklyéinek történetéhez. Bp., 1884.
- NÉMETHY LAJOS: Szent Margitra vonatkozó újabb okmányok: Magyar Sion. 1895.
- NÉMETHY LAJOS és FRAKNÓI VILMOS: Adatok Boldog Margit történetéhez: Századok, 1885. 282.
- Nyelvemléktár VIII. k. Szent Margit élete, 1881. (betűhű átirat).
- PIRHALLA MÁRTON, A szepességi prépostság vázlatos története. Lőcse, 1899.
- PÓR ANTAL, Habsburg Ágnes magyar királyné és Árpád-házi Boldog Erzsébet. 1888.
- PRAY GYÖRGY, Vita sanctae Elisabethae viduae necnon Beatae margaritae Virginis. Tynnaviae (Nagyszombat), 1770.
- PUSKELY MÁRIA, Árpád-házi Boldog Erzsébet és a XIV. századi misztika. Róma, 1980.
- RANSANUS, PETRUS, Epitome rerum hungaricarum. Magyarul Blazovich László és Sz. Galántai Erzsébet, A magyarok történetének rövid foglalata. (Benne boldog Margit élete 140–51), Bp., 1985.
- RANSANUS, PETRUS kiadásai: I. Acta SS. Boll. 28. Ian. (II, 906–909), 2. Acta SS. Ung. I, 77–88, 3. Mátyás Flórián i. m.
- RÓNAY GYÖRGY: Regényeink Szent Margitja: Vigilia, 1971. május.
- RÖSSLER M. IRÉN, Magyar domonkosrendi példák és legendák. Kassa, 1927.
- RUPP JAKAB, Buda-Pest és környékének helyrajzi története. Bp., 1868.
- SÁGI ISTVÁN: Szent Margit szigete. MNy. XXVI. 116–8.
- SALACZ GÁBOR, Árpád-házi Boldog Margit Tőssi legendája a szentgaleni kézirat alapján, az überlingeni figyelembe vételével. Bp., 1934., Pécs, 1940.
- SZEKFŰ GYULA I. Hóman Bálint
- SZYLLABA EMIL, A pozsonyi klarissza templom története. Pozsony, 1944.
- TIMÁR KÁLMÁN: Adalékok kódexeink forrásaihoz. ItK. 1930: 265–76.

- TIMÁR KÁLMÁN: Domonkos-rendi magyar kódexek. ItK. 1930: 265–76.
- TIMÁR KÁLMÁN: Magyar kódexcsaládok, ItK. 1927: 210–24.
- TIMÁR KÁLMÁN: A breviáriumi Margit-legenda: Pannonia 7. sz., Kalocsá, 1934.
- TOLDY FERENC, Az ó- s középkori magyar nemzeti irodalom története. Pest, 1862.
- TÓTH LÁSZLÓ: Magyarországi Boldog Ilona élete: Domanovszky-Eml. Bp., 1937.
- VAJDA SÁMUEL, Szűz Szent Margit asszonynak, negyedik Béla király leányának, Szent Domonkos szerzetbeli apátjának régi magyarsággal iratott élete. Buda, 1782. (Margitnak ez az életrajza akkor névtelenül jelent meg.)
- VARGHA DAMJÁN, Seuse (Suso) Amand Henrik a magyar kódexirodalomban. Bp., 1910.
- VARGHA DAMJÁN, A szent Domonkos-rend és a magyar kódexirodalom: A Szent Domonkos-rend múltjából és jelenéből. Bp., 1916. 222–56.
- VAS OLGA, A misztika hatása kódexirodalmunkra. Bp., 1937.
- VOLF GYÖRGY, Nyelveléktár VIII. k. Szent Margit élete. Bp., 1881.
- VOLF GYÖRGY: A Margit-legenda írója és kora: EPhK. V, 97.
- VOLF GYÖRGY: A Margit-legenda és eredetije: EPhK. V, 192.
- WERTNER MÓR, A Margit-legenda genealógiai és földrajzi adatai: Turul, 1903.
- ZOLNAI GYULA, Nyelvelmékeink a könyvnyomtatás koráig. Bp., 1894.

AZ ÁTÍRÁS MÓDJA

Átiratunk a lehető legpontosabban igyekszik tükrözni az eredeti kéziratot. Így kitettük az összes ott látható mellékjelet. (Előfordulhat ugyanakkor, hogy ezeket a fotomásolat nem tudja mind visszaadni.) A betűk fölötti mellékjelek megléte — hiánya, illetőleg száma egyébként sok esetben csak attól függött, mennyi hely maradt a kitételükre. Néhány betűvariánst nem különböztettünk meg, például a többféle típusú *s*-eket, *d*-ket, *z*-ket a ma használatos alakjukban írtuk át; az *i*-kre, *j*-kre mindig kitettük a pontot, az *y*-ra azonban mindig annyi pontot tettünk, amennyi az eredetiben látszik. Az egyes bekezdések végén álló jelek helyén gömbölyű zárójelet alkalmaztunk. A Jézus nevét rövidítő *ih̄s*-nek keresztet formáló betűszárát az átiratban a *h* fölötti vonás jelzi.

A kis- és nagybetűk különbségét esetenként mérlegelnünk kellett azoknál a betűknél, amelyeknél a másoló ugyanazt a betűformát használta mind a kis- mind a nagybetűre. Ezek közé tartozott mindenekelőtt az *m*, *n* és a — ma használatos — *s* betű. Azt tekintettük nagybetűnek, amelyik nagyobb, mint az oldal kisbetűi; figyelembe véve, hogy az *s* a betűforma és a tollhegy vastagsága miatt eleve magasabbra emelkedik.

A pirossal írt vagy pirossal megjelölt kis- vagy nagybetűket félkövérrel szedett kis- vagy nagybetű mutatja.

A törölt szövegrészeket csúcsos zárójelbe tettük (pl. 4/15: *ra<g>ka*), ill. kipontoztuk a helyet, ha a szöveg a törlés következtében olvashatatlaná vált (pl. 109/23: *<k.>*). Az utólag betoldott betűket, szavakat beírtuk a jelzett helyre, ha azok a másoló javításai voltak. A betoldásokhoz minden esetben jegyzetet írtunk. A károsodott szövegrészt szögletes zárójelbe tettük (pl. 2/14: *[ho]g*), illetőleg kipontoztuk, ha már olvashatatlaná vált (pl.: 1/14: *tars[...]*l).

A közölt fényképek mérete (192×140 mm) nyomdatechnikai okokból némileg eltér a kódex fólióinak méretétől (210×145 mm). A levágott lapszégeken semmilyen jel nem volt.

A KÓDEX HASONMÁSA ÉS BETŰHŰ ÁTIRATA

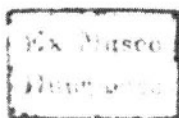
Szent Margit élete.

Kerd: erenkeppen hagyja cökét 4c:4c:

Végröd: el temete Nagy tisztességgel.

pagina a 1° usq. 232.

Nicolai sen. Jankowich.

Exemplar cum sua Thesa primigenia Corio ruffo.
c. Ansis, Umblico, et Angulis Corio.

Jankowich Mihály
gyűjtés,

II. Nyelven. l. 3

Lidőn e' kézirát Jankowich Miklós
első gyűjteményéből a magyar ucsfeti
Museum birsolába jutott, nem volt rend,
sen beköve, ha nem csupán a' mostani
kötet két táblája közé, mellyeknek
háta rongyolt állapotban vala, helye-
re. Ujra bekövetet 1852. ki Január:
ban, megtartatván a' kötet régi két
táblája, a' háta ujonan készíttetvén.

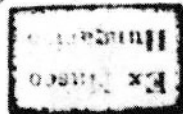
Éz említt táblák hátulso' darabja
ja első oldalán Jankowich Miklós
kézirataival e' sorok voltak írva:

Nicolai Jankowich Exemplar a Coni-
te Michaeli Vicary pro aureis, argen-
tis et Romanis Rarissimis, uti Da-
sileas, Baileas, Farnacis et aliis
No 65. redemt.

Unicum hoc pretiosissimum
linguae Hung. Cimelion.

Mitray Libr.

Ezenfeppen nagya evet az tyralne
 azon az clastromba. es ev maga
 el mene. Ezeknek utanna neged
 napon olimpiadis azon fel veue
 az zent zerzetnek ruhajat. Ez
 ideiben zent margit azon meeg
 iol nem zolhat uala. Ezen idev
 ben kezde zent margit tanolny
 a h cet aue mariat. es keues idev
 nek utanna igen iol kezde tanolny
 es enekleny az egylet kysled leiany
 okal. ez lgermec zent margit
 azon veun egy berezfat kerber.
 es kezde berdeznny az ev tarsol il. hog
 my volna az berezfa. Az ev tar
 sy kedeg uymondnat. uala nekij.
 hog uronk ilis ez keppen evletet
 meg emberu nemzetert. Ezeket
 haluan syr uala ez zent germek.
 Ezen ideiben ez zentseges germek.
 zent margit azon a fel veue az
 zent zerzetnek ruhajat. az ev
 idene zereut nagy aytatossagal.
 hog az ev genge germeksegetul
 fogva eltelneek zerzetes regulanat.
 zokasinal.

Ezenkeppen hagyta evket az kiralne
 azzon az clastromba · es ev maga
 el mene · Ezeknek vtanna neged
 napon olimpiadis azzon fel veue
 5 az zent zerzetnek ruháját · Ez
 idevben zent margit azzon meeg
 yol nem zolhat vala · Ezen idev
 ben kezde zent margit tanolny
 a b cet aue mariat · es keues idev
 10 nek¹ vtanna igen iol kezde tanolny
 es enekleny az egyeb kysded leiany
 okal · ez l germec zent margit
 azzon veun eg kereztfat ke[z]eben² ·
 es kezde kerdeznny az ev³ tars[...]l · hog
 15 my volna az kereztfat · Az ev tar
 sy kedeg vgmondnak vala nekny ·
 hogy vronk ihs ez keppen evletevt⁴
 meg embery nemzetert · Ezeket
 haluan syr uala ez zent germek ·
 20 Ezen jdevben ez zentseges germek ·⁵
 zent margit azzon <a> fel veue az
 zent zerzetnek ruháját · az ev
 jdeye zerent nagy aytatossagal ·
 hog az ev genge germeksegetvl
 25 fogua eltetneek zerzetes regulanak
 zokasiual ·

Mystoron ez zent 303. volna cut ez
tendens. lata hog az sororok bez
zul nemelijet ciliciumba iarnak
kere az olimpiadis azzonh kist my
dentoron anyanak hi vala. hog
ev netij ciliciomot adna. kist ev
netij meg ada olimpiadis azzon.
de zent margit azzon el nem vi
selhete. keves idevnet vtanna
neuekewduen. kemend ruhakat
es nemystoron ciliciom foltochfatat
mezehtelen husan 30 lassan lassan
30kor vala viselni. Oky nagy cuda
ez. 15 il nagy felszeges kijnali ma
gzat. ilyen yenge germetsége
net ideeben. ezenkeppen geterije
magat. Mystoron zent margit
azzonak adnak vala kenteft
capat iob portobol az tarsinal.
tahat zegenly vala meg viselni.
ha mystoron kideg kezerehretik
vala az porissatul el viselni az
ruhakat anyanak anyanak kiz
tessegeert. tahat zent margit
azzon el megen vala az colynia

	Mykoron ez zent zyz · volna evt ez	2
	tendeys · lata hog az sororok kez	1 v
	zvl nemelyek ciliciumba iarnak	
	kere az olimpiadis azzonth kýt mÿ	
5	denkoron anyanak hi vala · hog	
	ev nekÿ ciliciomot adna · kýt ev	
	neky meg ada olimpiadis azzon ·	
	de zent margit azzon el nem vi	
	selhete · keues idevnek vtanna	
10	neuekevduen · kemenb ruhakat	
	es nemykoron ciliciom foltochkakat	
	mezehtelen husan zo ¹ lassan lassan	
	zokot ² vala viselnÿ · O ky nag cuda	
	ez · [ho]g il nag felseges kÿrali ma	
15	gzat · ilyen genge germeksege	
	nek ideebe · ezenkeppen geterÿe	
	magat ³ · Mykoron zent margit	
	azzonnak adnak vala kentest	
	capat iob poztobol az tarsinal ·	
20	tahat zegenly vala meg viselnÿ ·	
	ha mykoron kedeg kezerehtetÿk	
	vala az porissatvl el viselny az	
	ruhat atyanak anyanak tÿz	
	tessegeert · tahat zent margit	
25	azzon el megen vala az cohnÿa	

va. es az colnyan valo fazekak
 nak es egijeb edeneknek mosafa
 ual es sepreseknek porauak sije
 zij vala meg fetetelhtenij. Mij
 koron ev nekij vij ruhak adnak
 vala. chat alet hog vala mijto
 von az ev ruhakat el valtoztatta.
 mygnem myndenestevl fogva
 meg auult zakadozot. Erevl vala
 zent margit azzon immar ez
 enne alazatosfagnak iegerrevl.
 es az bodog zegenfegrevl. Mij
 koron zent margit azzont valakij
 kijnal lejanianac mongia va
 la. tabat el megen vala olimpi
 adis azzonhoz es sirua vgnond
 vala en edes anyam. nagy tijz
 reletlenseget mondna eunchem.
 azt mongijak hog en kijnal le
 janija nagyok. Azert miho
 von ez zent zuz zent margit
 azzon immar volna tijz ezten
 deus. Az ev zaleynek. es pre
 dicator zerzetbelij fraternek
 nagy tijztes tarsosfagnak. es

	ra · es az cohnyan valo fazekak	3
	nak es egyeb edeneknek mosasa	2 r
	ual es sepreseknek poraual syc	
	ty vala meg feketehteny · My	
5	koron ev nekÿ vÿ ruhat adnak	
	vala · chak alek hog vala myko	
	ron az ev ruhayat el valtoztatta.	
	mygnem myndenestevl fogua	
	meg auvlt zakadozot · Erevl vala	
10	zent margit azzon jmmar ez	
	ennek alazatossagnak iegerevl ¹ ·	
	es az bodog zegensegrevl · My	
	koron zent margit azzont valakÿ	
	kÿral leÿanyanac mong[y]a ² va	
15	la · tahat el megen vala olimpi	
	adis azzonhoz es sirua vgmond	
	vala en edes anyam · nagy tÿz	
	teletlenseget mondnak ennekem.	
	azt mongÿak hog en kyral le ³	
20	ÿanya vagÿok · A zert myko	
	ron ez zent zvz zent margit	
	azzon immar volna tÿz ezten	
	devs · A z ev zvleynek · es pre	
	dicator zerzetbelÿ fratereknek	
25	nagy tyztes tarsossagÿual · es	

ev vele meg marado io sorovotna
tarsoffagaua. Bezprimmewl zent
katerina azzonnac clastronabol.
valtoztatek hozattatek az clastron
ban. melijet az ev zuley az duna
nak zingeteben. melij zinget az ide
tevl fogua neueztebet zuz mari
anak zingetenek auag bodog azo
zuketener. mert annak eleotte
mondattik wala nyulabnak zinge
tenek. az mendenhato istennek ti
tessegere. Es istennek amjanak.
zeplestelen zuz marianak neve
is of alma ala. Elsev fundamen
tomatul fogua epehtenek ragta
nak. es mind vegyig el vegyezek.
Pyrally nemes auandocokkal meg
auandocozak. mukoppen illic Pi
rally felsegetnek. Mytkoron ez
zent zuz. zent margit azzon val
na immar bodog azzonnac cla
stromaban. Professiot teni. az
soroviuat evue. Zerzet mestere
nek frater Umbertusnak ke
zeben. Be rekeztetek az clastron

ev vele meg marado io sororoknak
tarsossagual · bezprimmevl zent
katerina azzonnac clastromabol ·
valtoztatek hozattatek az clastrom
5 ban · melyet az ev zvlcy az duna
nak zygeteben · mely zyget az ide
tevl fogua neuzteteek zy mari
anak zygetenek auag bodog azzõ
zygetenec¹ · mert annak elevtte
10 mondatyk vala nyulaknak zyge
tenek · Az mendenhato istennek tiz
tessegere · Es istennek anyanak ·
zeplevtelen zy marianak neve
es o[lt]alma² ala · Elsev fundamen
15 tomatvl fogua epehtenek ra<g>ka³
nak · es mynd vegyg el vegezek ·
kyraly nemes ayandocokkal meg
ayandocozak · mykeppen illic ky
raly⁴ felsegeknek · Mykoron ez
20 zent zvz · zent margit azzon vol
na jmmar bodog azzonnak cla
stromaban · Professiot tevn · az ev⁵
sororual evzue · Zerzet mestere
nek frater vmbertusnak ke⁶
25 zezen · be rekeztetek az clastrom

4

2 v

ban. miſteppen zotás predicator
 zezetbelij teſtnekeul labozo ſoro
 rotnak clastronaban. zent mar
 git azzon kezde oli igen miſluan
 es ereuſſen haznalny iozagos ny
 elkevedetnekben. hoggnem chak
 az ev ſorori tarſſi. auagy ez zez
 zetnece frateri. de meeg ennek ^{felette}
 nagy nemes ezuegy azonijok.
 es vratnak feuedelmetnek fele
 ſegy ez orzagban. Eyt evtet nagy
 zezettel zeretij wala. es ez or
 zagnak keulemb keulemb veze
 beul junek wala egetemben
 ev hozza evtet latnija. es miyd
 meeg epeultetnek wala az nagy
 tiſtes erkeulcheben. es anyanlyak
 wala ev magokat nagy anta
 toſſaga! az ev imadsagaban.
 meg ternek wala ev hazajot
 ban. Mert el ozlot wala nemiu
 nemiu malazt. az ev orchajja
 ban. es nemiu nemiu malaz
 tos meg evt erkeulc az ev te
 kentetijben. Vgij hogij ſem ke

ban • mýkeppen zokas predictor 5
 zerzetbelý testnekevl lakozo soro 3 r
 roknak clastromaban • Zent mar
 git azzon kezde olý jgen nýluan
 5 es erevssen haznalný iozagos mý
 elkevdetevkben • hognem chak
 az ev sorori tarsi • auagý ez zer
 zetnec frateri • **de** meeg ennek **felette**¹
 nagý nemes evzuegý azzonýok •
 10 es vraknak feiedelmeknek fele
 segý ez orzagban • kýk evtet nagý
 zeretettel zeretyk vala • es ez or
 zagnak kevlemb kevlemb reze
 bevl junek vala egetevmben
 15 ez hozza evtet latnýa • Es mýnd
 meg epevltetnek vala az **ev**² nagý
 týstes erkevlcheben • es ayanlyak
 vala ev magokat nagy ayta
 tossagal az ev jmadzagaban •
 20 meg ternek vala ev hazayok
 ban • **Mert** el ozlot vala nemú
 nemú malazt • az ev orchaýa
 ban • es nemúnemú malaz
 tos meg ert erkevlc az ev te
 25 kentetyben • vgý hogý sem ke

menij bezedewtel . sem lagij beze
dewtel nem lattatneek meg val
toztatnij . Ez zent zuz keues bezed
del elegedig wala meg . Es wala
weztegsegnek zeretwije . es folya
ev magat nem agija wala
magas meuetesre felwalo me
uetesre . semmijteppen ev ma
gat dichirnij nem hagyja wa
la . maga hanyast . es getsagou
zot mendenezew fogua meg
watal wala . Szerjedewz wala ez
nemes zent zuz . az isteny zewel
mnek tuzewel . es meg gyulad
laduan jmadkozuk wala zonet
len olyha myndentewzbe wetej
nekewl . Sag hogz napmat elsen
ideeteul fogua . Az conuentnek
ebedenek ideygen . zennetlen
jmadzagban wawid wala meg .
es talat wronk iesus ewistamat
fezewletinek ewt sebejnek he
lent gyakorta nagy beuen ev
kewn hullatafawal meg ewteq
uen . es zaijawal meg chokolga

meny bezedevkel · sem¹ lagy beze 6
 devkel nem lattatneck meg val 3 v
 toztatny² · Ez zent zvz keues bezed
 del elcgedig vala meg · Ez uala
 5 veztegesgnek zeretevye · es soha
 ev magat nem agya vala
 magas meuetesre fel ualo me
 uetesre · semmykeppen ev ma
 gat dichirny nem hagyta ua
 10 la · maga hanyast · es hetsagos
 zot mendenestevl fogua meg
 vta uala · Gerycdevz vala ez
 nemes zent zvz · az isteny zerel
 mnek tuzeuel · es meg gyv<lad>³
 15 laduan jmadkozyk vala zvnet
 len olyha myndenkevzbe vetes
 nekevl · vg hog napnak elsev
 jdeeteul fogua · Az conuentnek
 ebedenck jdeyglen zevnetlen
 20 ymadsagban marad uala meg ·
 es tahat vronk iesus cristusnak
 fezevletinek evt sebeynek he
 leyt gyakorta nagy beuen ev
 kevn hullatasauul meg evteuz
 25 uen · ev zajauul meg chokolga

tija vala. Azontepen tezen vala
 az ev zent zuleenes tepenet es.
 hog kut ez zent zuz nagy pena
 vattal tuztel vala. Az deuen zent
 berezfat myndentoron ev vala
 nagy ev mellette targija vala.
 vgy hog nem chat vgyazuan
 de meeg ahyan es. tuztelneje az
 zent berezfat. Mykaron az veser
 toriumban de megen vala. Az
 zentetnek tepetet leterdepeuluen
 alazatos magija vala. Azontep
 en eggyebet es. valahol vront
 iesusnak. azonijont marianak
 es eggyeb zentetnek tepetet latija
 vala. leterdepeuluen tuztelij va
 la. akar melij hamar kellet es
 el mennij. soha elnem lyatta.
 Az kessegnek etteuel myndento
 ron meeg elegezit vala. Az kesf. vala
 seg tyueul soha nem ezit. hanem
 chat mykaron az ev anija. es
 nemijei hercegetnek felesegij.
 junek vala ez clastromban. de ezt
 es chat aleg tezu vala. az feiedelm

tya vala • Azonkeppen tezen vala 7
 az ev zent zulecenc kepenek es • 4 r
 hog kyt ez zent zuz nagy keua
 nattal tyztel vala • Az cleuen zent
 5 kereztfat myndenkoron ev nala
 vagy ev mellette targya vala •
 vgy hog nem chak vigyazuan •
 de meeg aluan es • tyztelneye az
 zent kereztfat • Mykoron az refec
 10 toriumban be megen vala • Az
 zenteknek kepeket leterdepuen
 alazatotst jmagya uala • Azon ke
 pen egyebvt es • valahol vronk
 iesusnak¹ • azzonyonk marianak
 15 es egyeb zenteknek kepeket latya
 vala • leterdepuen tyztely va
 la • akar mely hamar kellet es
 el menny • soha elnem hatta² •
 Az kevssegnek etkeuel myndenko
 20 ron meg elegezük vala • Az kevs
 seg kyvevl soha nem ezük vala³ • hanem
 chak mykoron az ev anya • es
 nenyej hercegeknek felesegy •
 junek vala ez clastromban • de ezt
 25 es chak aleg tezy vala • az feiedelm

nek fejelenetese miya . de vittan .
Az ejetket sokat . sok ejetet na
gijob vezre imadsagban mulat
wala el alomnekeul . Egy sororal
auagy ketwuel . Kijt ew wele nagy
ewremmel tarsolkodnak wala .
de magga tarwul . Kery wala zent
margit azon . az ew tarsit ala
zatos keressel . hog ha walameli
az sororot kerzseul ew rea men
ne . megne hadnajak bantani
az ew imadsagaban . Mert gija
korta az ew imadsagaban . Az ew
zuuenek keserey meugtese faz
kodasa . es soklafa kerzseul . miy
keppen wuluan meg esinerteek .
hog olyha nemikeppen ew ma
ganak kevwale wagattatot . ew
chudalatos sivalmas zozatokat
mond wala . Soha zent margit
azon kyuall keppen . auagy
egedeul dormitoriumiac kij
wele nem akart lenni . hame
chat irgalmassagert . es ez
koron . az ew imadsagit . az ew

nek ketelenehtese mya · de ritkan · 8
Az eyeknek sokat · sok eyeket na 4 v
 gyob rezre jmadzsagban mulat
 vala el alomnekevl · **Egý** sororal
5 auagy kettevuel · kýk ev vele nagy
 evremmel tarsolkodnak vala ·
 de maga tavul · kerý vala zent
 margit azzon · az ev tarsit ala
 zatos keressel · hog ha valamely
10 az sororok kevzzevl ev rea men
 ne · megne hadnáyak bantaný
 az ev jmadzsagaban · **Mert** gya
 korta az ev jmadzsagaban · Az ev
 zuuenek keserev nyevgese faz
15 kodasa · es soklasa kevzevt · mý
 keppen nýluan meg esmerteeek ·
 hogy olýha nemýkeppen ev ma
 ganak kevwele ragattatot · es
 chudalatos sířalmas zozatokat
20 mond vala · **Soha** zent margit
 azzon kyualt keppen · auagy
 egedevl dormitoriumnac ký
 vevle nem akart lenný · hamê
 chak jrgalmassagert · es ez
25 koron az ev jmadzsagýt · az ev

aghyanak eleinte telljesety wa
 la meg. Ebednek utanna kezü
 dolgot tezen wala. Jeleseul zent
 egyhazhoz valo dolgot miuet. es
 zenteknek erekleekhez valo ekesse
 gket. de maga az ev kezü miuvert
 az silacionot az veztekegitar tást
 hatva nem vety wala. de igen
 ereyssen meg tartgija wala. Iya
 miuoron ez zent zuz az zokot imad
 sagyt be nem tellessehetety wala.
 Jeleseul az ev zulennek jelen wol
 tokevt. taljat igen bantodit wala.
 miut ha wala nagy part wallot
 volna. mynd addug miugnem
 be tellessehetette. hog az egy nap
 nak veze letky dimele netent el
 ne mulneek. Ez zuznek wala nagy
 kenanatija zerehnye behtelesre.
 es nagy zerehnel oliha ev eree
 nek feleente. az zerezetnek vezu
 lazevent valo kemenseret zen
 vedetessegget bevhret. erenekdit
 wala meg tartany. Eynnek okaert
 gyaakorta jut wala ev testenek nagy

agyanak elevtte tellyesety va¹ 9
 la meg · Ebednek vtanna kezý 5 r
 dolgot tezen vala · jelesevl zent
 eghazhoz valo dolgot mjuct · es
 5 zenteknek erekleekhez valo ekesse
 geket · de maga az ev kezý myviert
 az sileciomot az vezteksegtartast
 hatra nem vetý vala · de igen
 erevssen meg targya vala · Ha
 10 mykoron ez zent zvz az zokot jmad
 sagyt be nem tellessehthety vala ·
 jelesevl az ev zvelynek jelen vol
 tokert · tahat igen bankodyk vala ·
 mynt ha vala [m]y² nagy kart vallon
 15 volna · mynd addyg mygnem
 be tellyesshevtte · hog az egy nap
 nak reze leky dimelc nekevl · el
 ne mulneek · Ez zvznek vala nagy
 keuanatya zerelme behtelesre ·
 20 es nagy zerelmel olyha ev eree
 nek felevtte · az zerzetnek regu
 lazerent valo kemenseget zen
 vedetevsseget bevhtet · crevkedyk
 vala meg tartany · kynek okaert
 25 gyakorta jut vala ev testenek nagy

Forgiattorafam. Vála ez zent zuznek
nagy aytatofaga madfaga. Mert
al vála az carba syvalmatal nagy
madfagokban. Nemiykon ma
dkozik az zent kereszt oltava elent
az carban. Nemiykoron az ev tít
kos madkozó helyen az carban.
Nemiykoron kedeg al vála az
ablacnal tyrel nazik cristusnal.
zent testet. nagy aytatofagal.
es nagy syvalmatal. Az elser mi
set meg halgatija vála maga
nak. de az nagy myfen ev egy
eb zolofmaton myndentoroni
egyeb sorovotal xllot es enecier.
hanem mykoron beteg volt
mynden ideiben ezenképpen al
vála mynd ebedijg. zent keve
zt naptól fogva kedeg husue
tjg. Ebed után eg keuisse meg
marad vála az sorovotal. es
az után el megyen vála az
carban. es al vála madfa
gokban nagy syvalmal. mynd
collacioig. Azonképpen tezen

fogyatkozására¹ · Vala ez zent zuznek 10
 nagy aýtatossaga jmadzsagra · Mert 5 v
 al vala az carba sýralmakal nagy
 jmadzsagoban · Nemýkon jma
 5 dkozýk az zent kerezte oltara eleve
 az carban · Nemýkoron az ev týt
 kos jmadkoko helen az carban ·
 Nemýkoron kedeg al vala az
 ablacnal kýrel nezýk cristusnak
 10 zent testet · nagy aýtatossagal ·
 es nagy sýralmakal · Az elsev mý
 set meg halgatýa vala maga
 nak · de az nagy mýsen es egy
 eb zolosmakon mýndenkoron
 15 egyeb sororokal allott es eneclet ·
 hanem mykoron beteg volt
 mynden jdevben ezenkeppen al
 vala mýnd ebedýg · Zent kere
 zt naptevl fogua kedeg husue
 20 týg · ebed vtan eg keuisse meg
 marad vala az sororokal · es
 az vtan el megýen vala az
 carban · es al vala jmadsa
 gogban nagy syralmal · mýnd
 25 collacioýg · Azonkeppen tezen

wala completa utan es. mynd
 addijg miynem betezik wala
 az cart es az utan el meggyen
 wala az ev cellaiyaban. az ev
 agya elevt be tellijefeltij wala
 az ev imadsagit es imadkozijt
 wala mynd elev tijt zoijg. Az
 utan le feltijt az wala az agyi
 elevt az pagimentomoy egy ge
 penre. Esmeez ez zontseges zuz
 iudica wasarnaptul fogua. nagy
 zombatig mynden napon megg
 oluastagya wala az passiot cris
 tushat pennyat. nagy aytatos
 sagal es sivalmal labon alua.
 Az annera gextri wala ev ma
 gat wof huswet elevt az per hetben
 es oliy igen alazja wala ev magat
 es foglaliya wala ev magat im
 madzagogban sivalmagban.
 miynt ha myndentoron flat
 naya az ur istent az fezevletnek
 ev kepeben. Vlagy cetervtekre
 jutuan kedeg megz mofa wala
 az sorvot labant nagy alazatosag

- vala completa vtan es · mynd 11
 addýg mygnem betezik vala 6 r
 az cart · es az vtan el megýen
 vala az ev cellájában · az ev
 5 agya elevt be tellýesehtý vala
 az ev imadsagit¹ es jmadkozýk
 vala mynd elev týk zoýg · **Az**
 vtan le fekzýk <az> vala az agý
 elevt az pagimentomon egy ge²
 10 kenre · Esmeeg ez zentseges zvv
 iudica vasarnaptvl fogua · nagyý
 zombatig minden napon meg
 oluastagya vala az passiot cris
 tusnak kennýat · es halgagya vala³ nagy aytatos
 15 sagal es siralmal labon alua ·
Az annera gevtri vala ev ma
 gat <vs> husvet elevt az ket hetben
 es oly igen alazya vala ev magat
 es foglalya vala ev magat jm
 20 madsagogban siralmagban ·
 mynt ha myndenkoron <k> lat
 naýa az vr istent az fezevletnek
 ev kepeben · **Nagy** cetevrtekre
 iutuan kedeg meg mossa vala
 25 az sororok labaýt nagy alazatosság

gal. [†]hogtük valamat az idevben
ez clastromban zammal helye
nen. es nemchak az sororok
labait mossa vala meg. de meg
az zolgaloknak es labokat meg
mossa vala nagy alazatosfugal
es antatosfugal es nagy sivalmal.
terden aluan megyen vala egy
soror labatol. az mas soror la
baloz. es egy mossa vala. es
meg tevelly vala ev fejenek fe
deleuel es meg chokolya vala
es az utan egyen az fedelet au
agy ruhak. azon keppen fejen
vafely vala. Ezt kedeg zent ma
rgit azon hog meg mossa
labokat. meg keny vala az pri
oriatol engedelmessager. min
den ezendeiben. mind attol fog
va. hog zent margit azonnat
yo okossaga volt. az porisa ke
deg evremest nekü hangya vala
Az vr nichorayan. az manda
tum utan ez zent zoz be nem
megyen vala ev agyaban. de

gal¹ · hogkȳk valanak az jdevben 12
ez clastromban zammal hetue 6 v
nen · es nemchak az sororok
labait mossa vala meg · de meeg
5 az zolgaloknak es labokat meg
mossa vala nag alazatossagal
es aytatossagal es nagy siralmal ·
terden aluan megyen vala egy
soror labatvl · az mas soror la
10 bahoz · es vgy mossa vala · es
meg tevrly vala ev fejének fe
deleuel es meg chokolȳa vala
es az vtan vgyan azon² fedelet au
agy ruhat · azon keppen fején
15 viselȳ vala · Ezt kedeg zent ma
rgit azzon · hog meg moshassa
labokat · meg kerȳ vala az pri
orissatvl engedelmessagert mȳn
den eztendeiben · mynd attvl fog
20 ua · hog zent margit azzonnac
ȳo okossaga volt · **Az** porissa ke
deg evrevmest nekȳ hagyta vala ·
Az vr vachorayan · az manda
tum vtan · ez zent zȳz be nem
25 megȳen vala ev agȳaban · de

jmadtozjkt wala nagy aytatossag
 gal. es olwas wala soltart. al
 van ev labajm az carban. De az
 weternijen es egyeb zolosmaton
 al wala az egyeb sonoroftal. es
 ezt tezij wala nagy zombastnat
 wecheryenyeytlen. Nagy pente
 kentedez mindenestev? fogua
 semmist nem ezjt wala. sem
 izjt wala sem alozjt wala. sem
 zol wala. wala emelij embernek.
 wjfelven mynd az tellyes napot
 nagy aytatos sivalmas jmad
 sagban. sivalman iefusnat ar
 tallan zent halalat. Mjkoron
 kedeg nagy penteken az pap
 fel emelij az keresztat es azt
 mongia. ecce lignum. az az.
 jme hol azgon az zent keresztfa.
 az koron ez zentseges zuz. zent
 margyt azzon. le keresztij
 wala ev magat az fevdre.
 nagy sivalmatat. wgy hoggy
 az ev nagy sivalmat meeg el
 ty es. meg hallhattat az zent egy
 lyaban.

	jmadkozÿk vala nagy aytatossag	13
	gal · es oluas vala soltart · al	7 r
	van ev labayn az carban · de az	
	veternÿen es egÿeb zolosmakon	
5	al vala az egyeb sororokkal · es	
	ezt tezÿ vala nagy zomba<n>tnak	
	vechernyeyeyklen · Nagÿ pente	
	ken kedeg mendenestevl fogua	
	semmyt nem ezÿk vala · sem	
10	jzÿk vala sem alozyk vala · sem	
	zol vala · vala mely embernek ·	
	vÿselven mynd az tellyes napot	
	nagÿ aytatos sÿralmas jmad	
	sagban · sÿratuan iesusnak ar	
15	tatlan zent halalat · Mykoron	
	kedeg nagy penteken az pap	
	fel emely az kereztfat es azt	
	mongÿa · ecce lignum · az az ·	
	jme hol vagyon az zent kereztfä ·	
20	Az koron ez zentseges zvz · zent	
	margÿt azzon · le teryeztÿ	
	vala ev magat az fevldre ·	
	nagÿ syralmakal · vgy hogy	
	az ev nagy syramat meeg el	
25	kÿ es · meg halhattak ¹ az zent egÿ	
	hazban ·	

ezentepen marad wala mynd
napesug nagy sinelmakban. Egy
ab, jleut den kedeg. az cymek wcz
tegyeret mulatya wala el az ev zo
kor madfagyiban. Gyakorla ev
madfagy utan. az nagy farat
sagnak myakta az ev agya eleut
az egyteneu lelent wala meg
az sororoktul alomna. Veternye
nek eleute esmeg fel keel wala.
Kivul bizonyosok teultek az soro
rok zelesseul Soror jolent hog
wala ferrestjeres soror. wgnic
nd hog ev nyolc egyendeng
weli bevolgyeres az nyilakos
zon gyaltata lette w evet
madfagyban veternyenek eleu
te. nyitkoron ez soror megijen
wala az ora meg latin. hog
ha jdeye veternyet harangoz
nya. Esmeeg karachon estyn
nyitkoron hirdettetyt cristufnak
zuletese az veterne a utan. az
Capitulomba nyitepen zokas
ez zent zeizetben. azon keppen

ezenkeppen marad vala mynd 14
 napestýg nagy siralmakban · Egý 7 v
 eb jdevkben kedeg · az cýnek vez
 tegseget mulatya vala el az ev zo
 5 kot jmadsagýban · Gyakorta ev
 jmadsagý vtan · az nagý farat
 sagnak myatta az ev agya elevt
 az gkenen leletyk vala meg
 az sororoktvl alonnýa · veternyc
 10 nek elevtte esmeg fel keel vala ·
 kýrevl býzonsagot tevttek az soro
 rok · jelessevl Soror jolent¹ hogký
 vala secrestýeres soror · vgmo
 nd hog ev nyolc eztendeýg
 15 volt Secrestýeres es myndenko
 ron gyakorta lelte <v>² evtet
 jmadsagban veternyenek elev
 te · mykoron ez soror megýen
 vala az ora meg latný · hog
 20 ha jdeye veternyet harangoz
 nýa · Esmeeg karachon estýn
 mykoron hirdettetyk cristusnak
 zuletese az veterýe <a> vtan · az
 capitulomba mykeppen zokas
 25 ez zent zerzetben³ · Azonkeppen

tezen wala azonynk maria zule
 tessenek estin es. Es nagyi bodog az
 zon estin. Es dijmels elts bodog azon
 estin. Duforon bedeg halipa wala
 zent marzot azon. az bodog azon
 napjat fel hirde hirdetni az weter
 nyien. talhat ez zent zwz le ternekew
 dyt wala az feuldre nagyi syralmal
 es telljes aystatossagal ymadkozit
 wala. es hala adadotat tezen wala.
 Nyinden karachon estin mond wala
 ezer weter nostert. es tezen wala.
 ezer weniast. es beuhtel wala wizzel.
 Azonteypen nyinden bodog azon
 estin mond wala ezer aue mariast.
 es tezen wala ezer weniast. es beuhtel
 wala wizzel meeg ha elatg ewente.
 len wolt es. Pijnfest estin mond
 wala. ezer weni sancteet ezer wenia
 wal es beuhtel wala wizzel. Azonteypen
 beuhtel wala egjeb zenteknek es. es
 zent apostoloknak estin wizzel. Eli
 ygen nagyi edes aystatossagal ymad
 kozit. hog az sawerok hallottat ymad
 saganak ideijen miint ha wala tywel

	tezen vala azzonjvnk maria zule	15
	tessenek estyn es · Es nagy bodog az	8 r
	zon estyn · Es dymelc olto bodog azzon	
	estyn · Mjkoron kedeg halya vala	
5	zent margyt azzon · az bodog azzon	
	napyat fel hirde ¹ hirdetny az veter	
	nyen · tahat ez zent zvz le teryezkev	
	djk vala az fevdre nagy syralmal	
	es tellyes aytatossagal jmadkozjk	
10	vala · es hala adasokat tezen vala ·	
	Mynden karachon estyn mond vala	
	ezer pater nostert · es tezen vala	
	ezer veniat · es bevhtel vala vizzel ·	
	Azonkeppen mynden bodog azzon	
15	estyn mond vala ezer aue mariat ·	
	es tezen vala ezer veniat · es bevhtel	
	vala vizzel meeg ha eleg erevte	
	len volt es · Pynkest estyn mond	
	vala ezer veni sancteet ezer venia	
20	val es bevhtel vala vizzel · Azonkeppen ²	
	bevhtel vala egyeb zenteknek es · es	
	zent apostoloknak estyn vizzel · Oly	
	jgen nagy edes aytatossagal jmad	
	kozjk · hog az sororok hallottak jmad	
25	saganak jdejen mynt ha valakjvel	

zolt volna . az zolt halljat' vala .
 de nem evthetist' vala miy az zol vol
 na . ohi igen nagy edesseget es nagy
 siralmas'kal imadkozit' vaba ez
 zent zuz . hoggy miuteron es imad
 kozit' vala ohi igen nagy siraft'
 tezen vala . hog az es vezoma
 auagy kezkenevye . Pjvel az es teze
 veit' siralmas' el tevorli vala . an
 nera vizefent vala meg . hog annat'
 volonna ez zent zuz . az velomat'
 auagy kezkenev' meg Facharna
 vala . es az siralmas' vize ty
 ju vala beleule az velombol . 101
 nagy siralmas'kal ota otaent'
 ez zent zuznek' es feye meg h'yd'
 geult' vala . es vifel vala az es fe
 jen myndentoron sot' vuhat'
 ezen antatossagna tanehgya vala
 az egyeb sororokat es . jelesevel
 egy sorort' ty vala Santrix soror
 katerina varadi andras v'v'v'v'
 leanya . ker' vala g'jaforta es .
 ez zent zuzet' hog' egyet' tanehtanant'
 mukvepen' kellesie istent' imadmi' zol

Katerina
 V'v'v'v'v'

galny' ...

zolt volna · **Az** zoot hallják vala · 16
 de nem erthetők vala mý az zoo vol 8 v
 na · **Olý** jgen nagy edesseget es nagy
 sýralmakkal jmadkozyk vala · ez
 5 zent zvx · **hogý** mýkoron ev jmad
 kozyk vala olý jgen nagy syrast
 tezen vala · hog az ev veloma
 auagy kezkeneyve · kývel az ev kevn
 veet sýralmat el tevrly vala · an
 10 nera vizesevl vala meg · hog annak
 vtanna ez zent zvx · az velomot
 auagy kezkeneyt meg facharýa
 vala · es az sýralmnak vize ký
 ju vala belevle az velombol. **Mely**
 15 nagy sýralmaknak ok[.] okaert
 ez zent zvxnek ev feýe meg hýde
 gevl vala · es visel vala az ev fe
 yen mýndenkoron sok ruhat ·
 Ezen aytatossagra tanchgya vala
 20 az egýeb sororokat es · jelesevl
 egý sorort ky vala Cantrix soror
 katerina varadi¹ andras vrnak
 leanýa · kerí vala gyakorta ez soror
 ez zent zvxet hog evtet tanehtanaýa
 25 mykeppen kellene istent jmadny zol
 galný kerný

Zent

Monda ez zuz · zent margit azon
 Ez soror katmanak · Ananlyad az te
 testedet · es te lelketet az ur istennel ·
 es legyen az te zuned mindenkoron
 az ur istennel · anagy az ur istenhez ·
 vgyi hog sem halal · sem egyeb oot
 tegedet megne vonjon az istennel
 zerehmetul · Oly igen edessen ma
 kozut vala ez zent zuz minden
 ideiben · hog akar mely igen hi
 jeg idu volt · miszoron egyeb
 sororok isteny zolgalat utan
 mentenek magokat meg me
 legeltem zobaba · Ez zent margit
 azon meg marad vala az kar
 ban chat egy kentesben anagy
 capaban · az nagy hudegsegben ·
 vgyi hog mindenestul fogva
 meg ketul vala nykopen holt ·
 Ezen kopen leletik vala meg rya
 korta az sororoktul · az zent kereszt
 oltara elevt az karban · mert
 zent margit azon igen zeret
 vala madkozni az zent kereszt
 oltara elevt · mert az ideiben

Monda ez zent¹ zvez · zent margit azzon · 17
 ez soror kat'inanak · **A**yanlyad az te 9 r
 testedet · es te lelkedet az vr istennek ·
 es legyen az te zvued myndenkoron
 5 az vr istennel · auagy az vr istenhez ·
 vgy hog sem halal · sem egyeb ook
 tegedet megne vonyon az istennek
 zerelmetevl · Oly ygen edessen jmad
 kozyk vala ez zent zvez mynden
 10 jdevben · hog akar mely ygen hy
 deg jdev volt · mykoron egyeb
 sororok isteny zolgalat vtan
 mentenek magokat meg me
 legehteny zobaba · **E**z zent margit
 15 azzon meg marad vala az kar
 ban chak egy kentesben auagy
 capaban · az nagy hydegsegben ·
 vgy hog myndenestevl fogua
 meg kekevl vala mykeppen holt ·
 20 **E**zen keppen leletyk vala meg gya
 korta az sororoktvl · az zent kerezt
 oltara elevt az karban · mert
 zent margyt azzon jgen zeret
 vala jmadkozny az zent kerezt
 25 oltara elevt · Myert az jdevben

Az sacramentum cristusnak zent tefe
fen feog vala az zent kevezit oltara
eleot. E sineeg ez zent 307. zent
margyt azzon. h. Aligatya vala nagy
benanfajjal zevetettel altolmas
Ideu istennek igyet predicaciot.
Zent arnatnat eletket. es egnob
zenteznet legendanokat eletentet.
es peldakat. Jelesseal azzonmont
maria peldast choda telect. Ky
hez ez zent 307. Kymalt kppen no
nagazkodyt vala. anneva hoggy
valamunkoron eu azzonmont ma
riat nevezte. Auagy egnobtevl
hallotta nevezny. Azzonmont ma
ria tiztesseget. az eu feyet Isten
melien ala hangya vala menden
koron. sem egnob kppen ez zent
307 nem veuezny hja vala. hja
nem istennek zuleenet. es eu
bodog remensseget. Azent ez zent
307 ez felnyl meg mondot predi
caciot halgathya vala az us
ablacion vala mely sovoral.
nemnykoron fedeg az capitulum

	Az sacramentum cristusnak zent teste	18
	fen fevg vala az zent kerezt oltara	9 v
	elevt · Esmeez ez zent zvz · zent	
	margýt azzon · Halgatya vala nagy	
5	keuansaggal zeretettel alkolmas	
	jdevn istennek igyet predicacýot ·	
	zent atyaknak eleteket · es egyeb	
	zenteknek legendayokat eletevket ·	
	es peldakat · Jelessevl azzonyonk	
10	maria peldaýt choda teteleet · ký	
	hez ez zent zvz kyvalt keppen <ra> ¹	
	ragazkodýk vala · annera hogý	
	valamýkoron ev azzonyonk ma	
	riat neuzte · Auagy egyebtevl	
15	hallotta neuezny · Azzonyonk ma	
	ria tyztesssegert · az ev feýet jgen	
	melyen ala haýgya vala menden	
	koron · sem egyeb keppen ez zent	
	zvz nem veuezy hýa ² vala · ha ³	
20	nem istennek zuleenek · es ev	
	bodog remensegenek · Azert ez zent	
	zvz ez felyvl meg mondot predi	
	cacyot halgatya vala az vas	
	ablacon vala mely sororral ·	
25	nemykoron kedeg az Capitulum	

hazban. frater desiderius. auagy.
 egyeb fraterul. Anna. utanna
 el megyen vala ez zent zuz az so
 vorokhoz az miuvelu hazban
 es meg mongya vala netik az
 zenteket eleterket auagy az
 napi euangelyomot. es Intij
 vala eutet. hog eut es azonkppen
 elneuet. egy idoben miuforon
 zent margit azon halgatnia
 zent iacob martirnak kennyat
 miukeyen ez zent martirt
 zentent el meteltet vagdál
 tak volna el az portanok. evi
 stusnak hutyent. Meg egy
 lada az mennyen jergebnet ze
 relmeben. es monda az eu tar
 sanak soror Alinchanak. aucau
 peter vrnak leuanyanak. zereu
 atyansza kellemetussent ezet te
 netend kuter hallaz. felele az soror.
 kellemetussent azonyon. de mit
 haznal ennetem. ha en illyent az
 kenokat nem zenuedhetent. mi
 keyen ez zent martir zenuedent.

	hazban · frater desideriustvl · auagy	19
	egyeb fratertevl · annak vtanna	10 r
	el megyen vala ez zent zvz az so	
	rorokhoz az myvelev hazban	
5	es meg mongya vala nekük az	
	zenteknek eletevket auagy az	
	napi euangelyomot · es jntý	
	vala evket · hog evk es azonkeppen	
	elnenek · Egy jdeven mykoron	
10	zent margyt azon halgatnaja	
	zent jacab martirnak kennyat	
	mykeppen ez zent martirt	
	jzenkent el meteltek vagdal	
	tak volna el az poganok · cri	
15	stusnak hýtyert · Meg gýv	
	lada az mennyey jegesnek ze	
	relmeben · es monda az ev tar	
	sanak Soror Alinchanak · aýcaý ¹	
	peter vrnak leyanyanak · zeretev	
20	atýamfya kellemetevssevke ezek te	
	nekevd kýket hallsz · felele az soror ·	
	kellemetevssevk azzonyom · de myt	
	haznal ennekem · ha en illýen nagý	
	kenokat nem zenvedhetevk · my	
25	keppen ez zent martir zenuedvt ²	

Monda zent margyt azon.
Akarta volna az ur isten. hogy
en voltam volna az ideben ez
velagon. es meteltetem volna
izenkent foltonkent az en vram
iesusnak zerehmet. vgy hogy
az en kenom sok ideig leut volna
es hog az en kenom veggez el.
el vartat volna az en feyemet
Ezet nykoron mongya mala
ez zent 303. Jgen vgyad mala.
Mert Jgen kevanmya mala az en
veret ky evkeny. Jesusnak az en
jegesenek vere ky evtesseert.
Ez dolgot kedeg valanak azo.
eztendenben. tyben ez zent 303 me
hala. Soha ez zent 303 voront
Jesusnak es en zuleenek 303 mari
anak kepetet el nem multa. tyt
vattanak az capitulom hazban
auagy egyebeut. hanem le ter
depelven duzelven evket. vgy
meggyen mala el. Annak okert
az sok terdepleseert. es az gya
korta valo en terdeenek meg

- M**onda zent margýt azzon · 20
Akarta volna az vr isten · hogý 10 v
en voltam volna az jdevben ez
velagon · es meteltettem volna
5 jzenkent foltonkent az en vram
icesnak zerelmert · vgý hogy
az en kenom sok jdejg levt volna ·
es hog az en kenom vegezetýn
el vagtak volna az en feýemet ·
10 **E**zcket mykoron mongýa vala
ez zent zvez · jgen vygad vala ·
Mert jgen keuannya vala az ev
veret ky evtteny · jesusnak az ev
jegesenek vere ky evtteseert ·
15 ez dolgok kedeg valanak azon
cztendeiben · kýben ez zent zvez meg
hala · **S**oha ez zent zvez vronk
jesusnak es ev zveleenek zvez mari
anak kepeket el nem multa · kýk
20 jrattanak az capitulom hazban
auagy egyebvt · **h**anem le ter-
depelven jduezelven evket · vgý
megýen vala el · **A**nnak okaert
az sok terdeplesekert · es az gýa
25 korta valo ev terdeenek meg

hantafjert. Az eu terdeenek kalachq
 meg dagattanak es meg keme
 nyeltemek vala. Munkepen az
 eu mestere nem es euzwegy az
 zom olimpiadis. es egyeb Gorarok
 tiffon elteben. holta vltan es.
 nagy zeretettel meg neztet.
 es nagy eress bizonyhassal meg
 mondottak. Mely feredny kedeg
 nagy az eu lahajt meg mosny
 bokaynak feleltte. Az eu zemer
 messegenek nagy zeresegenek
 myalta. ez evnek ny myidenestev
 idegen vala. Tizen nyolc ezten
 deug munkepen mynd az telljed
 gonuent bizonyfogot text vola
 folya az eu testet meg ferezette
 akar mely nehez bizonyogot vltan es.
 tiffet gyakorta zenued vala.
 kzetnet otacvt es ezethez ha
 jonblokert. ez zentsages zu
 myndenektnek vala pten ked
 ves. es myndenektnek kylevter
 latyak vala. myndem tizesszeve
 meltonak stiltetyk vala

- haytasýeert · **Az** ev terdeenek kalachý¹ 21
 meg dagattanak es meg keme 11
 nyeltének vala · Mykeppen az
 ev mestere nemes evzvegy az
 5 zon olimpiadis · es egyéb sororok
 týtikon elteben · holta vtan es ·
 nagy zeretettel meg neztek ·
 es nagy erevs byzonehtassal meg
 mondottak · **Meg** feredny kedeg
 10 vagy az ev labáýt meg mosny
 bokáynak fevlevtte · **Az** ev zemer
 messegenek tyzta zvsesegenek
 myatta · ez evneky myndenestevl
 jdegen vala · Týzen nyolc ezten
 15 deýg mykeppen mynd az tellýes
 conuent býzonsagot² tevt rola
 soha az ev testet meg ferezttette
 akar mely nchez korsagok vtan es ·
 kýket³ gýakorta⁴ zenued vala ·
 20 Ezeknek okaert es ezekhez ha
 son<k>lokert · Ez zentsges zvs
 myndeneknek vala jgen⁵ ked
 ves · es myndenektevl⁶ kýk⁷ evtet
 latyak vala · mynden⁸ týztessegre
 25 meltonak jtýltetyk⁹ vala

miert való az ev testemet es zo
uemet nagy jelesb alazatosaga
ev vala. Nagy hogy az ev nagy
geleges eletylevl fogva jffuzaga
tal fogva. ev eletimet minden
napiban. Evvel való ev marat
foglalnia. az chistromnak meit
tevl alab valo zolgalatiban.
Es az be vekezettnek az az. az so
voroknak. minden zolgalatban
az zolgalo lenasoknak es emeb
sororoknak zolgalo tartok vala
az zent zoz. ev evemet felette.
es ev meltoisanak felette.
Es menevel fealljul mul vala
mindenket nemesseget. anne
val jwab evetendyt vala ma
gat meg alazny. Es nemesseget
zent zoz. nagyru kivalnak me
mes lenaniz. heter tart vala
az colmanan feoz vala az sororo
nak. fazekat mos vala. kalakat
mos vala. az kalakat meg fa
raja való nagy hudegseget
Idien. nagy hogy az nagy jelesb

mert vala az ev testenek es zv
 uenek nagy jelevs alazatossaga
 ev nala · vgý hogy az ev gyen
 geseges eletyvevl fogua iffyusaga
 5 tvlfogua · ev eletyneck mynden
 napýban · Evrevl vala ev magat
 foglalnjya · az clastromnak men
 tevl alab valo zolgalatyban ·
 es az be rekeztetteknek az az · az so
 10 roroknak · menden zolgalatban
 az zolgalo leyanyoknak es egycb
 sororoknak zolgalo tarsok vala
 ez zent zvz · ev ereenek felette ·
 es ev meltossaganak felevtte ·
 15 Es meneuel fevllývl mul vala
 myndeneket nemessegel · anne
 ual jncab erevkevdyk vala ma
 gat meg alazný · Ez nemesseges
 zent zvz¹ · magery kyralnak ne
 20 mes leyanyya · hetet tart vala
 az cohnýan fevz vala az sororok
 nak · fazekat mos vala · talakat
 mos vala · az halakat meg fa
 rayya vala nagy hydegsegnek
 25 jdeýen · vgý hog az nagy jeges

22

11 v

viznek hydegsemetul. e; gyen
 ge zuznek az ev fezenek bevre
 meg hasadoz wala es ver ty
 ju wala az ev kezebevl. es nemij
 koron be kevtik wala az ev kezet
 az nagy sandalmert. az colnyat
 meg saupri wala fat hord wala
 hatan. Wjzet mereht wala. q
 es ev magga az colnyara vizij
 wala egy jseuben nykoron so
 ror sabina donat wnak leya
 nya feuzne az sorodnak wacho
 wara wafot. jme az fazek meg
 gyulada myndenevel tyben
 walanak az wafot. es nykoron
 e; soror sabina nem merneye
 ty wenny az fazekat az zenbevl.
 zent margit azon jseuben juta
 az colnyara. nykoron ezt lat
 waja hog e; soror nem mer
 neye ty wenny az fazekat. leg
 ottan zent margit azon az
 ev kezet wete az languak feuz
 piben es ty wona az zennek fev
 zepibevl. de zent margit azon

viznek hydegsegete vl · ez gyen 23
 ge¹ zveznek az ev kezenek bevrc 12 r
 meg hasadoz vala es ver ky
 ju vala az ev kezebe vl · es nemy
 5 koron be kevtyk vala az ev kezecet
 az nagy faydalmert · **Az** cohnjat
 meg sevpri vala · fat hord vala
 hatan · vyzet mercht vala · <e>
 es ev maga az cohnjara vizy
 10 vala · **Egy**² jdevben mykoron so
 ror sabyna donat vrnak leya
 nya fevzne az sororoknak³ vacho
 rara rakot · jme az fazek meg
 gyvlada myndenestevl kyben
 15 valanak az rakok · es mykoron
 ez⁴ soror sabina nem merneye
 ky venny az fazekat az zenbe vl ·
 zent margyt azon · **azon**⁵ jdevben juta
 az cohnjara · mykoron ezt lat
 20 najya hog ez soror nem mer
 neye ky venny az fazekat · leg
 ottan [.]⁶ zent margyt azzon az
 ev kezecet vete az langnak kevcz
 pyben es ky vona az zennek kevcz
 25 zepybe vl · de zent margyt azzon

uat sem bezet sem vulharianat zeu
ret sem egeze meg. Ezelet felette
ez zent zu az refectoriumban es.
betet tart vala meg seprij vala
az refectoriamot aztalljo; zolgal
vala mindeneknek nagy zere
mel alazatossgal sem ezut vala
addeg niig az egyeb sorokat fel
nem kelnek vala az aztaltul. mi
koron kedeg nem vala mit zolgalom
az sorokat eb ed koron. Elyet el
megyeri vala az capitulum helybe
es madkozut vala niig az joro
rot fel kelnek vala az aztaltul. zent
margit azon kedeg ezut vala ma
sod aztaltul az zolgalokkal nykep
peri zolgalo levi. ~~Itte~~ Nemikoron
ez zent zu az sorokat bezetnek
mosdedgyoknak vizet mosletnek
Ely horguz vala ob zereben atmeniti
an bizonyaban chude hog az ny ke
men zuent Ete nem neped ez zent
zuznek eu alazatossgal haluan. mi
koron mi meg gondollunk. hog mi
jennit vagyont eu hozza bepest.

	nak sem kezet sem ruhayanak zev	24
	ret sem egete meg · Ezeknek felette	12 v
	ez zent zvz az refectoriumban es ·	
	hetet tart vala · meg sevprÿ vala	
5	az refectoriamot ¹ aztalhoz zolgal	
	vala myndeneknek nagy zerel	
	mel alazatossagal sem ezyk vala	
	addeg mÿg az egyeb sororok fel	
	nem kelneç vala az aztaltvl · mÿ	
10	koron kedeg nem vala myt zolgalnÿ	
	az sororoknak ebed koron · taht el	
	megyen vala az capitulum hazba	
	es jmadkozyk vala mÿg az soro	
	rok fel kelneç vala az aztaltvl · Zent	
15	margit azzon kedeg ezyk vala ma	
	sod aztalnal az zolgalokkal mykep	
	pen zolgalo lean · <Me> ² Nemykoron	
	ez zent zvz az sororoknak kezeknek	
	mosadegyoknak vizet moslekyat	
20	ky horgya vala · Oh zeretev atyamfy	
	ay byzonyaban chuda hog az my ke	
	men zvuenk kette nem reped ez zent	
	zvzneç ev alazatossaga ³ haluan · mÿ	
	koron my meg gondollyvk · hog mÿ	
25	semmyk vagyonk ev hozza kepest ·	

Se magga meeg sem tugyut ma H
 gonbat meeg alazny nykessen ez zent
 zuz. Azert nykaron zent meegit
 azon egy nyon zoz zokaja zent
 az mosdo vizet moslatat atarna
 ty vinnu az refectoriombol. de nem vylate
 el az vizet sobasagaert. Tyjuz hozza
 egy sorot hog segellene neby soror
 dnyget bodoleu issannat leuanyat.
 tahat ez soror el mene. es nykaron
 jutottat volua az moslettal az refec
 torionnat tywele. ez meeg mondot
 soror kezde zent meegit azont ar
 chel verny az moslet vizel. Se ez zent
 zuz mynd bekesseget el zenuede es chat
 mosoluluan monda zereven atyansia
 myt myelz. Es meeg ez nemes zent
 zuz meeg sepru wala az gart. es az ke
 vulent anagy ambitust. es az dormi
 torionot. Azon keppen az kerteket es
 meeg tyztelegne wala meeg sepru wala.
 Nykaron kedeg ez fele alazatos dolgot
 nem lel wala ez zent zuz. tahat el me
 gyen wala es gyapjat mos wala. Ne
 nykaron kedeg gyapjat fon wala.

de maga meeg sem tuggyuk ma¹ 25
 gonkat meg alazny mykeppen ez zent 13 r
 zvz · **A**zert mykoron zent margit
 azzon egy napon <zog>² zokasa zerent
 5 az mosdo viznek moslekat akarna
 ky vinnÿ az refectoriombol · de nem vyhete
 el az viznek sokasagaert · **H**ÿua³ hozza
 egÿ⁴ sorort hog segellene neky soror
 chenget bodoldÿ⁵ jspannak⁶ leÿanyat⁷ ·
 10 **t**ahat ez soror el mene · **e**s mykoron
 jutottak volna az moslekkal az refec
 toriomnak kyvevle · **E**z meg mondot
 soror kezde zent margit azzont ar
 chel verny az moslek vizzel · **d**e ez zent
 15 **z**vz mÿnd⁸ bekessege el zenuede es chak
 mosoluluan monda zeretev atyamfya
 myt myelz · **E**smeeg ez nemes zent
 zvz meg sepry vala az cart · **E**s az ke
 rvlevt auagy ambitust · **e**s az dor⁹
 20 **t**oriot · **A**zonkeppen az kerteket es ·
 meg tyztchgya vala meg sepri vala ·
Mykoron kedeg ez fele alazatos dolgot
 nem lel vala ez zent zvz · **t**ahat el me
 gÿen¹⁰ vala es gÿapÿat¹¹ mos vala · **N**e
 25 **m**ÿkoron¹² kedeg gÿapÿat¹³ fon vala ·

Mikoron kedeg ez zent zuz az demito
riomot meg seuprii. az sororoknat
meeg argyoknat allhat meg seuprii
tuzteligija vala. De oh zerev atyansya
nem chat ezeket tezu vala ez zent zuz.
De meeg eznek felette az zutseguet
helhet. Eyt dumanak hysont nagy gya
kovta meg tuzteligija vala. annem
hoggy mikoron ez alazatos zuz Eyt su vala
az zutseg zekben az ev vuljan meg
fenteztetven az nagy vuttsagokkal ga
nuval. az sororok kezzei nemelhet
latuan evet illyen zurnyen meg fe
teztetven. el futnak vala ev eleve.
De ez zentsages zuz mynd ezeket nagy
zerevettel es alazatosagyal tezu vala mynd
ezeket nagy hoggy myndenek chudalkoz
nak vala ev nyta. sem lattatyt vala
ev lenny kuralnat lejanua. De lattatyt
vala lenny valamely vatalatos zemelnek.
Ime zerev atyansya magerij kural
nat lejanuanat gyeneresages elete.
Berlet gondolpad mag ha te evet ot
lattad volna lattad volna valyon ev
nekij et michij. chat temagad lassad.

Mykoron kedeg ez zent zvz az dormito 26
 riomot meg sevprÿ • az sororoknak 13 v
 meeg agyoknak allyat meg sevprÿ
 tyztehgÿa vala • de oh zeretev atyamfÿa
 5 nem chak ezeket tezÿ vala ez zent zvz •
 de meeg eznek felette az zvksegek
 helyet • kyt dunanak hÿvonk nagy gya
 korta meg tyztehgÿa vala • annera
 hogÿ mykoron ez alazatos zvz kÿ ju vala •
 10 az zvkseg zekbevl az ev ruhay meg
 ferteztetven az nagy rutsagokkal ga
 neual • az sororok kevzzvl nemelyek
 latuan evtet jllyen zevrnyen meg fer
 teztetven • el futnak vala ev elevle •
 15 de ez zentseges zvz mynd ezeket nagy
 zererettel es alazatossagal tezÿ vala mynd
 ezeket • vgy hogy myndenek chudalkoz
 nak vala ev rajta • sem lattatyk vala
 ev lenny kyralnak leÿanyÿa • de lattatyk
 20 vala lenny valamely vlatatos zemelnek •
 jme zeretev atyamfÿa magerÿ kyral
 nak leyanyanak gyenersevseges elete •
 kerlek gondolyad meg ha te evtet ot
 lattad volna • hattad volna valyon ev
 25 neky ezt mÿelnÿ • chak temagad lassad •

Mijtoron mind ezek. es ezekhez asonlot
 mieltettetenek ez zent zuzben. Az isticu
 irgalmassagmija. Lata az ag ellenleg
 bobolbelij erdeug. ez zent zuznek eu ijo
 mieltvedetyt es meg jnylle. Es az eu
 zolat alnokfagyval az zent zuznek ellene
 hadat indelta. Mert miytoron bela
 Fyral. es eu fya istuan Fyral. es cheh Fyral
 sot haborusagoknal utanna. Erdelnek
 hataviban. holot wala az tataroknal
 ngyi haborigatasa. meg betelcnek
 volna. Es bekesseget jegerve es barat
 sagok jegerve. cheh Fyral meg aijan
 doboza bela Fyral. miyppen zolas renny
 ijo baratoknal. Bela Fyral kedeg Fyrdne
 azonnal evze. wewet az cheh Fyrdt
 es az Dunanak znygetim el hozat. mind
 az znygetig. hogz hol ez meg mondot
 bodog azonnal chastroma waggion
 wabatuan. Melij chastromban akanak
 zent margyt azont meg latny min
 Peppen eu z kezelenket. Mijtoron az
 cheh Fyral latta volna zent margyt
 azont. Legottan az cheh Fyral meg
 fogattathet zent margyt azonnal.

Mýkoron mynd ezek • es ezekhez asonlok 27
 myelkettetenek ez zent zvezben • Az isteny 14 r
 jrgalmassagmýa • lata az ag ellenseg
 bokolbelý erdevg • ez zent zveznek ev ýo
 5 myelkevdetyt es meg jrylle • Es az ev
 zokot alnoksagyval az zent zveznek ellene
 hadat jndehta • Mert mykoron bela
 kýral • es ev fýa istuan kýral • es cheh kýral¹
 sok haborusagoknak vtanna • Erdelnek
 10 hatariban • holot vala az tataroknak
 nagy haborgatasa • meg bekeltének
 volna • Es bekessegnek jegere es barat
 sagnak jegere • cheh kýral meg ayan
 dokoza bela kýral² • mykeppen zokas tenný
 15 ýo baratoknak • Bela kýral kedeg kýralne
 azzonnal evzve • vevek az cheh kýralt
 es az dunanak zygetýn el hozak • mynd
 az zygetýg • <hog>³ hol ez meg mondot
 bodog azzonnak chastroma vagyon
 20 rakatuan • Melý chastromban akarak
 zent margýt azzont meg latný mý
 keppen ev <z> kevzelevket • Mýkoron az
 cheh kýral latta volna zent margýt
 azzont • legottan⁴ az cheh kýral meg
 25 fogattathek⁵ zent margit azzonnak

zepszegeben · mert vala igen zep zu
reket · jal lehet chondras hituan evfen
zettel · De zeeb vala hittel es aitatossigal
Amnera negattatek el ez cheh tyral
zent margit azonut zepszegeben · hogi
eu magat es orzagat · es mynden eu
tehetseget orzagaval evze · bela ty
valnak afanatijs es zersese ala haggi
chak hogi zent margit azont eu
nekij feleszegeul agija · Ez idemben zent
margit azon vala tyzennyolt
extendens · Misforon bela tyral mon
danaija az cheh tyralnak · hog ez lely
tedlen volna · hog eu zent margit azont
eu nekij feleszegeul adnaija · Mert igyer
meksegeteul fogua · zent zerszetben · v
istemet zenselceteul · es Jumar predi
cator zerszetnek professuot tent · be estent
blonda az cheh tyral · emek eleutte es ·
mely feleszegeu volt · az predicator
zerszetbelij soror apacha volt · an
nak ogeret en ezal semmit nem gon
dolot · De maga zent margit azonut
atija bela tyral · gondoluan az bekes
seget javat jozagat · es laborusa

zepsegeben • mert vala jgen zep zvp 28
 testel • jol lehet chondras hituan evltev 14 v
 zettel • de zeeb vala hittel es aitatossagal •
Annera ragattatek el ez cheh kyral
 5 zent margit azzonak zepsegeben • hogý
 ev magat es orzagat • es mynden ev
 tehetseget orzagauul evzve • bela ký
 ralnak akaratyá es zerezese ala hagya •
 chak hogý zent margyt azzont ev
 10 neký felesegevl agya¹ • Ez jdevben zent
 margyt <a.>² azzon vala týzennyolc
 eztendevs • **Mýkoron** bela kýral mon
 danaýa az cheh kýralnak • hog ez lehe
 tetlen volna • hog ev zent margyt azzont
 15 ev neký felesegevl adnaýa • **Mert** gyér
 meksegetevl fogua • zent zerzetben • vr
 istennek zenteltetevl³ • es jmmar predi
 cator zerzetnek professyot tevt • be eskevt •
Monda az ceh kýral • ennek elevtte es •
 20 mely felesegem volt • az predicator
 zerzetbelý soror apacha volt • an
 nak okaert en ezzel semmýt nem gon
 dolok • de maga zent margyt azzonnak
 atya bela kýral • gondoluan az bekes
 25 segnek jauat jozagat • es haborusa

gotnat wezedelmenet le elnytesect.
 Jelefeni kedeg az tatarot ellen valo se
 gessegert. mely tatarotnak vijonnan
 valo meg terese az Idenben igen felel
 mes wala. es az sot jgeretewittel meg
 tizenzetuen. Monda bela tyral. az chely
 tyralnak. Ija az en leyanynom margit
 engredent ez hazassagra. es papanak
 aldomassa meg nyerven. meg tezevm
 amitt kerz. Ez Idenben zent margit
 azon meeg. megnem welomoztatot
 wala zent welommal. az az meeg nem
 wala feketije. Talhat bela tyral az en
 zuz leyanynahoz mene zent margit azonhoz.
 tyralne azonnak jeleniollytara auagy
 elevite. jol lehet hog tyralne azon keuel
 se enged wala ez mennyetezew zerzesre.
 Ezde dychymus bela tyral az mennye
 kezevnek haznalatossagat. Es ezde
 mondani jellenteni papanak engedel
 met. hog zent margit azon gata
 ragyat adnana az hazassagra. De ez
 zenfeges zuz zent margit azon. Az
 mennye jegesnek zewelmeert. Az feoldy
 jegest jumar masodzer utala meg.

goknak vezedelmenek le chnyteset • 29
 Jelesevl kedeg az tatarok ellen valo se 15 r
 gedsegert • **Mely** tataroknak vjonnan
 valo meg terese az jdevbén jgen felel
 5 mes vala • es az sok jgeretevkkel meg
 gjevzetven • **Monda** bela kyal • az cheh
 kyalnak • **ha** az en leyanyom margyt
 engevdent ez hazassagra • es papanak
 aldomassa meg nyerven • meg tezevm
 10 amyt kerz • **Ez** jdevbén zent margyt
 azzon meeg • megnem velomoztatot
 vala zent velommal • az az meeg nem
 vala feketye • **Tahat** bela kyal az ev
 zvz leyanyahoz mene zent margit azzonhoz •
 15 kyalne azzonnak jelenuolhtara¹ auagy
 elevtte • **jol** lehet hog kyalne azzon keues
 se enged vala ez menyekvezev zerzesre •
 kezde dychyrny bela kyal az menyek
 kezevnek haznalatossagat • Es kezde
 20 mondaný jelenteny papanak engedel
 met • **hog** zent margyt azzon <·>² aka
 ragyat adnaya az hazassagra • **de** ez
 zentseges zvz zent margyt azzon • **Az**
 menyey jegesnek zerelmeert • **Az** fevdý
 25 jgest jmmar masodzer vtala meg •

Mert cleuzer mytoron zent margyt
azzon aleg volna het zuagy) v holt
eztendeus Memevnemen longel ber
~~oog~~ cegnek atarpat vala adnija 4
hazassagra .zent margyt azonnat
atenuya netevl. De az ur isten ez
zent zuzet meg olalmaza . Fynek en
szalmassagat ez zent zuz keru vala
hog eutet meg olalmaznana beynye
reguen nagy bevolhullatassal . es sem
mukppen ezt nem tehetek . Mert az
en gyermetfegetek elsen ideaterul folva
mendentoron valasztot vala tyzta sagyat
meg marabafinat joguzual . meg
valasztas netevl . az ur istennek zolgat
nij . Mytoron bela tyval .zent mar
git azont ez menyekenyevet igen
gyakorta latogatnana . es sok beze
deuket tent volna azert . hog az en
zu) levanpat ez hazassagra hozhat
neija . zent margyt azzon nagy
tyztessejel es allhatatossagal mukp
pen zulejnek . De magat ez dolgot
meg vataluan ezentppen felele .
Mijt farasztjatot magatolat . ez

Mert elevzer mykoron zent margýt 30
 azzon aleg volna het · auagý nyölc 15 v
 eztendevs · Nemevnemev lengel her¹
 <.g.>² cegnek akarýak vala adnyá³
 5 hazassagra · zent margýt azzonnak
 akaragýa nekevl · **de** az vr isten ez
 zent vzzet meg oltalmaz · kynek ev
 jrgalmassagat ez zent vzv kery vala
 hog evtet meg oltalmaznáya kevnyc
 10 reguen nagý kenvhullatassal · es sem
 mykeppen ezt nem tehetek · **Mert** az
 ev gyermeksegenek elsev jdeetevl folua ·
 mendenkoron valasztot vala tyztasagnak
 meg maradasanak jozagaua · meg
 15 valasztas nekevl · az vr istennek zolgal
 ny · **Mykoron** bela kyral · zent mar
 git azzont ez menyekvezvert jgen
 gyakorta latogatnaya **va<.>la**⁴ · es sok beze
 devket tevt volna azert · hog az ev
 20 vzv leyanyat ez hazassagra hozhat
 náya · **Zent** margýt azzon nagý
 tyztessegel es alhatatossagal mykep
 pen zvleýnek · **de** maga⁵ ez dolgot
 meg vtaluan · ezenkeppen felele ·
 25 **Mýt** farasztýatok magatokat · ez

gijpoufseges dolognat myatta . Ez
 enne iderotel fogua . Alhatatossagal
 akarom hog meg tugiakat . Hog
 az en profomat az en fogadatomat
 hitemet meliet en teukem . Es az
 en zuzefegemmet tiztasagat . me
 liet en . Az en unam ihu cristusnat .
 meeg diided koromba . mytuppen
 tijmagatok jal tugiakat . zruenibeul
 leltembeul ur istennet meg zentel
 tem . Es az en zerzetemmet tiztasagat .
 Mem chat ez wilagnat dycheusege
 ert . De meeg eznet felette sem ele
 demert . sem halalomert . auagij
 chat egy keuesben sem zegnem meg
 auagij megnem zeplewshenenem .
 Taljat bela tijnal akarum meg
 tudnya az en lehanjenat alhata
 tossagat monda . Memdee zereter
 lehanjom te zuleyd waggionke . Es az
 isteny parancholatbol tartozol hog
 engedelmes legy mynekenk . Mon
 da zent margit azon . En tegedet
 tijnal atyammat . es en unamat .
 Es tegedet tijnalne azonit anijamat .

gyvlevseges dolognak myatta · Ez 31
 enne jdevevevl fogua · Alhatatossagal 16 r
 akarom hog meg tugyatok · hog
 az en professiomat az en fogadasomat
 5 hytemet melyet en tevttem · Es az
 en zvzesegemnek tyztasagat · me
 lyet en · Az en vram ihs cristusnak¹ ·
 meeg kyssded koromba · mykeppen
 tymagatok jol tugyatok · zvuembevl
 10 lelkembevl vr istennek meg zentel
 tem · Es az en zerzetemnek tyztasagat ·
 Nem chak ez vylagnak dychevsege
 ert · de meeg eznek felette · sem ele
 temert · sem halalomert · auagy
 15 chak egy keuesben² · sem zegnem meg ·
 auagy megnem zeplevsehtenem ·
 Tahat bela kyral akarvan meg
 tudnya az ev leyanyanak alhata
 tossagat · monda · Nemdee zeretev
 20 leyanyom te zvlejd vagyonke · Es az
 isteny parancholatbol tartozol hogj
 engedelmes legj mynekevnk · Mon
 da zent margyt azzon · En tegedet
 kyralt atyamat³ · es en vramat ·
 25 Es tegedet kyralne azzont anyamat ·

Es en azonnomat. Azotba az az oly
dolgoiban. szellijet isten zent. es isten
nel wadnak azotba esmerlet. Azotba
tedeg Ant isteniek ellene wadnak.
Sem tegeket kijnel atyannak nem
mondlat. Sem tegeket kijnelne azon
anyannak nem mondlat. Miert
meg vagyon jruan. Pj el nem ha
gyangyen evellem atyat anyjat. ne
melto en zeam. nem lebet en tanelt
wanijom. Latuan bela kijnel eu lejanij
nak allhatatoslagat el mene eu teule.
Egy idoben misoron cheli kijnel beul
det volna magy tiztes beueteuget
magerij kijnelhoz. bela kijnelhoz. Hog
eu neky adnaja az eu lejanijak. zent
margyt azont hazasul. es hog eu es
meg bebelneet vele. Tabat kijnelne
azon kijnela hozza az idobely pro
vincialist frat' marcialist. es monda
neky. mennijel en jo atyam az en
lejanijomboz margyt hoz. Miert jme
kijnel el atarija evet adnaja hazassaguz.
tugyad meg eu neky atariziat.
Tabat az provincialis. kijnelne azon

Es en azzonyomat · **Azokba** az az olj 32
 dolgogban · **mellyek** istenzerent · es isten 16 v
 nel vadnak azokba esmerlek · **Azokba**
 kedeg kyk istennek ellene vadnak ·
 5 sem tegedet kyral atyammak nem
 mondlak · **Sem** tegedet kyralne azzon
 anyammak nem mondlak · **Mert**
 meg vagyon jruan · ky el nem ha
 gyangyaen¹ erettem atyat anyat · ne[m]
 10 melto en ream · nem lehet en taneht
 vanjom · **latvan** bela kyral ev leyanya
 nak alhatatossagat el mene ev tevlc ·
Egy jdevben mykoron cheh kyral kevl
 det volna nagy² tyztes kevuetevket
 15 magery kyralhoz · bela kyralhoz · **hog**
 ev neky adnaya az ev leyanyat · zent
 margyt azzont hazasvl · es hog ev es
 meg bekelneek vele · **tahat** kyralne
 azzon hyvata hozza az jdevbely pro
 20 vicialist frat' marce<a>lost³ · es monda
 neky · **mennyel** en jo atyam az en
 leyanyomhoz margithoz · **Mert** jme
 kyral el akarya evtet adnya hazassagra ·
 tugyad meg ev neky akaratyat ·
 25 **Tahat** az provincialis · kyralne azzon

nak panenholatya zarent. Jure zent
 marigit azonhoz. es hynata hozza
 zent marigit azont. es meg monda
 az ev anyanak jzenetyt nety. az pri
 orissanak. olimpiadisnak. es zent
 marigit azonnak egy evche elevt.
 es jol meg tudatozet. az ev atara
 tyarol. Tabat bodogjagos zuz zent
 marigit azon altalyaban meg fele
 es monda az provincialisnak. Tu
 gyad azt atyam byronnal. hogyni
 cab zenuedem hog engemet meg
 atozzanak. hognem en ezben en
 gednek az en zuleymnek. es sem
 miuemeny otert nem tezet az en
 professyonnak ellene. Egy jdebent
 esmeeg vig mond vala es zent zuz
 az sororobnak jelesul olimpiadisnak
 monduan. Amora banthamnak en
 gemet az en zuleym es hazasszal.
 hog el metem en magammak
 az orromat anakammal evve.
 Az ev anyanak meg vgnond. tyralne. vala
 azonnak. es zent zuz. Azt atarom
 hogyni miuemet elevtem engemet aduata

nak parancholatya zerent · juue zent
margit azzonhoz · es hivata hozza
zent margit azzont · es meg monda
az ev anyanak jzenetyt neky · az pri
5 orissanak · olimpiadisnak · es zent
margit azzonnak egy evchche elevt ·
es jol meg tudakozek az ev akara
tyarol · Tahat bodogsagos zvz zent
margit azzon · altalyaban meg felele
10 es monda az provincialisnak · Tu
gyad azt atyam bizonyal · hogy jn
cab zenuedem hog engemet meg
atkozzanak · hognem en ezben en
gednek az en zvlzymnek · es sem
15 mynemev okert nem tezek az en
professyomnak ellene · Egy jdevben¹
esmeeg vg mond vala ez zent zvz
az Sororoknak jelesevl olimpiadisnak
monduan · Annera banthatnak en
20 gemet az en zvlzym ez hazassagal ·
hog el metevm en magamnak
az **en**² orromat ayakammal evzve ·
Az ev anyanak meg vgmond **vala**³ kyalne
azzonnak · es zent zvz · **Azt** akarom
25 hogy mynek elevttev engemet adnatok

33

17 r

bazasfagra · hogyi annak eleutten
az en testemet el metellyetek folton
kent · hogynem miint en · az en lyte
met meg zegnem · Mellyet en fogat
tam crifusnak · es annak eleutte
intab zenuedet mynden attot · bog
nem az en fogadasomat meg zeg
nem · Miquoron mynd ezenkppen
bantameet ez zent zuz sot ideuttol
fogua · Miert miint az legenda utij
Ayvel bizonyfagot tezen olimpiadis
zent margit azonnak danyaija ·
es mestere · hog miinet utama ez
zent zuzet · hozak ide bodog azonnak
clustromaba ez zugetben · Az utan
keet eztendevuel · atara az ev atija
ez zent zuzet adnija az chely kuralnak
es ez ideuttol fogua mynd addig
myg ez zent zuz levi tizen mylc
extendens myndentoron bantateet
az ev atyutol ez meg mondol inza
fagert · de zent zuz myndentoron
ellene alla es meg utala · Eymet
oktaert hiuata hozza az idenbeli
provincialist frat marcellust ·

hazassagra · hogý annak elevttev
az en testemet el metelljete^k folton
kent · hognem mýnt en · az en hyte
met meg zegnem · Melyet¹ en fogat
5 tam cristusnak · Es annak elevtte
jnkab zenuedek mynden atkot² · hog
nem az en fogadasomat meg zeg
neem · Mykoron mynd ezenkeppen
bantatneek ez zent zvz sok jdevk^tevl
10 fogua · Mert mýnt az legenda vetý
kyrel byzonsagot tezen olimpiadis
zent margit azzonnak daýkaýa ·
es mestere · hog mýnek vtanna ez
zent zvzet · hozak jde bodog azzonnak
15 clastromaba ez zýgetben · Az vtan
keet eztendevuel · akara az ev atýa
ez zent zvzet adnýa az cheh kyralnak
es ez jdevtevl fogua · mynd addeg
myg ez zent zvz levn týzen nýolc
20 eztendevs mýndenkoron bantateek
az ev atyatvl ez meg mondot haza
sagert · de zent zvz myndenkoron
ellene alla es meg vtala · kýnek
okaert hiuata hozza az jdevbelý
25 provincialist frat' marcellust ·

34

17 v

Akara es bere zent margit azzont
 hogy az zent velommal meg velo
 moztatneek meg feketeeztetneek.
 ez illyen beetsagob es arto okotnak
 el tauoztatasaert. Azert el hyswattanak
 az tiztelendev atiak es nagyfagob
 unak. Etergamiy erset. Es vacu
 pispok. Selyman pispok. zent margit
 azzomak feketeezere. Es az zent
 zuzet zent margit azzont. ha
 rom sorovoktal ev atyafisagual evc
 h chevel. Nagy tiztesseggel es nagy
 inneplessel be feketeezet be zentelet
 nagy sot izerzeteusselnek es egy
 hazu zemelhetnek jelen voltara.
 pindest harmad napjan zent
 evrsebet azzomak oltara elest.
 Grentppen el oza pokolbeli evrdugnet
 hada es minden alnokfagual zor
 galmutossaga tyket zuzet mala
 erdeg ez zent tizta zuznet ellene.
 nagy hogy toualbe nem lewu ban
 talma zent margit azzomak
 ez illyen fele dolgokrul. De maga
 immar mykoron ez zent zuz.

Akara es kere zent margit azzont¹ 35
 hog az zent velommal meg velo 18 r
 moztatneek · meg feketeeztetneek ·
 ez illyen heetsagos es arto okoknak
 5 el tauoztatasaert · **A**zert el hyvattattanak
 az tyztelendev atÿak es nagsagos
 vrak · **E**ztergamy ersek · **E**s vacÿ
 pispek · **N**ytray pispek · zent margit
 azzonnak feketeezesere · **E**z <ez>² zent
 10 zvzet <·>³ zent margyt azzont · ha
 rom sororokkal ev atyafyayual evc
 <h> cheevel · **N**agy tyztessegel es nagÿ
 jnneplessel be feketeezek be zentelek
 nagy sok [·]⁴ zerzetevsseknek es egy
 15 hazy zemelyeknek jelen voltara ·
 pinkest harmad napyan · zent
 evrsebet azzonnak oltara elevt ·
Ezenkeppen el ozla pokolbelÿ evrdevgnek
 hada · es mynden alnoksagnak zor
 20 galmatossaga kyket zerzet vala
 erdeg ez zent tÿzta zveznek ellene ·
 vgÿ hog touabba nem levn ban
 talma zent margit azzonnak
 ez jllÿen fele dolgokrvl · **d**e maga
 25 jmmar mykoron ez zent zvez ·

vála

be zenteltetet volna. Ugyan azon ala
zarossagban marada meg. Mert chat
mentevl kisseb dologban es sem hargya
cu magat felijeb valonat meltobnat
tartanija. Foha ez zent zuz sentist
megnem bantot. Az ev etkeert. auagy
ev jtalacert. auagy valamiu zep ede
nert az aztalnat. miybenyen zoka
fok az gyarlo elmetnet. az azzonu
allatokat. De kevz edenekkel meg
elegedijt vala. es nemykoron meeg
hnyuanb el vetet edenekkel talattal
tanyerokkal poharokkal elegedijt
vala meg egyebetnek peldaniara
Es meeg ez zentseges zuz oliu igen
engedelmes vala. hoggy valamiu
koron valamiu az priorissa kev
zentsegel v parancsol vala. miu
dentkoron ez zent zuz eleb tallyessehu
vala meg miydenmel egyebetnek.
Igen zerehu vala az forobrotat
kezensegel. miyud nagyokat miyud
kissedeget. ha az fororok kevzrol
valamiu elmetnet atja amir vagy
vokorsagga meg hal vala. Taljat

be zenteltetet volna · vgyan azon ala 36
 zatossagban marada meg · **Mert** chak 18 v
 mentevl kysseb dologban es sem hagyä
 vala¹ ev magat feljeb valonak meltobnak
 5 tartanjä · **Soha** ez zent zvz senkýt
 megnem bantot · **Az** ev etkeert · auagy
 ev jtalaert · auagy valamy zep ede
 nert az aztalnal · mykeppen zoka
 sok az gyarlo elmeknek · **az** azzoný
 10 allatoknak · **de** kevz edenekkel meg
 elegedyk vala · es nemykoron meeg
 hytvanb el vetet edenekkel talakkal
 tanyerokkal poharokkal elegedyk
 vala meg egyebeknek peldäyara ·
 15 **Esmeg** ez zentseges zvz olý jgen
 engedelmes vala · hogý valamý
 koron · valamýt az priorissa kev
 zensegel <v>² paranchol vala · mýn
 denkoron ez zent zvz eleb tellyessehtý
 20 vala meg myndennel egyebnel ·
Jegen zerety vala az sorohrokat
 kezensegel · mynd nagyokat mynd
 kysdedeket · **ha** az sororok kevzzvl
 valamelyknek atýa anyä vagý
 25 rokonsaga meg hal vala · **Tahat**

ez zent zuz vele evze sivatja vala
 es viga; talja vala evket monduan.
 Akarta volna az ur isten zerev
 atyamija . hogg intab emetevim
 tevtent volna ez . hognem teneked .
 Ija kedeg vala mel soror megz be
 tezevt es zolosmanat megnem
 mondhatja vala . tabat ev el
 megyen vala az beteghez . es megz
 mongya vala az zolosmat az be
 tegz elvt . Ejel fel kel vala es vgyi
 halgatja vala ha valamely soror
 megz vala . es hozza megyen vala
 megz berdezu vala . Nemelyeknek
 borf bevehit vala . Nemelyeknek
 vuhat melegeht vala . es oda
 tezi vala . hol az betegnek fanydal
 ma vala . Ija kedeg valamely
 az sororok tezevt megz hal va
 la . tabat ez zent zuz mind addeg
 elnem megyen vala az megz
 holt sorornak testetent megnem
 el temettetik vala . Hanem ot
 az holtestuel imadkozik vala . es
 oly igen sivatja vala . naggjaban

ez zent zvez vele evzve siratya vala
es vigasztalya vala evket monduan .
Akarta volna az vr isten zeretev
atyamfya . hog jnkab ennekevm
5 tevtent volna ez . hognem teneked
Ha kedeg vala mel soror meg be
tegevt¹ . es zolosmayat megnem
mondhagya vala . tahat ev el
megyen vala az beteghez . es meg
10 mongya vala az zolosmat az be
teg elevt . **E**yel fel kel vala es vgý
halgatya vala ha vala mely soror
nyeg vala . es hozza megyen vala
meg kerdezy vala . **N**emelyeknek
15 bort heveht vala . nemelyeknek
ruhat melegeht vala . es oda
tezý vala . hol az betegnek faydal
ma vala . **H**a kedeg valamely
az sororok kevzzevl meg hal va
20 la . tahat ez zent zvez mynd addeg
el nem megyen vala az meg
holt sorornak testetevl mygnem
el temettetyk vala . **H**anem ot
az holttestnel² jmadkozýk vala . es
25 oly jgen syratya vala . nagyoban

37

19 r

1 wala

hogynem nyit ha ev nekij testij. aha
sija volt volna. Es meg ez zenséges
zuz wala mindenben zegenesség
zavetevise es meg tartója. es igen
zeret wala elnij zegenességben. Es az
Ej ruhája csapaját igen o es meg
zakadozot es foltos wala. es nemu
koron ez zent zuz az farbol wezen wa
lakij pozto foltokat. es azzal foldozza
wala meg keveset csapit. Egy
nemevnevev napon jte juve bela
kynal az ev lejtanyához. Mykoron
eleeben hynatta volna az ev lejtanyá
de zent margyt azzon nem mere
menny ev atyának eleiben. az
ev atyatul valo felteben. hancem
el futa ez zent zuz soror candidatio
es keve ez sorort jog foltot wessen
az ev kevesenét wára. Es soror
meg foldozza. mert mynd el zaka
dozot wala az ev kevesenét wára
es Ej lachonig. wala az ev karni
nak huse. eznek utanna el mene
ev atyához. Es zent zuznek pala
stija wala hituan zakadozot. es

hognem mynt ha ev neky testý atya 38
fya volt volna . Esmeg ez zentseges 19 v
zvz vala myndenben zegensegnek
zereteveye es meg tartoja . es jgen
5 zeret vala elny zegensegben . Evne
ky ruhaja capaia vala¹ jgen o es meg
zakadozot es foltos vala . Es nemy
koron ez zent zvz az sarbol vezen va
laky pozto foltokat . es azzal foldozza
10 vala meg kevnteset capyat . Egy
nemevnemev napon <juc> juue bela
kyral az ev lejanjahoz . Mykoron
eleeben hyvatta volna az ev lejanjat
de zent margyt azzon nem mere
15 menny ev atyanak eleiben . az
ev atyatvl valo felteben . hanem
el futa ez zent zvz soror candidahoz
es kere ez sorort hog foltot vessen
az ev kentesenek vjara . Ez soror
20 meg foldozza . mert mynd el zaka
dozot vala az ev kentesenek vja
es ky lachoyg . vala az ev karya
nak husa . Eznek vtanna el mene
ev atyahoz . Es zent zvznek pala
25 stya vala hituan zakadozot . es

miytoron latija wala az soror kij
 az kewsssegnek ruhajjat tartija
 es azgija wala. Wymond wala nykij.
 azzonnom enteneked job palastot
 adot. Wymond wala zent margit
 azzon. nem uggy tegy zereu
 atyamfija. hanem keet hituan
 palastot wariy ezwe es meg fol
 dozzad ennekem. azt aggyad evne
 kem. es azt wifelem en. Ewnekij
 weloma febetye meg awult o.
 es ha nekij adnak jo es gyenge
 welomot. nem wifelij wala meg.
 hanem goromba welomot keer
 wala es azt wifelij wala. Az zolgalo
 leyanyotnak goromba fer fede
 letet kerij wala el. es azt wifelij
 wala. es az ewet az zolgalotnak
 agija wala. Ewnekij saruy az nagy
 hyssegnek ideen myndentoron
 walanak meg zakadoztat hituanok.
 ezeket latuan az priorissa uggy
 mond wala ez zent zuznek. te ezeket
 nem jol tezed. Mert ha ezeket az
 te atjad. es anjad tudnajak. mi

mykoron latya vala az soror kÿ
az kevssegnek ruháját targÿa
es ozgya vala · vgmond vala nekÿ ·
azzonyom en teneked job palastot
5 adok · vgmond vala zent margit
azzon · nem vgy tegy zeretev
atyamfÿa · hanem keet hituan
palastot varÿ evzve es meg fol
dozzad en nekem · azt agyad enne
10 kem · es azt viselem en · Evnekÿ
veloma feketÿe meg avvlt o ·
es ha neky adnak jo es gyenge
velomot · nem viselÿ vala meg ·
hanem goromba velomot keer
15 vala es azt viselÿ vala · Az zolgalo
leyanyoknak goromba fev fede
leket kery vala el · es azt viselÿ
vala · es az evuet az zolgaloknak
agÿa vala · Evnekÿ saruÿ az nagy
20 hydegsegnek jdeen myndenkoron
valanak meg zakadoztak hituanok ·
Ezeket latuan az priorissa vgÿ
mond vala ez zent zvznek · te ezeket
nem jol tezed · Mert ha ezeket az
25 te atÿad · es anÿad tudnaÿak · mÿ

39

20 r

raziont uagy zemermet tel tenne
nek. Ugy mond vala zent margit
azon. Berlet tegedet zereu am
am az iesusnak zereu meert. ha
gyad hog en iguen tegyet. Ez zent
zuznet eu agya vala egy geten.
egy hituan lasnot. es egy bys van
bos. nemykoron kedeg egy geten chet
nemykoron egy beurt tezen vala chet
feje ala az eu imadkozo helen. Ezen
nyogozik vala magyar kuralnak
leijanya. Ezeknek felette ez zent zuz
ciliciomot visel vala. Egizik
ciliciomanak fel veze chinaltatot
lo zerrbeul. es fel veze gyapjubol
ez ciliciomot gyakorta viseli vala
Mas cilicioma vala. but kert vala
az provincialistul. hog eu neby chi
na. Itasson lo farkbol es tehen fark
bol. Ez fele ciliciomot viseli. Kara
chon estijn. nagy penteken. bodog
azzonak mynden viliana vigilia
jan. es mynden zent apostolochnek
estijn. mynden aduentben. mynd
kanachonyt. Azontepen az v negye

raytonk nagy zemermet <tet> tenne 40
 neck · vgy mond vala zent margýt 20 v
 azzon · kerlek tegedet zcretev any
 am az icsusnak zerelmeert · ha
 5 gýad hog en jgyen tegýck · Ez zent
 zveznek ev agya vala egy geken ·
 egy hituan lasnok · es egy kys van
 kos · nemykoron kedeg egy geken chak ·
 nemykoron egy bevrt tezen vala chak
 10 feýe ala az ev jmadkoso helen · Ezen
 nyvgozýk vala magery kyrainak
 leyanya · Ezeknek felette ez zent zvez
 ciliciomot visel vala · Egýgýk
 ciliciomanak fel reze chinaltatot
 15 lo zevrbevl · es fel reze gyapývbol
 ez ciliciomot gyakorta vysely vala
 Mas cilicioma vala · kyt kert vala
 az provincialistvl · hog ev neký chi
 naltasson lo farkbol es tehen fark
 20 bol · Ez fele ciliciomot visely · kara
 chon estýn · nagy penteken · bodog
 azzonnak mynden <viliaya> vigilia
 yan · es mynden zent apostolochnak
 estýn · mynden aduentben · mynd
 25 karachonyg · Azonkeppen az <v> negven

napotban hanuazo zerdatul mynd
 husuetijt ciliciomot visel wala . sem
 az ev vulhajat megnem waltortagija
 wala apar melij jgen meg nehezent
 es feretnet tetewnet mijatta . sem
 fejet megnem mosta nagij zom
 batiig . Eznet felewte mynden hetben
 chetewrtetel fogua wasarnapiig
 myndetoron ciliciomot visel wala .
 es ez ciliciomnak alola visel wala
 myndetoron wasbol chinalt ewuet
 kijuel ewuechzij zorehgija wala
 magat nagij temensigel . melij
 wab ew meeg maes ez chastromba
 wagijs . De maga az ewewt kegel
 meo ur isten az ev zerehmes jge
 set . az ev ciliciomanak . es az fer
 getnet temen gentrelmeewel . Ezen
 kepjen wigaztali meg . Mert wa
 la egy frater . zent ferenc zerzetij
 beul . hog melij frat jgen nagij hij
 ren wala az ev fraterij elew . es hij
 ralnak kijvalne azzon elew . Monda
 ez frat ez nagij hijren atija . kijral
 nak . kijvalne azzonnak . es ew zew

	napokban hanuazo zerdatvl mynd	41
	husuetÿk ciliciomot visel vala · sem	21 r
	az ev ruhayat megnem valtoztagyã	
	vala akar melyÿ jgen meg nehezevlt	
5	es fereknæk tetevnek mÿatta · sem	
	feyet megnem mosta nagyÿ zom	
	batÿg · Eznek felevtte mynden hetben ·	
	chetevrtcktel fogua vasarnapÿg	
	myndekoron ciliciomot visel vala ·	
10	es ez ciliciomnak alola visel vala	
	myndekoron vasbol chinalt evuet	
	kÿvel evuechzÿ zorehgÿa vala	
	magat nagy kemensegel · melyÿ	
	vas ew meeg maes ez chastromba	
15	vagÿon · de maga az evrevk kegel	
	mes vr isten · az ev zerelmes jege	
	set · ez ev ciliciomanak · es az fer	
	geknek kemen gevtrelmerevl · Ezen	
	keppen vigasztala meg · Mert va	
20	la egy frater · zent ferenc zerzety	
	bevl · hog melyÿ frat' jgen nagyÿ hÿ	
	rev ¹ vala az ev fraterÿ elevt · es kÿ	
	ralnak kyralne azzon elevt · Monda	
	ez frat' ez nagyÿ hyrev atÿa · kyral	
25	nak · kyralne azzonnæk · es ev zer	

zetebeli frateretnet . es predicator zer
zetebeli frateretnet . es egheb sot vvat
nat elevte . hog v r istentul vult evne
hij meg mutatuan . hogij zent margij
azzomat ev ferveij terenij az ev vuba
naban lattatnat wala fordultatnij
mynd feyerseges genge . Es meg meg
vitzaltatek ez zent zoz . Mytkoron zent
tamab martirrol kantuariai ersef
reul jgen sot chudabat hallot volna .
mytkppen ez zent tamab nijabatul
fogua botnyij kemesseges ciliciomat
viselt volna . es mytkppen azzonij
ont maria varrotta volna meg
netij ciliciomat . mytkppen meg va
gijon jruan zent tamafnat eletibe .
Azert zent margit azzon ezeket hal
uan jgen meg erevsehterijt wala
es vigan zenuedij wala az ciliciom
nat gentrelmet . mert ez zent zoz
viselte az ciliciomat tyzenket ezten
deve koratul fogua mynd holijug .
ez feljyl meg mondot kepven . hjala
lanat elevte chat harmad nappal
vete le vola ez zent zoz . Az ciliciomat

	zetebeli fratereknek · es predicator zer	42
	zetebeli fratereknek · es egyeb sok vrak	21 v
	nak elevtte · hog vr istentevl volt evne	
	kÿ meg mutatuan · hogÿ zent margÿt	
5	azzonnak ev fergeÿ tetevÿ az ev ruha	
	ÿaban lattatnak vala fordultatnÿ	
	mÿnd feyerseges genge · Esmeg meg	
	vigasztaltatek ez zent zvx · Mykoron zent	
	tamas martirrol kantuariai ersek	
10	revl jgen sok chudakat hallot volna ·	
	mykeppen ez zent tamas nÿakatvl	
	fogua bokajÿg kemenseges ciliciomot	
	viselt volna · es mykeppen azzony	
	onk maria varrotta volna meg	
15	nekÿ ciliciomat · mykeppen meg va	
	gyon jruan zent tamasnak eletÿbe ·	
	Azert zent margit azzon ezeket hal	
	uan jgen meg crevschtetÿk vala	
	es vigan zenuedÿ vala az ciliciom	
20	nak gevtrelnet · mert ez zent zvx	
	viselte az ciliciomot tyzenket ezten	
	devs koratvl fogua mynd holtyg ·	
	ez felyvl meg mondot keppen · hala	
	lanak ¹ elevtte chak harmad nappal	
25	vete le rola ez zent zvx · Az ciliciomot	

tyrel byzonfagot teutenek az iden
 beli sororot. Mikoron egy ideben
 zent margit azon. Nemeli frateret
 deul es sororottol. Kik beues byzonfa
 got vettek volt az kemon eletveul. Er
 ve hozattatneek auag berettetneek.
 Kenyereulet keppen. hog ez nagy ke
 menij eletben ev maganak le zalleb
 tana az az hog jl kemenyi eletet ne
 viselne. es hog hozab ideng teubbet
 erdemelhetne auagy teub erdemet
 gerulhetne. ha ev maganak ken
 nyereuletesben myelkondneek. es
 hog evnen maganak meltosagob
 voltaert. Enyere magat megne
 utalmajja ffeleli ezetnek zent mar
 git azon. Valaky tugya magat
 Sotajig elny le zallebon maganak
 es hallogassa holnapozza azt ammi
 myelkondhetneek. En kedeg nem tu
 lom miig elet. es ha beues iden
 nek utanna engemet el wezen az
 teremtem ez velagbol. Mert hij
 tesszegetet auagy kenyereusegetet.
 es felette valo hettagob nyugodalma

kyrel byzonsagot tevttenek az jdev 43
 beli sororok · Mykoron egy jdevben 22 r
 zent margit azzon · Nemely fraterék
 tevl es sororoktvl · kÿk keues byzonsa
 5 got vettek volt az kemen eletrevl · Er
 re hozattatneek · auag kerettetneek ·
 kenyerevlet keppen · hog ez nagy ke
 meny eletben ev maganak le zalleh
 tana az az hog il kemeny eletet ne
 10 viselne · es hog hozzab jdeÿg tevbbet
 erdemelhetne auagy tevb erdemet
 gevhthetne · ha ev magaua ke
 nyerevletevsben myelkevdneek · es
 hog evnen maganak meltosagos
 15 voltaert · Ennere magat megne
 vtaalnÿa ffelele ezeknek zent mar
 gÿt azzon · valakÿ tugÿa magat
 sokaÿg elnÿ · le zallehon maganak
 es hallogassa holnapozza azt amÿ
 20 myelkedhetneek · En kedeg nem tu
 dom mÿg elek · Es ha keues jdev
 nek vtanna engemet el vezen az
 teremtem ez velagbol · Mert tÿz
 tessegeket auagÿ kenyerevsegevket¹ ·
 25 es felette valo hetsagos nÿvgodalma

pat zernyew rut kereshy clakrom
ba. mert az calastron nem azot
nak helyet es lakodalmot. Eyt ez
ielen walo jobat. ez welagy jobat be
resyt. hanem azote Eyt az juven
den menyey jobat kereshyt. Ezentep
pen ez zent zuz. Az ev nety zolokat.
Illyen jobra tyet entexn wala. auagy
jobbatra hozza wala evet. wala egy
frater predicator zerzerbeli. Eyt ez
ydeben provincialis wala. Ez pro
vincialis gyaforta gondolkodyt wa
la. es az yr istent nagy aytatossag
gal keriy wala. hog meltolnaye nety
meg mutatny meg jelenteny.
hog miy volt az veyy zent atyak
nak teubelletewssiget. Eynet miy
atta mentenek illyen jogan fel. az
jazagos myelkeredetewnek teicere
es az yr istemet illyen nagy edes
setes esmeretnye. mytewpen ev
volot az zent jwab rangya. monyit
Talyat ez provincialisnak hozza
tatyt es mutatyt. egy kenv arany
betewfel jratot. es mondatyt ez pro

	kat zernyev rut keresny clastrom	44
	ba · Mert az calastrom nem azok	22 v
	nak helyek es lakodalmok · kyk ez	
	jelen valo jokat · ez velagy jokat ke	
5	resyk · hanem azoke kyk az juven	
	dev menyey jokat keresyk · Ezenkep	
	pen ez zent zvz · Az ev neky zolokat ·	
	jillyen yokra kyket ev tezen vala · auagy	
	yobbakra hozza vala evket · vala egy	
10	frater predicator zerzetbely · ky ez	
	ydevben prouincialis vala · Ez pro	
	vincialis gyakorta gondolkodyk va	
	la · es az vr istent nagy aytatossag	
	gal kerly vala · hog meltolnaŷa neky	
15	meg mutatny meg jelenteny ·	
	hog my volt az regy zent atyak	
	nak tevkelletevssegek · kynek my	
	atta mentenek jllyen jgen fel · az	
	jozagos myelkevedetevknek teteere ·	
20	es az vr istennek jllyen nagy edes	
	seges esmeretyre · mykeppen ev	
	rolok az zent jras targya mongya ·	
	Tahat ez provincialisnak hozza	
	tatyk es muttatek egy kenv aran	
25	betevkel jratot · es mondatek ez pro	

vincialisnak. Pelyfel frater es ol
 vassad ezt. Melij frater legottan
 meg oluafa. es ezet valanát jruan
 az fevben. Ez az vegi zent atiak
 nak keltelletersegent. istent
 zertnye. Evnen magat meg
 vatalni. Genkijt meg nem vatalni
 Genkijt meg nem isteni. Ezentop
 pen ez latas el enezet. es ez frater
 fel fertene es almabol. kezde ez
 lectet gijakorta mondanij hog elno
 felednye. Munkoron ez frater egy
 idoben. zent marigut azromat
 leltij eperletnek otaert. ez isteni
 jelenekvt meg mondanija. Ez
 zentfeges zuz oly igen hozza vana
 ez tanolsagot. hog ez idetel fogva
 az vr istemet zerehneben menere
 tehetij vala. gervedetesb vala hog
 nem az elevt. Es az vr istemet
 felelmebe annere haznala. hog
 leon evnen maganak jeles nagij
 meg vataloja cudalatos keppen.
 Munden ember auargi sovou ellen
 fel kel vala tirtes es viig tirtesszel

vincialisnak · kelyfel frater es ol 45
 vassad ezt · Melý frater legottan 23 r
 meg oluasa · es ezek valanak jruan
 az kevnben · Ez az regý zent atýak
 5 nak tevkelletevssegevk · istent
 zerefnýe · Evnen magat meg
 vialný · Senkýt meg nem vialný ·
 Senkýt meg nem jtýlný · Ezenkep
 pen ez latas el enezek · es ez frater
 10 fel serkene ev almabol · kezde ez
 lecket gjakorta mondaný hog el ne¹
 felednye · Mykoron ez frater egy
 jdevben · zent margýt azzonnak
 lelký epevletnek okaert · ez istený
 15 jelenetevt meg mondanaýa · Ez
 zentseges vzv oly jgen hozza vona
 ez tanolsagot · hog ez jdetevl fogua
 az vr istennek zerelmeben menere
 tehetý vala · geryedetevsb vala hog
 20 nem az elevt · Es az vr istennek
 felelmebe annera haznala · hog
 levn evnen maganak jeles nagý
 meg vialoýa chudalatos keppen ·
 Mynden ember auagy soror ellen
 25 fel kel vala týztes es výg týztessegel

Sentinet eletyt ez zent zuz 1 anagy
eletimet erdemet tudatozuan megne
jtilyi vala. de ewnen magat alaza
tosagban vaslalan foglalan. Mel
alazatosagot tud vala lenni. mi
den jozagos myelbendetentnek
zujanak es evizevenek. Ezen
forratja vala gyakorta. es nely
egyebetel es bezelly vala. Az ev
nemzetek elejnek eletetet. es
eletetnek zentseget. Az az zent
istuan tyvalnak eletyt. Ty vala
magerotnak elfew tyvalja es apo
tola. Tynek hityt. es berezven hit
nek predicacjonat. Tyvel az ev
nemzetet az pogan magerokat
meg fordehta. az baluanyotnak
jmadasatul. Mytppen ama zent
egyhazi hirdety jelenty. Es meg
gondolya vala zent jmel es hercheng
nek es ev eletyt. es ev zentseges
izuzesseget. Tynek mytkoron volha
nemesseges jesse. gewrek chazar
nak lejanja. istentul nety meg
jelentetek. es az ev jessefenei zep

	Senkinek életét ez zent vz [.] ¹ auagý	46
	cletinek erdemet tudakozvan megnem	23 v
	jtýli vala · de evnen magat alaza	
	tossagban vaslálvan foglálvan · melý	
5	alazatosagot tud vala lenny · mýn	
	den jozagos myelkevdetevknek	
	anyának es evrizevenek · Ezeben	
	forgatýa vala gyakorta · es neha	
	egyebekel es bezellý vala · Az ev	
10	nemzetének eleýnek eleteket · es	
	eletevknek zentseget · Az az · zent	
	istuan kyralnak életét · ky vala	
	mageroknak elsev kyralýa es apos	
	tola · kýnek hitýt · es kerezyen hýt	
15	nek predicacyoyat · kývel az ev	
	nemzetet az pogan magerokat	
	meg fordehta · az baluanyoknak	
	jmadasatvl · mykeppen anya zent	
	egyház hirdety jelentý · Es meg	
20	gondolýa vala zent jmreh <er> hercheg	
	nek es ev életét · es ev zentseges	
	<-> zvesseget · kynek mykoron volna	
	nemesseges jegese · gevrek chazar	
	nak leyanýa · istentevl neky meg	
25	jelentetek · es az ev jegeseuel zep	

plentelen meg tartat az nyztafagnat
 zuzefegget . es eletetnek minden napiban .
 myteppen az eu jegese . zent imrehnek
 halala utan meg bizonyos . Es meeg
 ez zent zuz . meg gondolya wala . zent
 lazlo kuralnak eletit . hogty mager
 orzagnat dichevseges byrodalmat
 es oltalmazast folgaltatuan . az po
 puztehtotnak olt ellene . jelesevel
 pogyanotnak ellene . de maga azert
 ez zent kural gijatorna . alamisua
 adafotba . kuraly igassagotba . es
 imadsagotba . es esneb jozagos my
 eltevedeteben magat foglaluan .
 meeg ennek felette az teznek nyu
 godalmat el veuen . az enet wifeli
 wala alom nevel . kinek eu zentse
 gereul by; onfagot teznek mynd
 ez mai napig . Az gyogyulasotnak
 gijatorna walo jo tetelij . Es meeg
 meg gondolya wala zent margit
 azon . zent ersebet azzonat . az
 u baratyanak . es zewelmes neve
 nek zentseges eletit . kinek zent
 seges endemeul mynd tellies ania

	plevtelen meg tartak az tÿztsasagnak	47
	zvzesseget · ev eleteknek mynden napiban ·	24 r
	mykeppen az ev jegese · zent jmrehnek	
	alala ¹ vtan meg byzonchta · Esmeeg	
5	ez zent zvz · meg gondolya vala · zent	
	lazlo kÿralnak eletyt · hogkÿ mager	
	orzagnak dichevsseges byrodalmat	
	es oltalmazast zolgaltatuan · az <po>	
	puztehtoknak [.]lc ² ellene · jclesevl	
10	poganoknak ellene · de maga azert	
	ez zent kÿral gÿakorta · alamisna	
	adasokba · kÿralÿ jgassagokba · es	
	jmadsagokba · es egyeb jozagos my	
	elkevdetevkben magat foglaluan ·	
15	meeg ennek felette az testnek nÿv	
	godalmat el veuen · az eÿet viselÿ	
	vala alom nkevl · kinek ev zentse	
	gerevl byzonsagot ³ teznek mynd	
	ez maÿ napÿg · Az gyogyvlasoknak	
20	gÿakorta valo jo tetelÿ · Esmeeg	
	meg gondolÿa vala zent margit	
	azzon · zent ersebet azzonnak ·	
	ev baratyanak · es zerelmes nenye	
	nek zentseges eletÿt · kynek zent	
25	seges erdemuel mynd tellÿes anÿa	

zent egyház. Nagy evrennel tisztely.
Ilyen fele gondolatokban es zolalok
ban foglatija wala magat. Ez zent
zuz. es nagy magas foor fazkodajokat
wonzon wala. az ev zuuenet belsen
vezeberul. beru wala ez zenteknet
esedewezeseket. hogy ev erdemeknet
mijatta. es isteny ayandoknat ma
laztat mijatta. Erdemlene lenni
ev nyomoknat es erdemeknet keu
ueteuie. Ez zentsegetuzoznet. zent
margit azzomnat. wala nagy
kenyereulet, az beteg sororokhoz.
mely beteget gyaforta soban wa
lanat. az sororoknat sot voltoket.
wagy hogy az nagy kenyereulet miu
es az nagy alazatossegumia. Nem
lattatyt wala lenni buraly zuznet
es gyengeseges zuznet lenni.
de mendenecknet annyakat es dau
kayanak bizonyebtatnet lenni.
Mert az ev zorenet zolgalatnyaj
felet. gyaforta meg latogatija
wala az betegeket. Mert wala
wala feyeket es labokat

zent egýhaz · nagy evremel týztely · 48
 jllýen fele gondolatokban es zolasok 24 v
 ban foglalýa vala magat ez zent
 vz · es nagy magas <far> fazkodasokat
 5 vonzon vala · az ev zvuenek belsev
 rezebevl · kerý vala ez zenteknek
 esedevzesevket · hogý ev erdemeknek
 myatta · es isteny ayandoknak ma
 laztnak myatta · Erdemlene lenny
 10 ev nyomoknak es erdemeknek kev
 uetevye · Ez zentseges¹ vznek · zent
 margit azzonnak · vala nagy
 kenyerevlety az beteg sororokhoz ·
 mely betegek gyakorta sokan va
 15 lanak · az sororoknak sok voltokert ·
 vgy hogy az nagy kenyerevlet mya ·
 es az nag alazatosagmya · nem
 lattatyk vala lenny kyal² vznek
 es gyengeseges vznek lenny ·
 20 de mendenecek · anyanak es day
 kayanak bizonyehatneek lenny ·
 Mert az ev zerenek zolgalatya
 felet · gyakorta meg latogatya
 vala az betegevket · Meg mossa
 25 vala feyeket es labokat az betegek

net. es nykoron zafeges wala
 az ew hajokat ew fenetrel tulajdon
 bezeuel el nyrii wala. Chat egyzer
 egy delben het betegnet nyire el
 hajokat. Meg tiztelgija wala az
 betegendnet ew ruhajokat. es meg
 weti wala agjokat. ha nykoron
 wala mely beteg weel okad wala.
 es ez zent zuz hamar walamii edent
 nem lellhet wala. tahat zent mar
 git azon marbat tarzija wala
 az beteg eleiben. es azan weel
 wala. Juyen ewewmest es nagy
 zerehmet zolgal wala az betegend
 net. es meg kerij wala az prio
 ristul engedelmességben. hog ew
 zolgalhatna atoron az betegendnet
 nykoron saqyon zennyeb jden
 nagy lnydegseg. nagy saar. nagy
 essed. es nagy ho. giatorta ez zeni
 zuz. ewnen maga wzet merelt
 walaty az botbal es az colnijawa
 hogya wala meg beuentij wala.
 es az utan megewmaga altal hor
 gija wala az wduaron. az betegend

nek · es mykoron zvksesges vala 49
 az ev hayokat ev feyekrel tulajdon 25 r
 kezeuel el nyry vala · Chak egyzer
 egy delben het betegnek nyre el
 5 hayokat · Meg tyztechgya vala az
 betegeknek ev ruhayokat · es meg
 vety vala agyokat · ha mykoron
 vala mely beteg veet okad vala ·
 es ez zent zvz hamar valamy edent
 10 nem lelhet vala · tahat zent mar
 git azzon markat targya vala
 az beteg eleyben · es azban veet
 vala · jgyen evrevmest es nagy
 zerelmel zolgal vala az betegek
 15 nek · es meg kerÿ vala az prio
 rissatvl engedelmességben · hog ev
 zolgalhatna akoron az betegeknek ·
 mykoron vagyon zernyeb jdev
 nagy hydegseg · nag saar · nagy
 20 essev · es nagy ho · gyakorta ez zent
 zvz · evnen maga vizet mereht
 valaky az kvtbl es az cohnÿara
 orgya¹ vala meg heueytÿ vala ·
 es az vtan meg evmaga altal hor
 25 gya vala az vduaron · az betegek

bazaban az in firmariaban. es meg
fergeti vala eunen fezeuel. az bete
gevet. Egy idoben az zolgalo la
nannot fezzal egyikt meg beteges
le hallalva. mely betegnek minden
teste igen varas es igen ueres
vala. Vig hogg egyebet utalnak
vala es vele bannij. de zent mar
git azzon el mene es ez zegen be
daget meg feverte eunen fezeuel.
es meg moza fehet. es meg nyre
fehet. ezenkppen nagy zerevettel
zolgalo nety. Esmeeg vala egy
soror kynet es tortat bel vala
be kevtij teljen ganeual. huj az
sororok utaluan sentij be nem
beute az betegnek tortat. Hanem
csak zent margit azzon. Esmeeg
egy idoben egy beteg soror keua
na ennij dizno belt. elmene zent
margit azzon es meg zerve az dizno
belt. mykoron meg tortat volna
az dizno belt. Adak zent margit
azzonnak az dizno belit ganeual
ezue mykppen az diznobol ki vettek

	<p> hazaban az in firmariaban • es meg ferezty vala evnen kezeuel • az bete gevket • Egy jdevben az zolgalo le yanyok kezzvl eggyk meg betegev 5 le hallalra • mely betegnek mynden teste jgen varas es jgen veres vala • vg hog egyebek vtainak vala ev vele banny • de zent mar git azzon el mene es ez zegen be 10 teget meg ferezte evnen kezeuel • es meg mosa feyet • es meg nyre feyet • ezenkeppen nagy zeretettel zolgala neky • Esmeeq vala egy Soror kynek ev torkat kel vala 15 be kevtny tchen ganeual • kyt az sororok vtailan senky be nem kevt az betegnek torkat¹• hanem chak zent margit azzon • Esmeeq egy jdevben egy beteg soror keua 20 na enny dizno belt • elmene zent margit azzon es meg zerze az dizno belt • mykoron meg hoztak volna az dizno belt • Adak zent margit azzonnak az dizno belit ganeaua 25 evzue mykeppen az diznobol ky vettek </p>	<p> 50 25 v </p>
--	--	---

wala . de ez zent zuz nagy alaza
 rosszagal el wene . es meg tiztehta
 meg chinala . el wue az betegnek .
 de mykonon az eu ruhaj meg ru
 tehtaltanak volna az vndokfagotul
 le nem wete azért eu wala az eu
 ruhajjat . hanem ezenkppen meg
 wilele . semmynemew alazatos dolgot
 nem zegeli wala fennij . gyakorta
 ez zent zuz meg fupri wala az beteg
 hazat . es az zutsegnek helet az be
 tegeket . es ennek feulewte belevl es
 meg tiztehtya wala . es meeg egy
 idoben zent margit azon . hyst
 sut wala az betegnek . es monda
 nekij soror benedicta istuan wnat
 lejanija . Azzonhom agyad ennekem
 az hyst en meg sutem a mert nem
 illic hog te sused . Monda zent mar
 git azon . ha te sutted meg tized
 volna az erdeme . de en nem a ka
 rom el wertenem az en erdememet .
 azért nem adom nekew . Gyakor
 torka mykonon ez zent zuz az bete
 geknek zolgal wala . az ruhajjat

5 vala · de ez zent zvez nagy alaza
 tossagal el veue · es meg týztehta
 meg chinala · el viue az betegnek ·
 de mykoron az ev ruhay meg ru
 5 tehtattanak volna az vndoksagokal
 le nem vete azért ev rola az ev
 ruháját · hanem ezenkeppen meg
 visele · semmynemev alazatos dolgot
 nem zegelý vala tenný · gyakorta
 10 ez zent zvez meg sevpre vala az beteg
 hazat · es az zvksegnék helet az be
 tegevkét · es ennek fevlevtte belevl es
 meg tyztehgya vala · Esmecg egy
 jdevben zent margit azzon · hust
 15 sýt vala az betegeknek · es monda
 neký soror benedicta istuan vrnak
 leýanyá · Azzonyom agyad ennekem
 az hust en meg svtem a mert nem
 illic hog te sussed · Monda zent mar
 20 git azzon · ha te sutned meg týed
 volna az erdeme · de en nem aka
 rom el veztenem az en erdememet ·
 azért nem adom nekevd · gýa<kor>
 korta mykoron ez zent zvez az bete
 25 geknek zolgal vala · az ruháját

51

26 r

fel vonogatija wala wgy jar wala
az nagy farban hoban. gyakorta
ez genge zus le esyt wala esmeg fel
fel wala. wgy zolgal wala. Ewmety ru
haja nemuoron mynd terdig meg
Sarosul wala. de azert ew wala le nem
weti wala. hanem azonkppen wse
ly wala es azonkppen enel es benne
hal wala. Muoron az betegent hust
es znet wala. zent margit azon
el megen wala az portaba. es wgy
per wala hust az betegentnek. es
tezy wala fyo tednenben. es el wgy
wala az ew feyen. es meg ferzji
wala netyk. Egy napon muoron
zent margit azon. wine egu
fazekat telljes tyt ussal az betegent
nek. es muoron menne az coh
nyarol az nagy hoban. az beteg
hazban. le esyt ez zent zus az nagy
hoban. es el dewle az etek. ex leuc
cupaya wijara. fel bele ez zent zus
az nagy hobal nagy betegent. es el
wine az etet az betegentnek. esmeg
egy idoben zent margit azon el

	fel vonogatya vala vgy jar vala	52
	az nagy sarban hoban · gyakorta	26 v
	ez genge zvz le esyk vala esmeg fel	
	kel vala · vgy zolgal vala · Evneky ru	
5	haja nemykoron mynd terdig meg	
	sarosvl vala · de azért ev rola le nem	
	vety vala · hanem azonkeppen vise	
	ly vala es azzonkeppen ejcl es benne	
	hal vala · Mykoron az betegek hust	
10	<e.> eznek vala · zent margit azzon	
	el megen vala az portara · es vgy	
	ker vala hust az betegeknek · es	
	tezy vala kys tekneben · es el vizy	
	vala az ev feyen · es meg fevzy	
15	vala neky · Egy napon mykoron	
	zent margit azzon · vinne egy	
	fazekat tellyes tykvssal az betegek	
	nek · es mykoron menne az coh	
	nyarol az nagy hoban · az beteg	
20	hazban · le esek ez zent zvz az nagy	
	hoban · es el devle az eteknek ev leue	
	capaya vjara · fel kele ez zent zvz	
	az nagy hobol nag bekesseget · es el	
	vive az etket az betegeknek · Esmeg	
25	egy jdevben zent margit azzon el	

mene egy Sorornal kassert az bete
 getnek. es miyforon nem volna
 nyben el hoznyk az hust. zent
 margit azzon le vete az eu scapn
 lavat es le teue az fealdre. bele ta
 bara az hust. miyforon jutottat
 volna miynd ketten az cohuajira
 ez sorornat eu scapulara meg
 vndokalt vala az hustol. De zent
 margit azzonnat eu scapulara
 tiztan meg maradt vala. ta
 hat ez soror kezde meg zomorodni
 es meg lyaborodni. meg haragodni.
 zent margit azzon ellen. zent mar
 git azzon pedeg nosoloduan mon
 da az sorornac. miyert haraguttal
 meg. en is tudom miit gondolt
 te mastan. es meg meg monda
 miynd zent margit azzon. vala
 mit ez soror gondolt vala. de
 miyforon ez gengefegen zoz meg
 betegedit vala. nem monyira va
 la meg. hanem el turu vala. hog
 megne bantatneek az eu zokot dol
 gyban es az eu zolygalatiban.

mene egy sororral hvssert¹ az bete 53
 geknek · es mykoron nem volna 27 r
 myben el hoznyk az hust · zent
 margit azzon le vete az ev scapu
 5 larat es le teue az fevdre · bele ta
 kara az hust · mykoron jutottak
 volna mynd ketten a cohnaÿra²
 ez sorornak ev scapulara meg
 vndokvlt vala az hustol · de zent
 10 margit azzonnak ev scapulara
 tiztan meg maradot vala · ta
 hat ez soror kezde meg zomorodny
 es meg haborodny · meg haragodny ·
 zent margit azzon ellen · Zent mar
 15 git azzon kedeg mosoloduan mon
 da az sorornac · myert haraguttal
 meg · en jol tudom myt gondolz
 te mastan · es meg <meg> monda
 mynd zent³ margit azzon · vala
 20 myt ez soror gondolt vala · de
 mykoron ez gengeseges zvz meg
 betegedik vala · nem mongÿa va
 la meg · hanem el tvry vala · hog
 megne bantatneek az ev zokot dol-
 25 gyban es az ev zolgalatÿban ·

Egy Istenben zent margit azon leu-
jgen beteg. neguen napiglan. es wa-
la eu vanta veer has. miind ez neg-
uen napiglan el zenuede ez nebez
betegfeget. es mynden zolgalatot
be tellyesebte az refectoriumban
es betegetnel nytkppen egebes
kovon. Amena meg alazza wala eu
magat az priorissanat. hog wala
myt az priorissa paranchol wala. Az
eleuzer eu alarua wala be tellyesel-
teny. Es ha walamely soror eu ma-
gat meg vonza wala az kezzen
geges dologtul kyt az priorissa pa-
ranchol wala teny. Tahat ez zent
zuz meg erevesebti entet. 10 peldat
aduan eu nekij.

Wala egy soror. Eij ne. ezier it wa-
la soror eysesbet. ez wala igen
ween. Ez soror eysesbet esek nagy
hozzi kovsagban tiizen nyolc ezien
deig. es iura annye erevteleusegve
es veer hajva. es wetesve semmit
nem emezbet wala. Egyi hozzi eu
magat fel nem iudethatya az

Egý jdevben zent margit azzon levn
jgen beteg • neguen napiglan • es va
la ev rayta veer has • mynd ez neg
ven napiglan el zenuede ez nehez
5 betegseget • es mynden zolgalatot
be tellyessehte az refectoriumban
es betegeknél mykeppen egeb<evt>
koron • Annera meg alazza vala ev
magat az priorissanak • hog vala
10 myt az þorissa paranchol vala • Azt
elevator ev akarya vala be tellyeseh
tený • Es ha valamely soror evma
gat meg vonza vala az kevzen
seges dologtvl kýt az þorissa pa
15 ranchol vala tenný • Tahat ez zent
zvz meg erevschtý evtet • jo peldat
aduan ev neký •
vala egy Soror • ky neuezttetyk va
la soror evrsebet • ez vala jgen
20 veen • Ez soror evrsebet esek nagy
honzv korsagban týzen nyolc ezten
deýg • es juta annye erevtelensegre
es veer hasra • es vetesre semmyt
nem emezhet vala • vagý hogý ev
25 magat fel nem jndedhagya az

54

27 v

agybal. talhat nemely napon az
 sororok Igen meg farattanak vala
 es senty nem akara nety segellenij
 az az. az betegnek. De zent margit
 azzon mene az priorissahoz. es meg
 keve az priorissatul engedelmességet
 hog en bannyelek az zegen betegél.
 Az priorissa kedeg nety meg engede.
 es banyja hoggy egy tarsot vegyen
 vele. zent margit azzon kedeg luj
 na el vele soror alinchat auktay
 peter vrnnek lejanuat. Mykoron
 el mentenek volna mynd ketten.
 Talhat zent margit azzon fel emele
 az agybal az zegen veggy veen be
 teget evnen kezuel. Es teue eggy
 samel zetre ~~eg tenet veremre~~
 ee talhat az nagy dohosagert. es
 mer basnat. es vetesnek utala
 toffagaert soror alincha fel felv
 re vona magat. elnem zenued
 lyete az nagy dohosagot. Ezeket
 latuan zent margit azzon. Monda
 az sorornak. zereken ahyanifia
 kite elnem zenuedbetud menijel

agybol · tahat nemely napon az
sororok jgen meg farattanak vala
es senky nem akara neky segelleny
az az · az betegnek · de zent margit
5 azzon mene az priorissahoz · es meg
kere az porissatvl engedelmessegret
hog ev bannyek az zegen betegel ·
Az porissa kedeg neky meg engede ·
es hagyãa hogy egy tarsot vegyen
10 vele · Zent margit azzon kedeg hy
va el vele Soror alinchat aykay
peter vrnak leyanyat · Mykoron
el mentenek volna mynd ketten ·
Tahat zent margit azzon fel emele
15 az agybol az zegen regy veen be
teget evnen kezeuel · es teue egy
samel zekre <eg kerek veremte>
Es tahat az nagy dohossagert · es
ver hasnak · es vetesnek vtala
20 tossagaert Soror alincha fel fel<r>
re vona magat · elnem zenved¹
hete az nagy dohossagot · Ezeket
latuan zent margit azzon · Monda
az sorornak · zeretev atyamfya
25 ha te elnem zenuedhetevd menyel

55

28 r

Fel fele . es hagyad emetem ezt ten
nem . talhat zent margit . azon . az
betegnek agya meg tyztelestuan
Anrak utanna emeg evnen magy
fel veue ex karjaira az beteget . es
be teue az agyban . Ezeket latvan
ez soror igen chudalkozik wala . hogy
zent margit azon el zenuedhet wala
ilnagij dohossagot utalatnekeul . es
hogy el birhata illyen nagy embert
mert ez beteg evrebet igen nagy
ember wala . Ezeknek utanna zenu
margit azon ve fel veue az zetek
es agyud azokat tyzre evluta wala .
es wive az wizez es evnen fezeuel
mynd meg mofa . Ezenkeppen zol
gala ez betegnek zent margit azon
nagy sotzer . Ez wala harom ezten
deuel ez zent zuznek halala ev
eleut . Azert ezen keppen zolgaluan
az evreteleneknek . zol lehet hogy
gyaforta ex maga evretelemb wala
beuuetuen az ev nennijenek zent
evrebet azzomat ex nyomat
weti wala ex magat az betegnek

fel fele · es hagyad ennekem ezt ten¹ 56
 nem · tahat zent margit azzon · az 28 v
 bete<d>gnek agya meg tyztehtuan
 Annak vtanna esmeg evnenmaga
 5 fel veue ev karÿaÿra az beteget · es
 be teue az agÿban · Ezeket latvan
 ez soror jgen chudalkozÿk vala · hogÿ
 zent margit azzon el zenuedhet vala
 il nagy dohossagot vlatatnekevl · es
 10 hogy el birhata jllyen nagy embert ·
 mert ez betek evrsebet jgen nagy
 ember vala · Ezeknek vtanna zent
 margit azzon <ve> fel veue az zeket
 es² mind³ azokat kykre evltette vala ·
 15 es vyve az vyzhez es evnen kezeuel
 mynd meg mosa · Ezenkeppen zol
 gala ez betegnek zent margit azzon
 nagy sokzer · Ez vala harom ezten
 devuel ez zent zvznek halala <er>
 20 elevt · Azert ezen keppen zolgaluan
 az erevteleneknek · jól lehet hogÿ
 gyakorta ev maga erevtelenb vala ·
 kevuuetuen az ev nennÿenek zent
 evrsebet azzonnak ev nÿomat
 25 vety vala ev magat az betegekert

mlynd ereye zereut tye az clastromba
 walanat . tye pedeg az clastromnat
 tyvele walanat . az olij betegeket ex
 tepeben meg latogatagya wala ne
 mely igen ween fraterrel . frater
 geurgel . pro vincialisnat aldoma
 tauat . es meg agya wala az ex
 zutsegre walog azbol mut eweuty
 enye gya ad wala ez ween frater
 altal . de ezt atoron tezy wala chat
 mytoron pro vincialis jelen nem
 walt . De mytoron az pro vincialis
 jelen wala h tabat mytoron bela
 tyral . tyralne azon . es istuan di
 raly . es egnob atyagyal zent margit
 azornat . hoznat wala aranyat
 ezenstent pez penz aranyat ber
 font . zent margit azon ezekben
 semmit nem abar wala maganet
 wenny . hanem el boldy az priorissa
 nat egyhaznat dolgana . es egy
 verebeul kerly wala az puincitit
 hozt ex tepeben tepeben adna ala
 mistat zegenyektet . ez orzaghat
 bowlemb keulemb vereben . mytoron

mýnd ereye zerent kýk az clastromba 57
 valanak · kyk kedeg az clastromnak 29 r
 kývele valanak · az oly betegeket ev
 kepeben meg latogatagya vala ne
 5 mely jgen veen fraterrel · frater
 gevrigel · pro vincialisnak aldoma
 saual · es meg agya vala az ev
 zvksegre valot azbol myt evneky
 anya atya ad vala ez veen frater
 10 altal · de ezt akoron tezý vala chak
 mykoron pro vincialis¹ jelen nem
 volt · de mykoron az pro vincialis
 jelen vala h tahat mýkoron bela
 kyal · kyralne azzon · es istuan ký
 15 ralý · es egyeb atýafyaý zent margit
 azzonnak · hoznak vala aranyat
 czevstevt <pezt> penzt² aranyas bar
 sont · zent margit azzon ezekben
 semmit nem akar vala maganak
 20 venný · hanem el kvldy az priorissa
 nak egyhaznak dolgara · es egy
 rezebevl kery vala az puincilist³
 hog ev <kepen> kepeben adna ala
 misnat zegenyeknek · ez orzagnak
 25 kevlemb kevlemb rezeben · mýkoron

menne visitálni. Jeleseal pedig ze
mermed. titton való zegenyebnek
es kilt zegenynek földülvi. Nemij.
koron pedig az priorissanak aldoma.
Jauat beold való zegen zent egy
gazatnak predicator zertbelijebnek
feyer varra egyhagysultezetebne
televhre. es pesten zent antalban
vafata egy oltart zent miklos
püspöbnek tisztességere. ezentepen
egyeb zent egy bazatkoz. ezeket mind
tezu való ez zent zuz. azokkal tyket
ev nehy az ev zuley atyasnyan adnak
vala. Went az clastronnak juue
delmebeul nem illic való valamit
valakijnek adniya sem atariya való.
Es pro vincialisnak fiat marcioli
su t tanalchival tanitastiyvai
Igetenzyt mijelkendyt való zent
marcot azon jelesben kezdettevi
fogva minden ev napiban
De maga ezt semtel el hadnot. az
ev alazats konyvereuletyrew. Went
mijforon ez zent zuz al való az ab
lacthal az carban. Pijn nezetetit

menne visitalny · jelesevl kedeg ze 58
 mermes · titkon valo zegenyeknek 29 v
 es kyk zegenlnek kvldulny · Nemý
 koron kedyg az priorissanak aldoma
 5 saual kevld vala zegen¹ zent egy
 hazaknak predicator zerzetbelyeknek
 feyer varra egyhazy evltezetevkre
 kelevhre · es pesten zent antalban
 rakata egy oltart zent myklos
 10 pyspeknecl tyztesseregere · Ezenkeppen
 egyeb zent egy hazakhoz · Ezeket mynd
 tezy vala ez zent zvz · azokbol kyket
 ev neky az ev zvley atyafyay adnak
 vala · Mert az clastromnak juue
 15 delmebevl nem illic vala valamyt
 valakynck adnya · sem akarja vala ·
 Ez pro vincialisnak frat' marciali
 snak tanalchýval tanchtasyval
 jgekevzyk myelkevdyk vala · zent
 20 margit azzon jelesben kezdettevl
 fogua mynden ev napýban ·
 de maga ezt semkel el hadnonk² · Az
 ev alazatos kenyerevletyevl · Mert
 mykoron ez zent zvz al vala az ab
 25 lachnal az carban · kyn nezettetyk

Cristusnak zent tefe . es lagya wala
 az bereg zegenijeket . miitpepen az
 machasot maggotat wonzat wala
 az pagimentomon . Nagyij sijnalma
 hat tezen wala . Az sororot meg ter
 dij wala es sijnelmanak otat . wgyij
 mond wala zent margit azzon .
 Azert sijnrot hog kennijerulet ez be
 teg zegenijeken . es bantodom zu
 uemzerent hog en eket nem sege!
 hetum egessegetre . Ezetnek felekte
 halat adot az en teremtmenek . hog
 kij kenijerult en naitam . es enge
 met egezen teremtet . es miind
 ez may napit egezen fel uenelt .
 Eynek otaert esmerem enmaga
 mat es irgalmassaganak Inbab
 Beutelesne . lennij . hala adasra .
 Nemijkoron Berij wala az sororokat
 hog aue mariat mongyanak
 az zegenijeket . Nemijkoron Bedijg
 ha ez zent zuz lat wala mezehtelen
 chon . was zegent . tabar el beuld wala
 az woriffahoz hog az zegennek agya
 xij capayat melij nob wolta .

Cristusnak zent teste · es lagya vala 59
 az beteg zegenyeket · mykeppen az 30 r
 machkasok¹ magokat vonzak vala
 az pagymentomon · Nagy syralma
 5 kat tezen vala · Az sororok meg ker
 dyk vala ev syralmanak okat · vgý
 mond vala zent margit azzon ·
 Azert syrok hog kevnycervlek ez be
 teg zegenyeken · Es bankodom zv
 10 uemzerent hog en evket nem segel
 hetevm egessegekre · Ezeknek felette
 halat adok az en teremtemnek · hog
 ky kenýerevlt en raytam · es enge
 met egezzen teremtet · es mynd
 15 ez may napyk egezzen fel neuelt ·
 kynek okaert esmerem enmaga
 mat ev irgalmassaganak jnkab
 kevtelesnek lenny · hala adasra ·
 Nemykoron kery vala az sororokat
 20 hog aue mariat mongyanak
 az zegenyekert · Nemykoron kedýg
 ha ez zent zvz lat vala mezehtelen
 chondras zegent · tahat el kevld vala
 az þorissához hog az zegennek agya
 25 egyk capayat melyk yob volna ·

60
ha pedig zent margit azzonnak
nem lezen wala teub capla egniel
tahat kerety wala az porissat. hog
ev agyon vuhat az zegennek. oly
igen benijevuletes zovseu wala az
beteg sororodon es. hoggy gyaborta
az ev etket byt evnekij de attanak
az aztamal. el teuldij wala az beteg
sororotnak. es ev maga gyaborta
etlen kel wala fel az aztaltew. Annak
okert ez illien fele jozagotnak. Porges
segeert. auagy jrgalmassaganak
mijeltvedert. Az ev nyafstodafa
auagy zentseges elete. egy nemen
nemien regula zevent tartatyt
wala az jseu belij z sororokteul. Vgy
hoggy ha walamij zerzetenseget.
auagy erkeuchetle. seget latnak
wala egy mastul. tahat wigmondnak
wala. Ez nyinchen. az miy azzonij
ontnak zent margit azzonnakk
regulau bezew. Mlyforon ez zen
seges zu. zol wala az ev az zuel
es ev batjanal istuan kivalijual
ev zuleuel. es egyeb atyafyanwal

- ha kedÿg zent margit azzonnak 60
nem lzen vala tevb capaya¹ egÿnel 30 v
tahat kerety vala az þorissat · hog
ev agÿon ruhat az zegennek · oly
5 jgen kenÿerevletevs zvwev vala az
beteg sororokon es · hogÿ gyakorta
az ev etkeet kyt evnekÿ <ke> attanak
az aztalnal · el kevldÿ vala az beteg
sororoknak · es ev maga gyakorta
10 etlen kel vala fel az aztaltevl · Annak
okaert ez illÿen fele jozagoknak keges
segeert · auagÿ jrgalmassaganak
mÿelkevdetyert · Az ev nÿayaskodasa ·
auagy zentseges elete · Egÿ nemev
15 nemev regula zerent tartatÿk
vala az jdev bely <z> sororoktevl · vgÿ
hogy · ha valamy zerzetlenseget ·
auagÿ erkevchetlenseget latnak
vala egy mastvl · tahat vgmondnak
20 vala · Ez nynchen · az my azzonÿ
onknak zent margit azzonyonnak
regulaÿ kezzevl · Mykoron ez zent
seges zvz · zol vala az ev atÿauual
es ev batÿauual istuan kyralÿual
25 ev zvleeuel · es egyeb atÿafÿayval

Az en bezedede alkotmas jderoben.
 wala miindentoron Jnter es few
 nijergew bezed. Mijteppen bela Pjralij
 gijakorta meg mondotta az wra
 nak. hogz evet az en lejanija
 zent margit azon. azon kerij.
 hogz itenec egy hazat. az en orza
 gaban ne hadnaja meg nijomodnij.
 auazij meg nijomorehtanij. Kemerij
 fejedelmeknek miatta. es egyeb fe
 jedelmeknek vezeteknek miatta. 44
 es hogz zegeneknek zegenijeket.
 evzuegyeket. aruakat. es illyenfele
 neuolijafagos zemelijeket oltalmazna.
 Es sokatban meg halgattarint wala
 zent margit azon az en atyatul.
 bela Pjraltul. es atyafijaitul. Mert
 az en eletimet nyhuan walo zentfe
 gcert. I. aleg hogz walatij az en
 atyafijaij kezzeul soha az en atava
 ma ellen tevt volna az jderoben.
 jollehet az wtan sokat zenuede. 100
 de engednek wala az keresenek. meegz
 azokert es. Pijt meltoz walanak
 halalra. zabadulast veznek wala.

Az ev bezedede alkalmas jdevben · 61
 vala myndenkoron jntev es kev 31 r
 nyergev bezed · Mykeppen bela kyalj
 gyakorta meg mondotta az vrak
 5 nak · hog evtet az ev leyanya
 zent margit azzon · azon kerj ·
 hogy istennec egy hazat · az ev orza
 gaban ne hadnaya meg nyomodny ·
 auagy meg nyomorehtany · kemenj
 10 feyedelmeknek myatta · es egyeb fe
 yedelmeknek vitezeknek myattya¹ ·
 es hogj <zegenyeknek> zegenyeket ·
 evzuegyeket · aruakat · es illyenfele
 neuolyassagos zemelyeket oltalmazna ·
 15 Es sokakban meg halgattatjk vala
 zent margit azzon az ev atyatvl ·
 bela kyraltvl · es atyafyaytvl · Mert
 az ev eletynek nyluan valo zentse
 geert · [.]² aleg hog valakj az ev
 20 atyafyay kezzevl soha az ev akara
 tja ellen tevt volna az jdevben ·
 jol lehet az vtan sokakat zenuede ·
 de engednek vala ev³ az keresenek · meeg
 azokert es · kjk meltok valanak
 25 halalra · zabadulast veznek vala ·

Es zegenfenben meg nyomorotta
far meg segel vala. Vg hog ez zent
zuz mindeneket kijalt keppen valo
hjedelm vala. minden ev zuz seget
ben. Es meg ez zentseges zuznet
ev kemenseges penitencia partafarol
buzonsagot tenket. az iden belij so
voro. es vgy mondottanak. hog ez
zent margit azon. Parochon estin
nagy peniten. Nagy bodog azon
estin. es egieb bodog azon estin es
es egieb nagy penevet estin. ve
vii vala ostorozza vala ev magat
olij igen kemenen. miugnem ev
gengefeges tatebeul veer besleg
gelty is vala. es vevy vala ez
zent zuz ev magat. nemijoron
tevuisteb vezzevel. Nemijoron
pedeg az zudiznokat. benyeb
chijalt vezzevel ostorval. Mij
oron pedeg zent margit azon.
ev maga nem ostorozhagya vala
magat az ev parialinat evete
lenseger. Mely evetelenseget
zenved vala zent margit azon

	Es zegensegben meg nyomorotta	62
	kat meg segel vala · vg hog ez zent	31 v
	zvz myndeneknek kývalt keppen valo	
	hýedelm vala · mynden ev zvksegek	
5	ben · Esmeeg ez zentseges zvznek	
	ev kemenseges penitencia tartasarol	
	byzonsagot tevttenek · az jdev belý so	
	rorok es vgý mondottanak · hog ez	
	zent margýt azzon · karachon estýn ·	
10	nagý penteken · Nagý bodog azzon	
	estýn · es egyeb bodog azzon estýn<es> ·	
	es egyeb nagy jnnepevk estýn · ve	
	rý vala ostorozýa vala ev magat ·	
	olý jgen kemenýen · mygnem ev	
15	gengeseges testebevl veer bevseg	
	gelky jv vala · es very vala ez	
	zent zvz ev ¹ magat · nemýkoron	
	tevuýskes vezzevuel · Nemykoron	
	kedeg az zvldyznonak [..] vrebent ²	
20	chýnalt vezzevuel ostorral · Mý	
	koron kedeg zent margýt azzon ·	
	ev maga nem ostorozhagya vala	
	magat az ev karýaynak erevte	
	lensegeert · Melý erevtelenseget	
25	zenued vala zent margýt azzon	

Az ev wallaiban valo Faydalment .
 Kyt cu Putev halalanat elevite neeg ezten
 deijg zennetlen zennede ez zent zuz .
 Tahat ez ideiben a ev magat osto
 roztaggia wala soron gabnawal
 bij ev nekij Jeles tittossa wala . Egij
 ideiben mustoron zent margit azzon
 az feuldreul fel beult volna . ev
 Imadsagabol . zent margit azzonat
 ev wallanat chongija bij mene ev
 heleberul . wazij hogu zent margit
 azzon bezde erzeny naggi faydalmat
 ev wallaban . Tahat az priorissa
 es az egyeb soronok bezdenet ban
 bodnij . es berefnet wala oruossagot
 fivvel meg oruossolhatnajat zent
 margit azzon . Eget latwan
 egij soron zent margit azzonat
 ewetbe . iswan fivvalmat huganat
 anna azzonat leanya . margit
 azzon . bezde evnen magaban
 ezen keppen mondaniij . olyha meg
 meuetwen . Mijchoda ez . bog ez egij
 zerzetewssreul apacharol . enne
 naggi gond wazijon . ez oruossagokent .

	Az ev vallaiban valo faydalmert ·	63
	kytev kýt ev ¹ halalanak elevtte neeg ezten	32 r
	deyg zevnetlen zenuede ez zent zvz ·	
	Tahat ez jdevben a ev magat osto	
5	roztagya vala soror sabinaval	
	ký ev neký jeles týtkossa vala · Egý	
	jdevben mykoron zent margýt azzon	
	az fevdrevl fel kevl volna · ev	
	jmadsagabol · zent margyt azzonnak	
10	ev vallanak chongya ky mene ev ²	
	helebevl · vgy hogy zent margýt	
	azzon kezde erzeny nagy faydalmat	
	ev vallaban · Tahat az priorissa	
	es az egyeb sororok kezdenek ban	
15	kodny · es keresnek vala oruossagot ·	
	kyvel meg oruossilhatnayak zent	
	margit azzont · Ezeket latvan	
	egy soror zent margit azzonnak	
	evcche · istvan kyralnak huganak	
20	anna azzonnak leanya · margýt	
	azzon · kezde evnen magaban	
	ezen keppen mondaný · Olyha meg	
	meuetven · Mýchoda ez · hog ez egy	
	zerzetevssrevl apacharol · enne	
25	nagy gond vagyon · ez oruossagokert ·	

es legottan ez soror margyt fele
erzenij nagyi faydalmat az ev job
vallaban. vigan azon helyen. hol
zent margyt azonnal fajjala.
Es tabat legottan ez soror mene
es eset zent margyt azonnal
ev nemmenet labahoz. es meg
monda valamijt ev vola gondolt
wala. Azt es meg monda netij
mynemen faydalm esent wala ev
veya ez ylljenfale gondolatent.
monduan ev bevet. Perij wala
hog meg bochatnaja az ev bevet.
monda zent margyt azon. zere
tev atijamfua. vr isten meg bocha
ssa neted. Es bezedet el vegezuen
legottan meg gyogula ez soror.
Es soror fedeg az ev y. ogulasat
meg monda. soror magareta
nat. Kij wala moconyati quilli
niusnat e hercheget leaja
nija. es soror eursebetnet istvan
kijet lejanjanat. es soror ma
rianat. muhal vr lejanjanat
Es meg ez zentfezes 207. quatorzta

Es¹ legottan ez soror margýt kezdé
 erzeny nagy faydalmat az ev job
 vallaban · vgyan azon helyen · hol
 zent margýt azzonnak fay vala ·
 5 Es tahat legottan ez soror mene
 es esck zent margýt azzonnak
 ev nenyenek labahoz · es meg
 monda valamýt ez rola gondolt
 vala · Azt es meg monda neký
 10 mynemev faydalm esevt vala ev
 reya ez yllyenfele gondolatert ·
 monduan ev bevnet · kerý vala
 hog meg bochatnaya az ev bevnet ·
 Monda zent margyt azzon · Zere
 15 tev atyamfya · vr isten meg bocha
 ssa neked · Ez bezedek el vegezven
 legottan meg gyogula ez soror ·
 Ez soror kedeg az ev gyogulasat²
 meg monda · soror magareta
 20 nak · ký vala moconyay guilli
 nius<nak> <e> herchegnek leaja
 nya · es soror evrsebetnek istvan
 kyal leyananak · es soror ma
 rianak · myhal vr leyananak ·
 25 Esmeeg ez zentseges zvz · gyakortta

64

32 v

Terij wala completznat wtanna ·
 Soror exsebetet serenaij ispan
 urnat leaijat · hogij el menijen
 wele · es hogij ez zent zuznet discipli
 nat agyon · Tahat ez soror fel vezij
 wala az vezzerat · es verij wala zent
 margijt azzont · zent margijt
 azzon pedeg ygmoud wala ez soror
 nat · verij ostorozij engemet igen
 ereussen · es ez soror verij wala
 zent margijt azzont olijgen ereu
 ssen · hog ev beleale Eij ju wala az
 weer · ez soror pedeg verij wala
 zent margijt azzont · magij be
 teren sivarastal · zenuereulven ev
 waja · ez discip! manak ev vez
 zeny walanak kezzenfeges discipli
 manak vezzerij · Nemijkoron wa
 lanak tenuisteb vezzerat · es ez
 wefefegetet disciplinatat · vezij
 wala nemijkoron az refectoriomba
 az aijtot jal be vefezhuen · es ne
 mijkoron az capitulom hazban ·
 ez zentfeges zuz · ez disciplmanak
 zenuereufegetet meg tanola meeg

kerý vala completanak vtanna ·
soror evrsebetet serennaý ispan
vrnak leanyat · hogý el menýen
vele · es hogý ez zent zveznek discipli
5 nat agyon · Tahat ez soror fel vezý
vala az vezzevt · es verý vala zent
margýt azzont · zent margýt
azzon kedeg vgmond vala ez soror
nak · very ostorozý engemet jgen
10 erevssen · Es ez soror verý vala
zent margýt azzont¹ olýgen erev
ssen · hog ev belevle ky jy vala az
veer · Ez soror kedeg verý vala
zent margýt azzont · nagy ke
15 serev sýrassal · kenyerevIVEN ev
raýta · Ez dysciplinának ev vez
zevy valanak kevzenseges discipli
nanak vezzevý · Nemykoron va
lanak tevuiskes vezzevk · es ez
20 veresegeket disciplinakat · vezý
vala nemykoron az refectoriomba ·
az aýtot jól be rekeztven · es ne
mykoron az capitulum hazban ·
Ez zentseges zvez · ez disciplinának
25 genyerevseget meg tanola meeg²

65

33 r

Ejdet ghermet Bonaban. Vient mii
koron. meeg bezprimet latneet.
es muforon az sororot completanat
utanna disciplinat veznet wala.
Ez zent ghermet az feulden az ev
mestercnet mellette le terdeplit wa
la. es feer wala disciplinat. myter
pen az egijeb sororot. Az utan el me
gijen wala az secestijeben. es ewnen
maga wezen wala magan discipli
nat. Mijnet utanna pedeg ez zent
zuz june ez bodog azzon clastroma
ban. gyaforta Peri wala az ewtar
sat soror ewsebetet olimpiadis az
zonnak leanyat. Eijvel egy keunben
tanolnat wala. hog ewtet meeg di
sciplinalija. es ez soror meeg disci
plinalija wala ez zent zuzet. Nemii
koron disciplinalija wala kezzenjeget
vezzenuel. Nemuforon pedeg olij
vezzenuel Eijnet tewuiste wala.
Esmeeg egy napon zent margit
azzon completanat utanna huwa
el vele soror benedictat az capi
tulom hazban. es zent margit

kysdet gyermek koraban · Mert my
 koron · meeg bezprimet lakneek · 66
 Es mykoron az sororok completanak 33 v
 vtanna disciplinat veznek vala ·
 5 Ez zent gyermek az fevlden az ev
 mesterenek mellette le terdeplik va
 la · es keer vala disciplinat · mykep
 pen az egyeb sororok · Az vtan el me
 gyen vala az secrestyeben · es evnen
 10 maga vezen vala magan discipli
 nat · Mynek vtanna kedeg ez zent
 zvz juue ez bodog azzon clastroma
 ban · gyakorta keru vala az ev tar
 sat soror evrsebetet olimpiadis az
 15 zonnak leanyat · kyvel egy kevnben
 tanolnak vala · hog evtet meg di
 sciplinalya · es ez soror meg disci
 plinalya vala ez zent zvzet · Nemý
 koron disciplinalya vala kevsenseges
 20 vezzevuel · Nemykoron kedeg oly
 vezzevuel kynek tevuyske vala ·
 Esmeeeg egy napon zent margit
 azzon completanak vtanna hyva
 el vele soror benedictat az capi
 25 tulom hazban · es zent margyt

azzon ada disciplinat . ez soror be
 neditauat . Ez soror benedicta ev
 zent margit azzomat berefere
 ez zent zuzet oly igen vere . hog
 az nagy berefegnet mijatta meg
 farradot vala ez soror benedicta .
 Esmeeg egy zent junes napon .
 zent margit margit azzon . soror
 sabinaual mene egy hazban be .
 melij haz olij igen setet vala . hog
 semmijt ev benne nem lathatna
 vala . de maga miykoron zent mar
 git azzon le vetette volna az ev ru
 hajjat . hogij evet ez soror sabina
 meg verneje . legottan az haz
 olij igen meg velagosodet mynt
 ha nappal volt volna . Miykoron
 fedeg zent margit azzon . fel vette
 volna esmeeg ev ruhajat . Az haz
 levi esmeg olijan setet mynt eleb
 volt . Esmeeg egy nemeu nemeu
 napon ez soror sabina . Miykoron
 igen haragut volna . egy nemeu
 nemeu bozzosag tetelvel . ev gon
 dolkodneek az ev zueben ezrevl .

azzon ada disciplinat · ez soror be
nedictanak · Ez soror benedicta es
zent margýt azzonnak keresere¹
ez zent zvezet oly jgen vere · hog
5 az nagy veresegnek myatta meg
farradot vala ez soror benedicta ·
Esmeeg egy zent jnnep napon ·
zent margýt <margýt> azzon · soror
sabinaual mene egy hazban be ·
10 mely haz oly jgen setet vala · hog
semmýt ev benne nem lathatnak
vala · de maga mykoron zent mar
gýt azzon le vetette volna az ev ru
hayat · hogý evtet ez soror sabina
15 meg verneye · legottan az haz
oly jgen meg velagosodek mynt
ha nappal volt volna · Mykoron
kedeg zent margýt azzon fel vevtte
volna esmeeg ev ruhayat · Az haz
20 levn esmeg olyan setet mynt eleb
volt · Esmeeg egy nemevnemev
napon ez soror sabina · Mykoron²
jgen haragut volna · egy nemev
nemev bozzvsag tetelrel · es gon
25 dolkodneck az ev zvueben ezrevl ·

67
34 r

Es kenneje az ur istent · hog az
haragot el venneje az cu zubebenl ·
de wntoron ezt sentij nem tudniaja ·
Tahat zent margyt azon el me
ne ez sororhoz · es monda nekij · Ne
akary zomorodni · Es miynd meg
monda valamijt ez soror gondolt
wala · Ez doloz kedeg wala azon
eztenderben tyben zent margyt
azon meg hala · Es meeg ez zent
seges zuznet · es kemenseges peniten
ciajaval · egyi waggiön meg iruan
az cu zentseges eletineul · hogij ez
zent zuz ~~sz~~ Pere Soror agnest ·
hog evnekij segellene chinalnij egyi
papchat · Melij papchaban beleul
ez zent zuz tent auagij warrot
wala apno hegyes wab zegetet ·
es ezentepen wisselij wala ex laba
yban az ur istent · nagy zerelemel ·
Es meeg ez zentseges zuz · miytoron
a parua wala wennij cristusnat
zent testet · Annat eleutte egyi nap
pal el kezdi wala zent margyt azon
wechernijeteul fogua · es al wala

Es kerneýe az vr istent · hog az
haragot el venneýe az ev zvebevl ·
de mykoron ezt senký nem tudnaýa ·
Tahat zent margýt azzon el me
5 ne ez sororhoz es¹ monda neký · Ne
akary zomorodný · Es mynd meg
monda valamýt ez soror gondolt
vala · Ez dolog kedeg vala azon
eztendeiben kyben zent margýt
10 azzon meg hala · Esmeg ez zent
seges zveznek ev kemenseges peniten
ciaýarol · vgý vagýon meg iruan
az ev zentseges eletýrevl · hogý ez
zent zvez <k> kere soror agnest ·
15 hog evneký segellene chinalný egý
kapchat² · Melý kapchaban belevl
ez zent zvez tevt auagý varrot
vala apro hegýes vas zegeket ·
es ezenkeppen vysely vala ev laba
20 ýban az vr istent³ · nagy zerelmel ·
Esmeg ez zentseges zvez · mykoron
akarya vala venny cristusnak
zent testet · Annak elevtte egý nap
pal elkezdý vala zent margyt azzon
25 vechernýetevl fogua · es al vala

68

34 v

Jmadfagban · nagy aítatoffagban
 gal es sijnalmal · es nytkoron el hii
 vattatyt az cantrixtol hog meg
 mongya az eu verfeet · tabat el
 megyen wala es meg mongya
 wala · Az utan esmeg meg teer
 wala az Jmadfagira · Es vigan
 azon estue completanak utanna
 enektii wala · Jgen aítatoffon · Ma
 gas zonal · es sijnalmattal az sal
 ue reginat · Azon aítatoffagban
 al wala veternyen es · veternyen
 utan nyugozyt wala egy keuefet
 es hajnalban esmeg meg teer wa
 la Jmadfagira · mynd mi nyiseig
 es az miisen wezi wala cristusnac
 zent testet nagy aítatoffaggal ·
 wezi wala fedeg zent margyt
 azon cristusnac zent testet · ti
 zen cutzer eztendeig · de nytkoron
 az soronok zent margyt azonnal
 ezwe wezyt wala cristusnac zent
 testet · zent margyt azon el ter
 iezti wala eu magat az feoldie ·
 es nagy sijnalmattal zewpegesettel

jmadzagban · nagy aytatosság<ban> 69
 gal es sýralmal · es mýkoron el hý 35 r
 vattatýk az cantrixtvl hog meg
 mongya az ev verseet · tahat el
 5 megyen vala es meg mongya
 vala · Az vtan esmeg meg teer
 vala az ev¹ jmadzagýra · Es vgýan
 azon estue conpletanak vtanna
 eneklý vala · jgen aytatosszon · Ma
 10 gas zoual · es sýralmakkal az sal
 ue reginat · Azon aytatosságban
 al vala veternyen es · veternye<n>
 vtan nyvgozýk vala egy keueset ·
 es hajnalban esmeg meg teer va
 15 la jmadzagýra mynd <mj>² mýseýg ·
 <·> es az mýsen vezý vala cristusnac
 zent testet nagy aytatossagal ·
 vezý vala kedeg zent margýt
 azzon cristusnak zent testet · tý
 20 zen evtzer eztendeýg · de mýkoron
 az sororok zent margýt azzonual
 evzve vezyk vala cristusnak zent
 testet · Zent margýt azzon el ter
 ýeztý vala ev magat az fevldre ·
 25 es nagy sýralmakkal zevpegesekkel

maria wala cristusnat zent testet .
 es wigi wezi wala es hozza nagy edesse
 ges aytatossagal . Minnek utanna
 fedeg zent margit azon wezi wala
 cristusnat zent testet . wezi wala
 egy felewl az keztenent . es tartgya
 wala mynd addeg mygnem az
 egyeb sororot meg communical
 nat wala . es ezt tezi wala nagy
 aytatossagal . Wlykoron meg ker
 dit wala az sororot . zent margit
 azont . hogi miert tartanaya
 ezenkepen az keztenent . wigmund
 wala zent margit azon . Azert
 tartom hogi jobban lathassam cristu
 nat zent testet . Aznat utanna
 ez zent zuz marad wala mynd tel
 lyes nap esug aytatos sijnalban
 wechermueg . es olyha semmit
 nem ezit wala . es Incab zeret
 wala aytatossagal surnya . hognem
 ennye . Wlykoron fedeg az aztal
 hoz megien wala egyebetel . talyat
 az es orchayat be Ferdii wala az
 es belomauat . es es kezit erozue

	varja vala cristusnak zent testet ·	70
	es vgy vezj vala ev hozza nagy edesse	35 v
	ges ajtatossagal · Mjnek vtanna	
	kedeg zent margyt azzon vezj vala	
5	cristusnak zent testet · vezj vala	
	egy fevel az kezkenet · es targya	
	vala mynd addeg mjgnem az	
	egyeb sororok meg comunyal	
	nak vala · es ezt tejj vala nagy	
10	ajtatossagal · Mykoron meg ker	
	djk vala az sororok · zent margyt	
	azzont · hogy mjert tartanaja	
	ezenkeppen az kezkenet · vgmnd	
	vala zent margyt azzon · Azert	
15	tartom hogy jobban lathassam cristus	
	nak zent testet · Aznak vtanna	
	ez zent vz marad vala mynd tel	
	lyes nap estyg ajtatos syralban	
	vechernyejg · es olyha semmyt	
20	nem ezyk vala · es jncab zeret	
	vala aitatossagal syrnja · hognem	
	ennje · Mykoron kedeg az aztal	
	hoz megjen vala egyebekel · tahat	
	az ev orchajat be fevdy vala az	
25	ev velomauval · es ev kezejt evzue	

tezij wala . Ependepien Jmadtozjt
 wala mynd ebedered chada etelnebeul .
 Gineez egy iderben . mytoron az
 sorort zent margijt azzonual ezeve
 mynd zent napjan . abarnanak
 meg gionnij . es kommunyalnij .
 zotab ferent . Mytoron jummar
 zent margijt azzonat tellene
 meg gionnija es meg kommunyalnij
 ez feleul meg mondat mynd zent
 napjan . lele zent margijt azzon
 egy sorort hogtij cunety nem zolt
 wala harom napon . es kezde zent
 margijt azzon beteltendnij . hog ne
 talam walamijben meg bantotta
 ez sorort . el mene zent margijt
 azzon . es ez sorornak labajnal
 es magzat le tervezte . es vogy der
 wala bochanatot . Ez latuan egy
 soror . Soror katerina eztergami
 senije urnak leanija . monda
 zent margijt azzonat . Azzonijom
 nyre teez ijgen . monda zent mar
 gjit azzon . bochanatot feret
 ez sorortal . hog lya walamijben

- tezý vala · Ezenkeppen jmadkozyk 71
vala mynd ebedevd chaka etelnekevl · 36 r
Esmeegegy jdevben · mykoron az
sororok zent margyt¹ azzonual evzve ·
5 mynd zent napyan · akarnanak
meg gyonný · es comunycalný ·
zokas zerent · Mykoron jmmar
zent margyt azzonnak kellene
meg gyonnýa es meg comunycalný ·
10 ez felevl meg mondot mynd zent
napyan · lele zent margyt azzon
egy sorort hogky evneky nem zolt
vala harom napon · es kezde zent
margyt azzon ketelkevdný · hog ne
15 talam valamýben meg bantotta
ez sorort · el mene zent margyt
azzon · es ez sorornak labaýnal
ev magat le teryezte · es vgý ker
vala bochanatot · Ezt latvan egy
20 soror · soror katerina eztergamý
senýe vrnak leanýa · monda
zent margyt azzonnak · Azzonýom
mýre teez ygen · monda zent mar
gyt azzon · bochanatot kerek
25 ez sorortvl · hog ha valamýben

en euter meg bantottam · meg bo
chassa en nekem · minnek elvult
en meg gijoniam es comunika
lijam · ^{of} meg ez zentsleges zuz
nek zaijabol soha sentij mynd en
rellies cleriben · nem hallot valamij
zernij bezedet · auagy caromlast
auagy valamij bozzu bezedet ·
de ha valamelij sorortul meg ban
tatijt / ez zent zuz · nem varija va
la hog az soror tegyen en nekij
venijet az kij euter meg bantotta ·
hanem ez zent alazatos zuz · el
megyen wala es venijet tezen az
soror labanal kij en nekij valamij
bozzut tent · Mert oly igen betesse
ges wala ez zent zuz · hog a far
melij igen nagy bozzut tevette
auagy montat nekij · mynden
poron nagy betesszel zenuedij
wala el · Egy jderben az en meste
re olimpiadis meg fedle zent
margit azzont az en sot jmad
sagijvol · es monda nekij · te az
zonnom el teved magadat

* wala

	en evtet meg bantottam · meg bo	72
	chassa en nekem · mýnek elevtte	36 v
	en meg gýonýam es comunya	
	lýam · Esmecg ez zentsceges zvz	
5	nek zajabol soha senký mynd ev	
	tellýes eletýben · nem hallott valamý	
	zernýv bezedet · auagy caromlast ·	
	auagy valamý bozzv bezedet ·	
	de ha valamely sorortvl meg ban	
10	tatýk vala ¹ ez zent zvz · nem varýa va	
	la hog az soror tegyen ev neký	
	venýat az ký evtet meg bantotta ·	
	hanem ez zent alazatos zvz · el	
	megýen vala es venýat tezen vala ² az	
15	soror labanal ký ev neký valamý	
	bozzut tevt · Mert oly jgen bekesse	
	ges vala ez zent zvz · hog akar	
	melý jgen nagy bozzvt tevttek	
	auagy montak neky · mynden	
20	koron nagy bekessegele zenuedý	
	vala el · Egy jdevben az ev meste	
	re olimpýadis meg fedde zent	
	margýt azzont az ev sok jmad	
	sagýrol · es monda neký · Te az	
25	zonym el tevred magadat	

niijt mijelz te . allaz mynden na
 pon az te imad sagobba . tartaan
 az te orchadat es orvodat az feul
 den mytkeppen az dijzuo . miinem
 az feuldban Peresed az ur istent .
 de ez zentseges zuz . zent margijt
 azzon ez bozzosagob bezedenket margij
 bebesseget es alaztosagat zennede
 el . Sem megnem laborodet .
 gyatorta ez zentseges zuz Perij vala
 az secretueres sorort hogz entet az
 karban vetztenene completanak
 utanna . Mytkoron zokas az Part be
 tenuije . Jeleseul kedeg mynd zent
 estyn . Mytkoron ezet gyatorta let
 tenet volna . Jme egy jderoben .
 mynd zent estyn . Peré zent margijt
 azzon ez secretueres sorort . hogz
 entet az karban vetztenene . es en
 maga es . ottan maradna vele .
 Takat jme zent margijt azzon
 mytkoron sobajig allot volna imad
 sagban az karban az oltar eleut
 mynd zent estyn veternyenet eleutte .
 le eset zent margijt azzon . es lat

mýt mýelz te • allaz mynden na 73
 pon az te jmadsgodba • tartvan 37 r
 az te orchadat es orrodát • az fevl
 den mýkeppen az dýzno • mynem
 5 az fevlben keresed az vr istent •
 de ez zentseges zvz • zent margýt
 azzon ez bozzvsagos bezedevket nagy
 bekesseget es alázatossággal zenvede
 el • Sem megnem haborodek •
 10 gýakorta ez zentseges zvz kerý vala
 az secrestýeres sorort hog evtet az
 karban rekezteneýe completanak
 vtanna • Mykoron zokas az kart be
 tennýe • jelesevl kedeg mynd zent
 15 estýn • Mykoron ezek¹ gýakorta let
 tenek volna • jme egy jdevben •
 mynd zent estýn • kere zent margýt
 azzon ez secrestýeres sorort • hog
 evtet az karban rekezteneýe • es ev
 20 maga es • ottan maradna vele •
 Tahat jme zent margýt azzon
 mykoron sokaýg allot volna jmad
 sagban az <-> karban az oltar elevt
 mynd zent estyn veternyenek elevtte •
 25 le esek zent margýt azzon • es lat

tatit wala misteppen holt - es mynd
addert ezenteppen lewn - mist e3 fe
lyul meg mondot soror e3 secre
stjeres w. g oluasa tellnestegel az
zent dauid goltawat - es e3 soror tezen
wala mynden spalmosinat wegen
wenyat - es nol lehet hog e3 soror
sotzer tezen jeket es zozatot - hogij
zent margit azon feltele. se
es fel nem tele - sem zola e3 soror
nat - ~~to~~ tahat e3 soror kezde te
telkedny zent margit azonnak
halalarol - el mene olimpiadis ho;
zent margit azon mesterehez -
es e3 dolgotat eunen maganak meg
monda - es tahat olimpiadis e3 soror
val ezwe meg terenet az heljre
ohol wala zent margit azon - es
latat evetet fetenne az oltar elent -
es mynek eleutte kezzeleuttenet
volna es hozna - fel tele zen: margit
azon - olimpiadis kedeg kezde feddenij
e3 zent zuzet mondan - Mist mij
elz te - akarod te e tenen magadat
meg evluj - es el mene olimpiadis

tatýk vala mýkeppen holt · es mýnd
addeg ezenkeppen levn · mýg ez fe
lývl meg mondot soror ez secre
stýeres meg¹ olvasa tellyessegel az
5 zent dauid soltarat · es ez soror tezen
vala mynden spalmosnak vegen
venýat · Es ýol lehet hog ez soror
sokzer tezen jeget es zozatot · hogý
zent margýt azzon felkelne · de
10 ev fel nem kele · sem zola ez soror
nak · Ta² Tahat ez soror kezde ke
telkedný zent margýt azzonnak
halalarol · El mene olimpiadishoz
zent margýt azzon mesterehez ·
15 es ez dolgokat evnen maganak meg
monda · Es tahat olimpiadis ez soror
ral evzve meg terenek az helyre
<o> hol vala zent margyt azzon · es
latak evtet fekennýe az oltar elevt ·
20 es mynek elevtte kevzeleytevttenek
volna ev hozya³ · fel kele zent margit
azzon · Olimpiadis kedeg kezde feddený
ez zent zvzet monduan · Mýt mý
elz te · akarod te e tenen magadat
25 meg evlný · es el mene olimpiadis ·

74

37 v

Monda ez soror. zent margyt azonnak
 nyire zomovehtal meg engemet. fe
 lele zent margyt azon mosoloduan
 es az sorornac kezet fogvan. Ne
 atary meg zomovedny mert beue
 set allottam ezenteppen. Ez dolgot
 leutenek zent margyt azonnak
 halala elvt egy eztendevuel.

Emeeg egy ejel veternyenek elvte.
 be mene zent margyt azon az bar
 ban az en jmadtozo helyre. holot
 zokot wala allany es jmadtoznij
 nyitforvonen maganak. es elvte
 walanak ez zent zuznek mynden
 en zep aranyas pepen tablay. es evet
 lyen. Es monda zent margyt azon
 soror. Eie nanak. Kezlet tegedet
 hoggy alij jt. es sendijnek megne
 mongyad. hoggy en jt wagyof. es
 ne hazy walamely sorort en veam
 juny. es nyitoron zent margyt
 azon sokany allot volna ezenteppen
 en jmadfagyiban. lita ez soror
 elena. hoznek langyat. zent mar

	Monda ez soror · zent margýt azzonnak	75
	myre zomorehtal meg engemet · fe	38 r
	lele zent margýt azzon mosoloduan	
	es az sorornac kezét fogvan ¹ · Ne	
5	akarý meg zomorodný · mert keue	
	set allottam ezenkeppen · Ez dolgok	
	levttenek zent margýt azzonnak	
	halala elevt egy eztendevuel ·	
10	Esmeeg egy eýel veternyenek elevtte ·	
	be mene zent margýt azzon az kar	
	ban az ev jmadkoko helere · holot	
	zokot vala allany es jmadkozny	
	týtkon evnen maganak · es elevtte	
15	valanak ez zent vznek mynden	
	ev zep aranyas kepeý tablaý · es erek	
	lyeý · Es monda zent margýt azzon ·	
	Soror Elenanak · kerlek tegedet	
	hogý alý jt · es senkýnek megne	
20	mongýad · hogý en jt vagýok · Es	
	ne hagy valamely sorort en ream	
	juný · Es mykoron zent margýt	
	azzon sokaýg allot volna ezenkeppen	
	ev jmadsagyban · lata ez soror	
25	Elena · tvznek langýat · zent mar	

gūt. azonnak fejen. Eket latuan
ez soror igen meg ijede. es fecl wala
mennij zent margit azonhoz. de
maga ez soror lassufagyal el men
zent margit azonhoz. es monda
nekij. Azonijom tuz w wagnon fe
jeden. Tahat zent margit azon
az eu kezet fejeve wete. es tapogat
wala az eu fejen. Monda ez soror
nak. Sentijnek ez latast meg w
wongyal

Es meg egy ideben zent margit
azon. hynia el vele soror annat
nikrai meloan wnat. lejanjat
es chynala eu vele. kenderbeul egy
kentelet. es kere zent margit azon
ez sorort. hog ez kender kentelet.
meg kentelet. es igen. zerehtanij
wijnid keet karnijst. Tahat ez so
ror weue ez kender kentelet. es
meg kente zent margit azonnak
egijst karnijst. olij igen ewesser
zerehtata zent margit azon az
eu karnijst. hog lattatit wala
az kender kentelet be mennij az eu

gýt azzonnak fejen · Ezeket latvan 76
 ez soror jgen meg jýede · es feel vala 38 v
 menný zent margýt azzonhoz · de
 maga ez soror lassusaggal el mene
 5 zent margýt azzonhoz · es monda
 neký · Azonýom tuz v¹ vagyon fe
 yeden · Tahat zent margyt azzon ·
 az ev kezet feýere vete · es tapogat
 vala az ev fejen · Monda ez soror
 10 nak · senkýnek ez latast meg ne
 mongyad
 Esmeeg egy jdevben zent margýt
 azzon · hyva el vele soror annat
 nitrai meloan vrnak leyanýat ·
 15 es chýnala ev vele · kenderbevl egy
 kevtelet es kere zent margýt azzon
 ez sorort · hog ez kender kevtellel ·
 meg kevtneye · es jgen zorehtanaýa
 mynd keet karýáýt · Tahat ez so
 20 ror veue ez kender kevtelet · es
 meg kevt zent margyt azzonnak
 egik karýat · olý jgen erevssen
 zorehtata zent margýt azzon · az
 ev karýat · hog lattatýk vala
 25 az kender kevtel be menný az ev

Farjanak husaban. Emet utanna
 emeg az masik Farjat es. meg
 ezenteppen igen creossen meg
 keutete zorehtata. Ez dolgot va
 linaak egy nemememen hazban.
 melij hazban zotot vala marad
 uia tyralne azon. zent margyt
 azonnak anija. nyforon ju vala
 ez clastromhoz. es vala ez doloz zent
 margyt azonnak halala eleut cut
 ezendeuel.

Esmeg egy idoben nyarban. Mij
 foron az idubelij provincialis. frat
 marcellus. meg keert volna az
 generale capitulombol. es jut volna
 ez clastromhoz. Talhat ez provin
 cialis ien. ez clastromnak sororit
 az silem. silencionnak vezteggfeg
 nek nagy teureseben zezeseben.
 ezetet latuan ez provincialis.
 igen meg haraguet az sororit
 es be iuve az far ala. igen feme
 nien meg feode. es meg femje
 zete cuter az silencionert.

karjának husaban · Ennek vtanna
esmeg az masyk karját es · meg
ezenkeppen jgen erevssen meg
kevttete zorehtata · Ez dolgok va
5 lanak egy nemevnemev hazban ·
mely hazban zokot vala marad
nyá kyalne azzon · zent margýt
azzonnak anyá · mykoron ju vala
ez clastromhoz · es vala ez dolog zent
10 margýt azzonnak halala elevt evt
eztendevuel¹ ·

77
39 r

Esmeeeg egy jdevben nyarban · My
koron az jdevbelý provincialis · frat¹
15 marcellus · meg teert volna az
generale Capitulombol · es jut uolna
ez chastromhoz · Tahat ez provin
cialis lele² ez clastromnak sororit
az <silemc>³ silenciomnak veztegeseg
20 nek nagy tevreseben zegeseben ·
Ezeket latvan ez provincialis ·
jgen meg haraguek az sororokra ·
es be juve az kar ala · jgen keme
nyen meg fedde · es meg fenye
25 gete evket az silenciomert ·

es monda hogi penitenciat hadu
nekij: nyekpen az constitucio
mongia: Ez veztegyegnek meg
zegefert oly igen meg haragut
wala az provincialis az sororotia
hog azon napon semnyekpen
nem akara helyeb junij az clastron
ban hanem eznekpen nagij ha
ragal el menuen el hagya az so
rorokat Talat zent margit azon
vignan azon napon fevle az vad
ablachra wechervenek eleutte
az ex mesteret olimpiadit es so
ror margaretat iguellini her
chegek leyanjat tywala bela
tywalnak rotona az provincia
lis hoz Alazatosson fevnyeregyen
hog az provincialis multolna
zent margit margit azon es
vignan azon penitenciat hadu
meket akaria hadu az sororot
nak huj az veztegyeg meg
tevteek wala es hog ne fedne
ne walamiben es nekij hogne
lattatneek az egyeb sororotnak

azonmat

Es monda hogý penitenciat hadna
nekýk · mykeppen az constitucio
mongýa · Ez veztegesegnek meg
zegeseert · oly jgen meg haragvt
5 vala az provincialis · az sororokra ·
hogý azon napon semmýkeppen ·
nem akara belyeb juný az clastrom
ban · hanem ezenkeppen nagý ha
ragal el menuen · el hagýa az so
10 rorokat · Tahat zent margýt azzon
vgýan azon napon · kevlde az vas
ablachra vechernýenek elevtte
az ev mesteret olimpiadist · es so
ror margaretat guellinos her
15 chegnek leýanýat · kyvala bela
kylalnak rokona · az provincia
lishoz · Alazatosson kevnyeregven ·
hog az provincialis meltolna¹
zent <margýt> margýt <azzon> azzonnak² es ·
20 vgýan azon penitenciat hadný ·
melýet akarna hadný · az³ sororok
nak kýk az veztegesegét meg
tevrteek vala · es hog ne kedvez
ne · valamýben ev neký · hogne
25 lattatneek az egyeb sororoknak

78

39 v

hog cunctis penitenciarum el ha
 lobgattatneek . magy hog cunctis
 feduezne . azert hog eu tyral le
 anija volna . Talhat ez provin
 cialis capitulomot teyn masod
 napon penteken az sororotnak .
 es hangya hogij az sororok kijt
 az silenciomot az veztegsfeget meg
 tevertek wala . hog az refectori
 omnak kezzeppen . mezehtelen
 fulden uljenek . es beuhtevllije
 nek vizzel es kynnervel . kijt ez
 sororok mynd be telljeschenek
 es eu welet euze zent margyt
 azon es . mynd be telljeschete . magy
 belesseget es alazatossegul .
 Mytkoron ez zentseges zuz . zent
 margyt azon . ez felijul meg
 mondot jozagos mylkevedetent
 ben foglalta volna eu magat
 magy keutelleterusseget . es mytko
 ron meg utalt volna mynden
 ez a velagy hangossegokat es ig
 myerevseget . mytkoron az eu
 atija atarja wala entet az zezetbel

hog evneký penitenciaya el ha 79
 lo<h>gattatneek · auagy hog evneký 40 r
 keduezne · azert hog ev kiral le
 anya volna · Tahat ez provin
 5 cialis capitulomot tevn masod
 napon penteken az sororoknak ·
 es hagyá hogý az sororok kýk
 az silenciomot az veztegseget meg
 tevrtek vala · hog az refectori
 10 omnak kevzepette · mezehtelen
 fevlden vlyenek · es bevhtevllýe
 nek vizzel es kýnyerrel · kýt ez
 sororok mynd be tellýesehtenek
 es ev veleek evzv zent margýt
 15 azzon es · mýnd be tellýesehte · nagy
 bekessegel es alazatossagal ·
 Mykoron ez zentseges zvz · zent
 margýt azzon · ez felývl meg
 mondot jozagos mýelkevdetevk
 20 ben foglalta volna ev magat
 nagy tevkelletevssegel · es myko
 ron meg vtalt volna mýnden
 ez <c> velagy hangossagokat es ge
 nyerevsegeket · mykoron az ev
 25 atýa akarya vala evtet az zerzetbel

Ej vinnij es aduna hazassagra.
Ezetnek es ellené monda. es meg
utala myndenestevl fogva ez zent
seges 207.

Wijnd ezet el muluan. jme ez zent
seges 207nek zent margyt azon
nak. Vii erdemetnek okan zolgal
tatnak. Mert tamada habo
vujag zent margyt azonnak
zulenkezet. es ev atinafia kezet
istvan hivalt kezet. Es oli jgen
vezedelmes haborusag tamada
kezettek. hogij mynden igazsag
nak zertartasa nekul. es hat
ra vetven az isteny felelmet.
mynd ersekeken es püpekeken
es mynd iobbagyokban. Nagy
sok ezer emberet. Itylenek egy
nessége nekul el vezenek. Melu
nagy haborusagot kezet. es
zentseges 207nek ev hivaltij.
valanak ev nekij en es napu be
nyerij. Mert meg gondolija
mala ez zentseges 207. hogij ez ij

avtation

ký vinný es adnýa hazassagra · 80
Ezeknek es ellene monda · es meg 40 v
vtala myndenestevl fogva ez zent
seges zvz ·

5

Mýnd ezek el mulvan · jme ez zent
seges zvznek zent margýt azzon
nak · vȳ erdemeknek okaȳ zolgal
tatnak · Mert tamada habo

- 10 rusag zent margýt azzonnak
zuleȳkevzet · es ev atȳafya kevzet ·
istvan kýralȳ kevzet · Es olȳ jgen
vezedelmes haborusag tamada
kevzettek · hogȳ mynden jgassag
15 nak zertartasa nekevl · es hat
ra vetven az istenȳ felelmet ·
mýnd ersekevken es pispekekben ·
es mýnd iobbagyokban · Nagȳ
sok ezer artatlan¹ emberek · jtyletnek ege
20 nessege nekevl el vezenek · Melȳ
nagȳ haborusagok kevzet · ez
zentseges zvznec ev syralmy ·
valanak ev neckȳ eȳ es napȳ ke
nȳerȳ · Mert meg gondolȳa
25 vala ez zentseges zvz · hog ez jl

lijen fele haborusag semmyteppen
 nem lehet nagy sok lelketne
 vezedelme nekevl. Azt es meg gon
 dolja vala ez zent zuz. hog ez
 fele haborusag. nem lehet az go
 es zulejnek atjanat amjanat
 lelketne vezedelme nekevl. Eyt
 immar meg venyetteket vala.
 es mynd zulejnek. mynd atja
 fiajnát utalatos faratsaga
 nekevl nem lehetne. Eznek felette
 ez zent zuz feltu vala az es egy
 mebbe feket atyafijnat. ifvau
 tyvalnat Eyr halalat. Eynet ha
 lalara jgetevznet vala. es jgen
 kememenen vltt erldezyt vala.
 vlynd ezetnek fele vltt. halija
 vala es ertij vala. ania zent
 egy hazat. nem chat maguer or
 zagnat keulemb keulemb vezebe.
 de bizonyal meeg ennek felette.
 sok egueb bereztyen orzagotnak
 vezeben es. kemeny feyedelmeknek
 poganosnak myatta. el nyomat
 tatny es zagattatny. Clastroma

lyen fele haborusag semmýkeppen
nem lehet nagy sok lelkeknek
vezedelme nekevl · Azt es meg gon
dolya vala ez zent zvz · hog ez
5 fele haborusag · nem lehet az <zv>
ev zvléynek atyanak anyanak
lelkenek vezedelme nekevl · kÿk
jmmar meg venhettének vala ·
es mynd zvléynek · mynd atya
10 fÿajnak vlatatos faratsaga
nekevl nem lehetne · Eznek felette
ez zent zvz feltÿ vala az ev egÿ
mehbe fekevt atÿafÿanak · istvan
kyralnak <kyr> halalat · kÿnek ha
15 lalara jgekevznek vala · es jgen
kemenÿen <vlte> evldezyk vala ·
Mynd ezeknek felevtte · halÿa
vala es ertÿ vala · anÿa zent
egÿ hazat · nem chak magÿer or
20 zagnak kevlemb kevlemb rezebe¹ ·
de býzonÿal mecg ennek felette ·
sok egÿeb kereztyen orzagoknak
rezeben es · kemenÿ feÿedelmeknek
poganoknak mÿatta · el nyomot
25 tatny es zagattatny · Clastromo

81

41 r

Est . es zezatev segnet helcut meg
puztehgjat . Annera hog az ur
istenec tyt zolgalnak wala . az eu
heljket clastromok . benne letozzo
nekeul marad wala . zegenijeket
es artatlanokat annera nijomo
rehtnak wala meg . hoggy az eu
tyaltassok mynd menijozzag
giglan fel hallijt wala . mytey
pen ez zent zuznet bezt bezt
lyt wala . Anne magy laboru
sag wezedelm wala . hoggy sehty
nec nem kedueznet wala . wala
sem uenektnek . sem ifyatnak .
sem ferfiatnak . sem azzommal
latotnak sem zuzektnek . harenem
myndenek alnotul meg myndino
rehtnak mynden obisaguetul .
Mynd ezeket haluan ez zent zuz
syr wala magy beufegel . es az eu
tehet euzteyarehty wala behty
teufel . es fel eultezet cilicium
ban . olyha syratuan myndenek
nek az eu alnotsagokat . tytket
az ideiben az ur istennek reznek
wala

kat · es zerzetevssegnek helejt meg 82
 puztehgýak · Annera hog az vr 41 v
 istennec · kýk zolgalnak vala · az ev
 helyek clastromok · benne lako<.>zo
 5 nekevl marad vala · zegenýeket
 es artatlanokat annera nyomo
 rehtnak vala meg · hogý az ev
 kýaltassok mynd menyorzag
 gyglan fel hallýk vala · mykep
 10 pen ez zent zveznek <bezy.> bezýl
 lýk vala · Anne nagy haboru
 sag vezedelm vala · hogý senký¹
 nec nem kedueznek <vak.>² vala ·
 sem veneknek · sem ifýaknak ·
 15 sem ferfyaknak · sem azzonýal
 latoknak sem zvezeknek · hanem
 myndenek alnokvl meg nyomo
 rehtatnak mynden okossagnekevl ·
 Mynd ezeket halvan ez zent zvez ·
 20 sýr vala nagy bevsegel · es az ev
 testet evztevuerehtý vala bevh
 tevkel · es fel evltevzek ciliciom
 ban · olyha sýratvan myndenek
 nek az ev alnoksagokat · kýket
 25 az jdevben az vr istennek teznek
 vala ·

es sijnatya wala az meg nyomo
 vultaknat az ev nagy laboru
 sagotat · telljesszegel ev magat
 ez zent zuz sijnalmatra kij oldozu
 es gyakorlvan sijnalmatya
 beveseges sijnant arradist ·
 Fery wala ez zent zuz · mynd
 az fraterentet · mynd az soro
 rotat · es mynden egyeb zerze
 teressentet · es terettety wala
 egyebetel es · hogij kemmerge
 nemet az vr istemet alazatos
 kemmergessef · hog az vr men
 denlato isten · az ev jogyanak
 hatalmaual · meg zoreha · es
 meg ehnyche · az tegyetlenetnet
 hatalmotat · es meg oltaimaz
 ya az artatlanokat · es ezetnet
 teleute anij zent egy hazat ·
 kyt az ev dragalatos zent ve
 veuel ewze igyuhet · My wronk
 ihs xps jogyanak · teretnetit
 net hiten · zabattaknat mijatta ·
 es kemeny senedelmetnet mi
 jatta · kyt chak newel teretne

es syratja vala az meg nyomo	83
rultaknak az ev nagy haboru	42 r
sagokat • tellyessegel ev magat	
ez zent zvz syralkakra ky oldoza •	
5 Es gyakorlvan syralkaknak	
bevseges syramyt arradasyt •	
kerj vala ez zent zvz • mynd	
az fraterevket • mynd az soro	
rokat • es mynden egyeb zerze	
10 tevssevket • es kerettety vala	
egyebekel es • hogj kevnjerge	
nenek az vr istennek alazatos	
kevnjergessel • hog az vr men	
denhato isten • az ev jogjanak	
15 hatalmaual • meg zoreha • es	
meg ehnyche • az kegjetleneknek	
hatalmokat • es meg oltalmaz	
ja az artatlanokat • Es ezeknek	
felevtte anja zent ¹ egy hazat •	
20 kyt az ev dragalatos zent ve	
reuel evzve gyvhtet • My vronk	
ih̄s xp̄s poganoknak eretnek ²	
nek hittevl zakattaknak myatta •	
es kemeny fejedelmeknek my	
25 atta • kyk chak newel kereztje	

nek . kintnek ev sokassagok az baron.
gonozal bulchuztatot elegge vualto
Sut wala . az az . hogg az ideubely go
noz bereztiyen unatnat . nag sok go
noz hatalmat adatanat wala . ez
illien gonoz dolgot nat tezeleve .
hogg ez illien gonoz nepetnek mi
atta ne hadnaja vront ihc xpi
ev magat karomlatni . Ezeket
Peru . co bereztiyen wala ur istewl
istentewl ez zent zuz . Mykoron az
ev nagij bereztiyegget latnajat
az sorovok olijha ev wajta kewn
rewlwen . wigi mondnat wala ev
netij . Mij tenetewd berne . nat
gondol te wele . Myvs hogij miu
den tewne tewtewetert te teno
magadat gentred . Tawit ez zent
feged zuz . zent margyt azon .
Az ev zuuenek mellege xul von
wan . wagi fastotast ezentewen
felele . Anja zent egzihaz . mliu
den hijw bereztiyenek anja . az
ev dragatos tagiban meteltetij
co ev igen kemenyen gentretij .

- nek · kȳknek ev sokassagok azkoron
gonozvl bulchuztatot elegge vralko
dȳk vala · az az · hog az jdevbelȳ go
noz kereztyen vraknak · nag sok go
5 noz hatalmak adattanak vala · ez
illȳen gonoz dolgoknak tetelere ·
hog ez illȳen gonoz nepeknek mȳ
atta ne hadnaȳa vronk ihs xp̄s
ev magat karomlatnȳ · Ezeket
10 kerȳ · es kerettety vala vr <istevl>
istentevl ez zent zvz · Mykoron az
ev nagȳ keserevsegeet latnaȳak
az sororok · olȳha ev raȳta kevnȳe
revlven · vgȳ mondnak vala ev
15 nekȳ · Mȳ tenekevd benne · mȳt
gondolz te vele · Mȳre hogȳ mȳn
den <tevrne> tevrtenetert · te tenen
magadat gevtrud · Tahat ez zent
seges zvz · zent margȳt azzon ·
20 Az ev zvuenek melssegebevl von
van · nagȳ fazkotast ezenkeppen
felele · Anȳa zent egyhaz · mȳn
den hȳv kereztyenck anȳa · az
ev dragatos tagȳban meteltetyk ·
25 es ev jgen kemenȳen gevtretyk ·

84

42 v

Et hi ait monsignarok ennekem
 vly teneked berme. Memdee nem
 eu zultee berezt viznek mijatta
 vyonnan enyemet hi veletent
 ezre. Memdee az eu lejanij
 kezzed valo vagyote en. bij
 zonnijal az vagyot. Ezentepen
 ez zent zoz. az evnekij zolatnak
 bozzontajit megz geuzven.
 Evket es. vijnd evije zerezt
 vijyan ezen fele kevjerevleire
 bozza vala. Talhat lata ez zent
 zoz. az bevetnek arvadashiban
 az feljyal megz mondot vijomo
 vusagotnak eu gonossagijit megz
 nevetendij. az az. bogz az beu
 net. az kezgetlenseget. napon
 bent nevetendnet vala es be
 vevnet vala. Vgij bogz az
 tatarotnak kezgetlen janzot
 yotul megz valaz. zoz. es keul
 ependentel foguz. sem latta
 tot. sem kollatot anne vagy
 tot kezgetlenseg bereztien ve
 veten. vijtepen ez idenben.

	Es tÿ azt mongÿatok ennekevm ·	85
	Mÿ tenekevd benne · Nemdee nem	43 r
	ev zvltec kereztt vÿznek mÿatta	
	vÿjonnann engemet tÿ veletevk	
5	evzve · Nemdee az ev leÿanÿ	
	kevzzvl valo vagÿoke en · bÿ	
	zonnÿal az vagyok · Ezenkeppen	
	ez zent zvz · az evneky zoloknak	
	bozzontasyt meg gevzven ·	
10	Evket es · mÿnd ereÿe zerent	
	vgÿan ezen fele kevnyerevletre	
	hozza vala · Tahat lata ez zent	
	zvz · az bevneknek arradasyban ·	
	az felyvl meg mondot nÿomo	
15	rusagoknak ev gonossagÿt meg	
	neuekevdnÿ · az az · hog az bev	
	nek · az kegellensegek ¹ · napon	
	kent neuekevdnec vala es be	
	vevlnek vala · Vgÿ hogÿ az	
20	tataroknak kegÿetlen jarasok	
	<v> tvl meg valva · zaz · es tevb	
	eztendevevvl fogva · sem latta	
	tot · sem hallatot anne nagÿ	
	sok kegÿetlenseg kerezttÿen ne	
25	peken · mÿkeppen ez jdevben ·	

Azent

Vleert ez zentseges zuz. zent ma
güt azon. xij penitencianak
gyat berefe. es meg lele. az men
denbato istennek haragjanak
meg engedelese. Vleert az
liciomot. hit clezzer wises wala
semminet alehta. anagy bere
penitencianak temensegnet
alehta. hanem az zol dizonat
bevet chynaltata meg tiston
keet sorovotal kiptnet egyt. pr
orissa levt wala ez clastromban
az masyt kebeg wala zolgalo le
yan. wgyan ezen keet sorovot
tartottat wala w fel ezen clast
romban. az zol dizonat. es ez
keet sorovotal chynaltatot wala
magyanak zent magüt azon
keet wjne zelew. anagy harom
harom wjne zelew. mag
negij wjne zelew. az zol d
zonat beveben egyt evet.
es ez zol dizonat beveben ch
nalt evet. es magat mezei
zelew. husan fertzeuel be fordoh

<Mert> Azert¹ ez zentseges zvez · zent mar 86
 gýt azzon · vÿ penitencianak mo 43 v
 gyat kerese · es meg lele · az men
 denhato istennek haragÿanak
 5 meg engeztelesere · Mert az ci
 liciomot · kyt elevzer vÿsel vala ·
 semmÿnek alehta · auagy keves
 penytencianak kemensegnek ·
 alehta · hanem az zvl dÿznonak
 10 bevret chÿnaltata meg · tÿtkon ·
 keet sororokal kÿknek egÿk pri
 orissa levt vala ez clastromban ·
 Az masyk kedeg vala zolgalo le
 ÿan · vgÿan ezen keet sororok
 15 tartottak vala <v> fel ezen clastr
 omban · az zvl dÿznokat · es ez
 keet sororokal chÿnaltatot vala
 maganak zent margÿt azzon
 keet vÿne zelev · avagy harom
 20 harom vÿne zeleven · auag
 negÿ vÿne zeleven · az zvl dÿz
 nonak bevreiben egÿ evuet ·
 es ez zvl dÿznonak bevreiben chÿ
 nalt evuel · ev magat mezeh
 25 telen husan serteeuel be fordcht

van · Jgen temenien magat vel
 meg zorehijia wala · Es ez zol
 dizonat ferdeenel ezze · mara
 detat · vezzeure keutepe ez zent
 zuz · es wigan ezen zuzalo lean
 nal · gyafora disciplinat went ·
 mely disciplinanak vezzeure ·
 az zol dizonat beurenel ferde
 enel ezze · meeg maes ez clastr
 omban wagan · Ez gjenyeren
 segnet rubayat · es ez disciplina
 nat vezzeure · zerzet mestere
 frater yanos · es egyeb fok ween
 frateret lattak · Ez zent zuznet
 balala utan · Az sororok ezt tytkon
 az frateretnet meg mutatuan ·
 Mert aznat cleutte meg zent
 margit · azon elt · senky ez do
 logvol semmit nem tudot · Ez
 harom zemetvel meg walu ·
 az ez · zent margit azon · tw
 ez feet sororwal ·

Ezenek utan · ez muenden
 beredekheul mynden ember rano ·
 bekriseg tartast

van · jgen kemenyen magat vele 87
 meg zorehgya vala · Es ez zvl 44 r
 dýznonak serteueel evzve · mara
 dekat · vezzevre kevtvezze ez zent
 5 zvez · es vgjan ezen zolgalo lean
 tvl · gyakorta disciplinat vevt ·
 Melý disciplinanank vezzevye ·
 az zvl dýznonak bevreuel serte
 eucl evzve · meeg maes ez clastr
 10 omban vagyon · Ez gyenyerev
 segnek ruhayat · es ez disciplina
 nak vezzevyet · Zerzet mestere ·
 frater ýanos · es egyeb sok veen
 fraterek lattak · Ez zent zveznek
 15 halala vtan · Az sororok ezt týtkon
 az fratereknek meg mutatvan ·
 Mert aznak elevtte myg zent
 margýt azzon elt · senky ez do
 logrol semmyt nem tudot · Ez
 20 három zemeltevl meg valva ·
 az az · zent margýt azzon · <tutta>
 ez keet sororral ·

Ezeknek vtanna · ez juuendev
 25 bezedekbevl mynden ember tanoljon
 bekesseg tartast ·

Fel catterzet zent margijt azzon
 ez zentfeges zu. Az ur istennek
 cu zerehoben. Es kijt ez ennye
 gonossagotnak haborusagotnak
 tevenij vnielkervevii valanak.
 Beveztyenek tenzet: miydeppen fe
 lijol meg waggyon: jruan. Ezek
 nek az cu gonossagokat ez zent
 zu. vniwan meg utala. Akar
 mely jgen magij zemelyotnek es
 az cu gonossagokat meg utalya
 wala. Jent meeg ennek fevlette
 akar mely jgen sot melrossag
 gal etesselt zemelyeknek es.
 az cu gonossagokat vniwan meg
 utalya wala. Az az. Kynalnak
 az cu atyanak. es atyafyanak
 istvan kynalnak. es cig: jeb urat
 nak. Meeg ennek fevotte cigi
 hazij fevedelmeknek evfeketnek.
 jusspeknek gonossagokat vniwan
 meg utala. De maga meg
 sem fogyattozának. ez jdenk: deni
 ez vapotban. ez zent zu nek.
 Meeg azot kezzeul es. az magij

ffel evltevzek zent margýt azzon
ez zentseges zvz . Az vr istennek
ev zerelmeben . Es kýk ez ennýe
gonossagoknak haborusagoknak
5 tevévű mýelkevedvű valanak .
kereztýenek kevzet . mýkeppen fe
lývl meg vagýon jruan . Ezek
nek az ev gonossagokat ez zent
zvz . nýlvan meg vtala . Akar
10 melý jgen nagý zemelyvknek es .
az ev gonossagokat meg vtalýa
vala . sevt meeg ennek fevlette
akar melý jgen sok meltossag
gal ekessevl zemelyeknek es .
15 az ev gonossagokat nýlvan meg
vtalýa vala . Az az . kýrlnak
az ev atýanak . es atýafyanak
istvan kýrlnak . es egýeb vrak
nak . Meeg ennek felevtte egý
20 hazý feyedelmeknek Ersekeknek .
pyspekeknek gonossagokat nýlvan
meg vtala . de maga meg
sem fogýatkozanak . ez jdevkben .
ez napokban . ez zent zvznek .
25 Meeg azok kevzzevl es . az nagý

88

44 v

bozzusag teteleut . ruz ev vele
 istennek hazaban jarnij . es edes
 cettetet venise lattatnak wala .
 az az . az sororok . jol lelet mind
 evenek zevent tezik wala ez zent
 zuznek az bozzusagokat . de igen
 oux otosson . Mely bozzusagbol
 ez zent zuz . mindeneknek nagy
 belesseggel belesseget mutat wala
 belesseget peldanat agya wala .
 Mindenek chodaltoznak wala
 az ev nagy alhatatosagyan .
 mindenekben kezdettel fogva .
 es gondoljat wala . hogi ha ez zent
 zuzet . ez zezettel es az ev clastro
 materul ki vonhatnait . talhat
 ev rajta minden akaratukat
 meg teljesejket . de ez zentseges
 zuztel olijha meg igezettetenek
 meg gualasztatnak . ev teule
 felnek wala . kezdek ez zent zuzet
 sok keppen zorgalmaztatny . hog
 ha teubbet nem tenne mind
 nyajan ev feduekert . akar elut
 az zezetent hatna el . es az ev

bozzvsag tetelevk · kÿk ev vele 89
 istennek hazaban jarnÿ · es edes 45 r
 cetkeket venye lattatnak vala ·
 az az · az sororok · jol lehet mÿnd
 5 ereyek zerent tezyk vala ez zent
 zveznek az bozzvsagokat · de jgen
 oua · okosson · Mely bozzvsagbol
 ez zent zvez · myndeneknek nagy
 bekesseggel bekesseget mutat vala ·
 10 bekesseggel peldayat agya vala ·
 Myndenek chodalkoznak vala
 az ev nagy alhatatossagan ·
 myndenevken kezdettevl fogva ·
 Es gondolÿak vala · hogÿ ha ez zent
 15 zvezet · ez zerzettevl es az ev clastro
 matevl kÿ vonhatnayak · tahat
 ev rayta mÿnden akaratÿvkat
 meg tehetneÿek · de ez zentseges
 zveztevl olÿha meg gevzettetenek
 20 meg gÿyalztatanak · ev tevre
 felnek vala · kezdek ez zent zvezet
 sok keppen zorgalmaztatnÿ · hog
 ha tevbbet nem tenne mÿnd
 nÿaÿan ev keduekert · akar chak
 25 az zerzettevt hatna el · es az ev

90
clastromanat iussu regis veberze
fect. es valamelyekkel az sorovok
kezreul. miutepen techtuk vala
hogy kyt erre kennyen engednek.
hogy azokkal el menne. valamely
kerzetben. Jeleseul kedeg zent ber
nald kerzeteben. Auagy az kerzvat
kerziben. hogu ot emalok auagy
eu velet lakozneek. es eu uelet
nyajastodneek. Eleuzer eventende
nek meg larehtany zent margit
azzont igyvelel. es vgy mond
nak vala. Nagy tuzteffeggel vny
ky nek el tegetet. Nagy sok tenched
lezen nek. Ez orzagbeli vny
tegetet mynd nagy felseggel tuzte
nek. mynd erseket mynd vny
ket es jobbagyok. meeg emek
felelente papanak aldomasat.
nagy eres mondassal byzonnek
tassal igyvele vala ezetveul es zent
zuznet. De miutoron zent mar
git azzont az eu akaratyokra
nem vonhatnanyat. bozzmarok
tal parulanak iesusnak zerevni

	clastromanak jduesseges rekezte	90
	seet · es valamelyekkel az sororok	45 v
	kevzzevl · mykeppen tecchÿk vala	
	hog kÿk erre kevnÿen engednek ·	
5	hogÿ azokkal el menne · valamely	
	zerzetben · jelesevl kedeg zent ber	
	nald zerzeteben · Auagy az zeztrak	
	kevzÿben · hogÿ ot evnalok auagy	
	ev velek lakozneck ¹ · es ev uelek	
10	nÿajaskodneek · Elevzer erevkevde	
	nek meg lagehtanÿ zent margÿt	
	azzont jgÿretevkkal · es vgÿ mond	
	nak vala · Nagÿ tyztesseggel vÿz	
	<te> nek el tegedet · nagy sok kenched	
15	lezen neked · Ez orzagbelÿ vrak	
	tegedet mynd nagy felseggel tÿztel	
	nek · mynd ersekek mynd pyspe	
	kek es jobbagÿok · meeg ennek	
	fevlevtte papanak aldomasat ·	
20	nagÿ erevs mondassal bizonyeh	
	tassal jgÿrÿk vala ezekrevl ez zent	
	zvz nec · de mÿkoron zent mar	
	gÿt azzont az ev akaratyvkra	
	nem vonhatnÿak · bozzvsagok	
25	kal jarulanak iesusnak zerelmes	

megfeneset ellene. Mert az reggi
 kedveket kivet cleeb teeznek wala
 nekij. meg wonal azokat euteule.
 es emmet felelute az tartozo zukse
 getet es. es adomanyokat meg
 wonal euteule. az az minden
 feutsegre waloat. miyekpen kuuu-
 se. a. agy. es egyeb zukseges cul
 te azet. ezet es. mynd meg
 wonal ez zent zuzteul. kikkal
 annak eleutte beuelteudijt. az eu wala
 lejnel. aryahajnal. es egy
 meiben fekerit nemmeniel zwc
 chejnel. mert myndenben ezet
 cleget adnat wala nekij azkoron.
 Ezeknek felelute zent margyt
 zornak watalagjara. es bozzu-
 gara. azo'nak kyt erre enged
 nek wala. zent margyt azornak
 eleutte. aranyat ezewstet es egyeb
 es egyeb draggalatos edeneket nagy
 beufseggel. ozgyak wala. zent
 margyt azront bedeg. bozzu-
 sagos bezedeuktel. es bozzu-
 tetemenyuktel. es alkalmatlan

jegesenek ellene · Mert az regy
 keducket kyket eleeb teeznek vala
 nekÿ · meg vonak azokat evtevl ·
 es ennek fevlevtte az tartozo zvkse
 5 geket es · es adományokat meg
 vonak evtele · az az mynden
 sevksegre valokat · mykkeppen tunÿ¹
 cella · agÿ · es egÿeb zvkseges evl
 tevzet · ezeket es · mynd meg
 10 vonak ez zent zvztevl · kykkel
 annak elevtte beuelkevdÿk vala² az ev
 zvlÿnel · atÿafÿaÿnal · es egy
 mehben fekevt nyenyenel evc
 cheÿnel · mert myndenben ezek
 15 eleget adnak vala nekÿ³ azkoron ·
 Ezeknek felevtte zent margÿt az⁴
 zonnak vtagÿara · es bozzvsa
 gara · azoknak kyk erre enged
 nek vala · zent margÿt azzonnak
 20 elevtte · aranÿat ezevstet <es egeb>
 es egÿeb dragalatos edeneket nagÿ
 bevsseggel⁵ ozgÿak vala · Zent
 margÿt azzont kedeg · bozzv
 sagos bezedevkkel · es bozzvsagos
 25 tetemenÿvkkel · es alkolmatlan

91
 46 r

Jueultreffetel meg se beferchtwan.
nagij beferchtsegre jingerlijt wala
mijnt menterl nagijobban tehetit
wala. Es nem chat zent margijt
azzonnat tezijt wala ezeket. De
mijnd az tellies conuenteut ennel
nagijobbattal fenijegetuen. ha ez
zentseges netijt nem engedne.
Oh melij igen nagij bozussagottal
es melij igen sot keulemb keulemb
bozussagottal geutretijt wala. ez zent
seges zuz az alhatatossagnat jezagos
mijeltendert. Vagij hog testnet
halatul meg walvan. menden
fele geutrelmetnet kennyat rewet
es vanja. Melij geutrelmet. mijert
walanat az ur istennet zerelme
ert. es az ev hazanat ez essegenet
evrizeijert. az az. mijnd az ev
tellies clastromanat es zerzetmet
es essegenet tuztessegenet evrize
tijert. Vigan zenuedij waia es
ez dragalatos zent zuz. kistoen
lyrijut hog ev maganat ferat
te martiromsagnat erdemet.

jvevltessekkal meg <se> keserehtven · 92
 nagy keserevsegre jngerlyk vala · 46 v
 mynt mentevl nagyobbban tehetyk
 vala · Es nem chak zent margyt
 5 azzonnak tezyk vala ezeket · de
 mynd az tellyes conuentevt ennel
 nagyobbakkal fenyegetven · ha ez
 zentseges nekyk nem engedne ·
 Oh mely jgen nagy bozzvsagokkal ·
 10 es mely jgen sok kevlemb kevlemb
 bozzvsagokkal gevtretyk vala ez zent
 seges zvz az alhatatossagnak jozagos
 myelkevdetyert · Vgy hog testnek
 halatvl meg valvan · minden
 15 fele gevtrelmeknek kennyat tevek
 ev rayta · Mely gevtrelmek · myert
 valanak az vr istennek zerelme
 ert · es az ev hazanak ekessegenek
 evrizetyert · az az · mynd az ev
 20 tellyes clastromanak es zerzetynak
 ekessegenek tyztessegenek evryze¹
 tyert · vigan zenuedy vala el ·
 ez dragalatos zent zvz · kykbevl
 hyzyvk hog ev maganak keres
 25 te martyromsagnak erdemeet ·

Tabat ez teurtenetnek alatta. azaz.
 ezen idönek alatta. Ez zentseges
 zent margijt azon jollehet
 myndenetre kez zennedny lelettel.
 cristufnat neueert. De maga
 juta az ev testenek annye nagy
 crevtelessege. Vagy hogy ennen
 magaban teyven cerze az ev
 halalat kezze lenni. Az ev meste
 venek olimpiadis azonnal. es
 egyeb veen sororodnat meg monda
 az ev halalat. az ev testenek meg
 fesselet kezze lenni. Kij azondex
 pen leu. Miert miykoron egy
 soror meg holt. es zent margijt
 azon volna az infirmariaban
 az meg holt sorornal. monda
 az ev mesterenek. En zereles
 anham en lezet esen ez soror
 utan kij meg halok. Kij ezentepen
 leu. Es meg egy monda az ha
 ev halalarul az ev eythejnek
 es zöveten atjanszaj. En hamar
 meg halok. es kezet tizeket hog
 demessetekt engemet az barbu
 demessetekt

Tahat ez tevrtenetnek alatta · az az · 93
 ezen jdevnek alatta · Ez zentseges 47 r
 zvz · zent margýt azzon jollehet
 myndenekre keez zenuedny lelekkel ·
 5 cristusnak neucert · de maga
 juta az ev testenek annye nagy
 erevtelensegere · Vgy hogy evnen
 magaban teerven eerze az ev
 halalat kevzel lenny · Az ev meste
 10 renk olimpiadis azzonnak · es
 egyeb veen sororoknak meg monda
 az ev halalat · az ev testenek meg
 fesleseet kevzellenny · ky azonkep
 pen levn · Mert mykoron egy
 15 soror meg holt · es zent margýt
 azzon volna az infirmariaban
 az meg holt sorornal · monda
 az ev mesterenek · En zerelmes
 anyam en lezek elsev ez soror
 20 vtan ky meg halok · ky ezenkeppen
 levn Esmeev vgy monda az <ha>
 ev halalarvl az ev evcchejnek
 Ez zeretev atyamfya · En hamar
 meg halok · es kerlek tyteket hog
 25 temessetevk temettesetevk¹ engemet az karban

az zent kereszt oltára előtt · ha
 kedeg az baar aznat mijatta igen
 meg zorul az sororoknat · talhat
 temetefetent engemet az en smad
 pozó helemben · es ne feljete azon
 hog az testemből valamijemem
 dohoffag juneij · mert az en teste
 mből semmijemem dohoffag kij
 nem ju · kij mynd ezenekpen meg
 relijet · Mert a leg ere tizenket
 napot · hog ez utan ez artatlan
 zent zuzet hijdeg kezde lenni · Mij
 soron az sororok lattak volna ez
 zent zuznet ez nagij betegseget
 igen meg keserendeket vanja ·
 es meg ezeneet mynden clastro
 motban · Ez zentseges zuzhez ju
 ve az ideubeli provincialis fra
 ter mihal · es meg halgata · e
 zentseges zuznet artatlan gij
 nasat · es vane cristusnat zent
 restet · az ez zuenent burgo zent
 meből · ennet utanna te zent
 kenemet · olajat frater mihal
 tul provincialisul · es meg kmet

az zent kerezt oltara elevt · ha
kedeg az kaar aznak mýatta jgen
meg zorul az sororoknak · tahat
temettessetevk engemet az en jmad
5 kozo heleben · es ne felýetek azon
hog az testevmbevl valamýnemev
dohossag juneký · mert az en teste
mbevl semmýnemev dohossag ký
nem ju · ký mýnd ezenkeppen meg
10 telýek · Mert aleg ere týzenkeet
napot · hog ez vtan ez artatlan
zent zvzet hýdeg kezde lelný · Mý
koron az sororok lattak volna ez
zent zvznek ev nagý betegseget
15 jgen meg keserevdenek rajta ·
es meg evzeneek mýnden clastro
mokban · Ez zentseges zvzhez ju
ve az jdevbelý provincialis fra
ter mýhal · es meg halgata · ez
20 zentseges zvznek artatlan gýo
nasat · Es veue cristusnak zent
testet · az ev zvuenek buzgo zere
mebevl · ennek vtanna kere · zent
kenetnek olajat frater mýhal
25 tvl provincialistvl · es meg kenet

94

47 v

teteek frater marcelloinak jelen
 voltana. Ezeknek utama ez zentsege
 ez zent margit azon. oda hivata
 az ev fejedelmek az porissat ki vala
 bodoborai istvan vrnak leánya. es
 nekij ada az ev ladaianak Euchar
 O zerevev atiamisaii. atantzerent
 valo zent zegenfegnek zerevevii.
 tartcii. es keuanonii. Eyt az mezeli
 telen iesust. mezehtelen keuuctijet.
 lassatot nezzetel baidhatot uol oia
 es lassatot myt lele az priorissa
 magerii bela kivatnak leanyanak
 ev kenehes ladaianaban. es myt geu
 tet azzonijont marianak ev cia
 stroban. Ez zent zuznek ev ladaia
 ban valo kenehesi eget valanak
 ev kenehe valanak keet ciliciumot
 egit meg zatadozot vala immar
 az gyafova valo vifeselet myt
 az maist cilicium kedyg vii vala.
 es vala ev kenehe vasboz dijnalt
 ev tyvel ~~es~~ ~~ode~~ evedezit valo
 az ciliciumnak alola nam keu
 seggel. es egu vezzeut kive valo

	teteek frater marcellosnak jelen	95
	voltara · Ezeknek vtanna ez zentseges	48 r
	zvz zent margýt azzon · oda hývata	
	az ev fejedelmet az porissat ký vala	
5	badoboray istvan vrnak leanyá · es	
	neký ada az ev ladaýanak kuchar ·	
	O zeretev atýamfyay · akaratzerent	
	valo zent zegensegnek zeretevý ·	
	tartoy · es keuanoy · kýk az mezeh	
10	telen iesust · mezehtelen kevuetytek ·	
	lassatok nezzetek hayolyatok yol oda	
	es lassatok myt lele az priorissa	
	magerý bela kýralnak leanyanak	
	ev kenches ladaýaban · es myt gevh	
15	tet azzonyonk marianak ev cla	
	strobán · Ez zent zvznek ev ladaýa	
	ban valo kencheý ezek valanak ·	
	Ev benne valanak keet ciliciomok ·	
	egyék meg zakadozot vala jmmar	
20	az gyakorta valo vÿselesnek myatta ·	
	Az masyk cilicium kedyg vÿ vala ·	
	es vala ev benne vasbol chÿnalt	
	ev kývel <ev evde> evedczyk vala	
	az ciliciumnak alola nagy kemen	
25	seggel · es egy vezzevt kýre vala	

fevteuztetven az zeul dijonat be
 ve fertenevel ezve . Kysel ez zeul
 zuz ev magat ostorozna vala . Emeceg
 vala az ladaban keet nemeez Kap
 cha . melij Kapchakat be vertenek
 vala keet feleul apvo hegyes val
 zegetel . Kytet ez zent zuz visel val
 ev labanban . Ezet valanak zere
 tev ahjanisjaj zent margyt az
 zommat az ev dragalatos kenchel
 kisttel geubte az bodoty erdemeket
 melij erdemeket segeht mastan
 menden hozza folyamo beveseket .
 Mykoron jutot volna ez zentseget
 zuz . az ev betegsegenet tizenhar
 mad napjara egy zombat na
 pon . completanae wtanna . Etev
 kistzokoron . Keurnijal ahvan fe
 terevket eb sororoznat tota
 saga . crishu zuletetijnek wtan
 na . Ezer . keet zaaz . hetven egy
 eztendeuben . Ez zent zuznek ke
 luzon kylene eztendeuben . fe
 nuar huanat tizen eutev na
 pian . Meg gyulada ez melto

L. Marg. vita
 .ob. 4. 127.
 15. february
 ante 29. 7

kevtetzttetven az zevl dýznonak bev 96
 re sertevevel evzve · kývel ez zent 48 v
 zvz ev magat ostorozya vala · Esmecg
 vala az ladaban keet nemecz kap
 5 cha · mely kapchakat be vertenek
 vala keet felevl apro hegýes vas
 zcekel · kýket ez zent zvz visel vala
 ev labayban · Ezck valanak zere
 tev atyamfyaý zent margyt az
 10 zonnak az ev dragalatos kencheý ·
 kýkkel gevhte az bodog erdemeket ·
 mely erdemekel segeht mastan
 menden hozza folyamo bevneseket¹ ·
 Mykoron jutot volna ez zentseges
 15 zvz · az ev betegsegenek týzen har
 mad napýara · egý zombat na
 pon · completanac vtanna · Elev
 týkzo koron · kevrnyvl alvan fra
 terevknec es sororoknak sokas
 20 saga · cristus zvletetynek vtan²
 na · Ezer · keet zaaz · hetven egý
 eztendeiben · Ez zent zvznek kedeg
 huzon kýlenc eztendeiben · feb
 ruar hauanak týzen evtevd na
 25 pyan · Mecg gyvlada ez melto

Jagos 242. Az menijei jegesnek
 zerehneben. Ejt kevan vala. Ejt
 zolgal vala. Ejt mindeneknek fe
 lette zeret vala. Ejtnek zerehneert
 mind ahiat ahiat es ez velagij
 orzaganaft bijrodalmat el batta
 vala. Az en artatlan leltet. zent
 jeges meltojagos leltet. aialvan
 az en teremteenet. az edesseges ke
 vatob jegesenek. El nyugovet or
 ban. oli igen idegen vala az en
 teste mindent fandalmitul es ha
 lalanaft idejen. mihtepen az
 en elmeje. es az en teste idegen
 vala mindent romlastul es ferte
 zeteslegtel. legottan ez zentseges
 zuznek es ... kaja chudalatos fe
 nessiget meg fannesset. es vala
 en zemenek alatta oli igen zep ul
 lagottag mint ha meg arannaz
 taf volna az en orchayat zemenek
 alatta. Mihtor in ez zentseges en ...
 tepen halva felennejet az en agva
 ban. legottan az or isten fu mint
 az en jertienek erdemeneft. fenchet

sagos zvj · Az menyey jegesnek 97
 zerelmeben · kyt kevan vala · kyt 49 r
 zolgal vala · kyt myndeneknek fe
 lette zeret vala · kynek zerelmeert
 5 mynd atyat anyat es ez velagy
 orzaganak byrodalmat el hatta
 vala · Az ev artatlan lelket · zent
 seges meltosagos lelket · ayalvan
 az ev teremteenek · az ev¹ edesseges ke
 10 vatos jegesenek · El nyvgovek vr
 ban · oly jgen² jdegen vala az ev
 teste mynden faydalmtvl ev ha
 lalanak jdeyen · mykeppen az
 ev elmeje · es az ev teste jdegen
 15 vala mynden testy³ romlastvl es ferte
 zetevssegtevl · legottan ez zentseges
 zvjnek ev orchaya chudalatos fe
 nessegel meg fenessedek · es vala
 ev zemenek alatta oly jgen zep ve
 20 lagossag mynt ha meg aranyaz
 tak volna az ev orchayat zemenek
 alatta · Mykoron ez zentseges zvj^h ezen
 keppen halva fekenneyek az ev agya
 ban · legottan az vr isten ky nyta
 25 az ev jegesenek erdemenek kenchet

betegentket meg egijoghebtasaban.
Mert azon ideiben fegzijt vala egij
Soror nagy nehez korfagban. Vgij
hogij egijebetket segedelmeneketul fel nem
felbet vala az ev anyjabol. Mert zent
Levrimc naphatol fogva zent prisca
azon naphang. mely napon ez zent
zuzij mult vala ez velagbol. ez sovort
neged napi hidedig lette vala. Mistoron
ez zent zuzinet halalat hallotta volna
ez beteg soror. az egijeb sororoktul.
meg keserevedet ev zueben hon ev
nem zolgalhatna ez zent zuzinet ev
testenel az egijeb sorokokul. es kezde
gondolkodni ev zueben. hogha az
for isten gyter zent margijt azonnal
erdeme miha meg egijom tanaja. ta
bat igen curremest zolgalna zent
margijt azonnal testenei. legottan
hog ez soror ezeket gondola. teltele
minden segedelmeneketul. es ei mene
zent margijt azonnal testenei zolgal
nizva. es zolgaljanak zolgala az ev
testenel. es by velle ez soror az anyja
lart. az margijt azonnal zent

betegevknnek meg gyögehtasaban · 98
 Mert azon jdevben fegzÿk vala egÿ 49 v
 Soror nagy nehéz korsagban · vgÿ
 hogÿ egÿebeknek segedelme nekevl fel nem
 5 kelhet vala az ev agÿabol · Mert zent
 levrinc napyatvl fogva zent prisca
 azzon napÿaÿg · mely napon ez zent
 zvz kÿ mult vala ez velagbol · ez sorort
 neged napi hÿdeg lelte vala · Mÿkoron
 10 ez zent zvznek halalat hallotta volna
 ez beteg soror · az egÿeb sororoktvl ·
 meg keserevdek ev zvueben hog ev
 nem zolgalhatna ez zent zvznek ev
 testenel¹ az egÿeb sororokal² · es kezde
 15 gondolkodny ev zvueben · hog ha az³
 vr isten evtet⁴ zent margÿt azzonnak
 erdeme mÿa meg gyögehtanaÿa · ta
 hat jgen evrcvmest zolgalna zent
 margÿt azzonnak testenel · legottan
 20 hog ez soror ezeket gondola · felkele
 mÿnden segedelm nekevl · es el mene
 zent margÿt azzonnak testenek zolga⁵
 tÿara · <zolgatÿara> zolgala az ev
 testenel · es ky veue ez soror az scapu
 25 lart zent margÿt azzonnak nÿa

Pabol mert igen zerniiv wala az
 Pohujan walo zolgalatert . es bizta
 no scapulari ada ex rea . Ezentepen
 fel eultenzteret nagy sivalmattal
 es faszodasottal . es miikoron volna
 Immar veternienet ideje fel weket
 ez zent zuznet es zentseges testet
 es el hozat es le tenet az kar alatt
 uol lehet altaliban nem neuezij meg
 az legenda helijet . hanem chat'egij zent
 haznat mongia . de menere az
 legendanak folyala targya . az kar
 alljat mongia zent egubaznat .
 Oh zeretev atyamsijai mundentevt
 meg gondolbagya melij igen keser
 ves processio wala ez az zegen soro
 rotnat . miikoron lagyat wala hog
 zenetek meg tel walmiok az ev edet
 seges anijottul zentseges peldajotnat
 fenes teuberetev . es minden wigas
 jagottul . Jeleseul azotnat kijt ev
 te:zevlet fenes idevuel ez zent zuznet
 hazla eleut . eunetij es en raita nagy
 kozzujagotat nuomorusagotat zent
 tenet wala bezedevel es raxmenyebel .

kabol mert jgen zevrnýv vala az 99
 kohnyan valo zolgalatert · es týzta 50 r
 ýo scapulart ada cv rea · Ezenkeppen
 fel cvltevztetecek nagy sýralmakkal
 5 es fazkodasokkal · es mykoron volna
 jmmar veternyenek jdeye fel veueck
 ez zent zvznek ev zentseges testet
 es el hozak es le teuek az kar alatt
 yol lehet altalyaban nem neuezý meg
 10 az legenda helyet · hanem chak zent¹ egy
 haznak mongya · de menere az
 legendanak folyasa targya · az kar
 allyat mongya zent egyhaznak ·
 Oh zeretev atyamfyaý myndentevk
 15 meg gondolhagya mely jgen keser
 ves processio vala ez az zegen soro
 roknak · mykoron lagyak vala hog
 evnekýk megkel valnyok az ev edes
 seges anyoktvl zentseges peldayoknak
 20 fenes tevkeretevl · es minden vigas
 sagoktvl · jelesevl azoknak kýk ev
 kezzevlek keues jdevuek ez zent zvznek
 halala clevt · evneký es cv rajta nagy
 bozzvsagokat nyomorusagokat tevt
 25 tenek vala bezedevkel es tetemenyekel ·

gijakonta az sororok mennek vala
zent margit azonnal testhez. es
meg nezik vala. es lagyat vala
hog zeeb piroso vala. hognem el
ben. Ezentepen alla ez zent zuznet
ev teste vasarnaptal fogva keddig.
Mikoron ez zent zuz hii mulek ez
lagbol legottan meg izeneek miyden
clastronokban hog az frateret juve
nek tiiztes tarsosagjal ez zent zuznet
zemetesere. Tahar azon vasarnap
melij vasarnap eud ez zent zuz hii
mult vala ez gijarlo velagbol. ne
menemen frater peteur hii vala
gevreut lector. amiat utanna
leyn magerozagban provincialis
illien rozatot halla vetermenek
utanna. Az baran meg jolt.
Ennek feulette meg izeneek ezte
tamij fislep erfetnek es egueb egi
hazij fejedelmeknek. Azert mikro
ron gummay kedden el jutet volu
az tiiztelendew atyaf es wraf eger
tamij erfet. vacij pispet. obudai
prepat. be menenek az clastron

	gjakorta az sororok mennek vala	100
	zent margyt azzonnak testehez · es	50 v
	meg nezük vala · es lagyak vala	
	hog zeeb pirosb vala · hognem elte	
5	ben · Ezenkeppen alla ez zent zveznek	
	ev teste vasarnaptvfogva keddyg ·	
	Mýkoron ez zent zvez ky muleek ez ve	
	lagbol legottan meg jzeneek mynden	
	clastromokban hog az fraterok june	
10	nek tyztes tarsossagal ez zent zveznek	
	temetesere · Tahat azon vasar napon ·	
	melý vasarnap eyel ez zent zvez ky	
	mult vala ez gyarlo velagbol · ne	
	mevnemev frater petevr ky vala	
15	gevrevt lector · annak vtanna	
	levn magerorzagban provincialis	
	jllýen zozatot halla veternyenek	
	vtanna · Az baran meg holt ·	
	Ennek fevlevtte meg jzeneek ezter	
20	gamý fýlep erseknek es egyeb egy	
	hazý feýedelmeknek · Azert myko	
	ron jmmar kedden el juttek volna	
	az tyztelendev atyak es vrak ezter	
	gamy ersek · vacý pisepek · obudaý	
25	prepost · be menenek az clastromba	

1) zent margit azonnak ev teste
 wala egi nemeunemev nozolian
 es fel emele az erfet zent margit
 azonnak orchajivrol az velomot
 kijvel be fevtef wala az ev orcha
 jat es lata az erfet zent margit
 azonnak orchajat fenlenii. mi
 koron az sororok nagy mondhatat
 lan keferenfegei surnanak. uton
 da az erfet azontepen az frateret es
 lollebet hog meeg az erfet es pis
 ket. prepost es miind ewe walo
 nagy sobassag surnatlan nem tevr
 betut wala ev nagy aitatossagok
 nak mijatta chudalkozwan zent
 margit azonnak ev nagy zepse
 gen. de maga az erfet wigazta
 lja wala az sororokat es frate
 retet mondwan. Nem kel tije
 ttenk surnotok ez ewet sivalnt
 ke. ujan. de jntab ewewlnetek
 kel. mert immar az menije
 ewet ewetsegnet jutalmat
 ewet wennije wulwan lagiwat.
 da mene nagy sivalu wala

hol zent margýt azzonnak ev teste 101
 vala egy nemevnemev nozolyan . 51 r
 es fel emele az ersek zent margýt
 azzonnak orchaýarol az velomot
 5 kývel be fevttek vala az ev orcha
 ýat . es lata az ersek zent margit
 azzonnak orchaýat fenlený . my
 koron az sororok nagý mondhatat
 lan keserevsegei syrnanak . <mon
 10 da az ersek> azonkeppen az fraterék es .
 jól lehet hog meeg az ersek . es pis
 pek . prepost . es mýnd evele valo
 nagy sokassag syratlan nem tevr
 hetyk vala ev nagý aýtatossagok
 15 nak mýatta . chudalkozvan zent
 margýt azzonnak ev nagy zepse
 gen . de maga az ersek vigazta
 lýa vala az sororokat es frate
 revket mondan . Nem kel týne
 20 ktevk syrnotok ez evrek kýralnak
 leanýan . de jnkab evrevlnetek
 kel . mert jmmar az menýeý
 evrek evrekseghnek¹ jutalmat
 evtet vennýe nylvan lagývk .
 25 Oh mene nagý syralm vala

ez jebenben. nem chat predicto tot zar
 pere belij frateretnek es sororotna
 hit ot jelen valanak. De meez comet
 felette sob egyeb zerzeressetnek es
 Ayt junet wala mynd az eu el teme
 refenet napuuglan. Miignem az
 eu tuztelender zent teste. tuztelender
 atuatnak es unatnak tezetmija
 az az. ctergamij esetnek. es vacij
 pispetnek tezetmija. zent ferenc fra
 termet es puepot zerzermet frate
 rimet jelen bolotna. plebanosotnak
 ferfiatnak. azzonjallatotnak. zent
 nyetnek es nemessetnek nagij soba
 ganak eleutte es jelen voltrana.
 Nagij tuztesseget el temetteret. Du
 chijven es aldwan az ur istent az
 nagij sobaggu ney.
 zent margyt azgomat ezrettenet
 el temetese ezenteppen lewn. Miido
 koron ez zent zuz. ez gharlo wilez
 bol it. ty mult volna. annaz utar
 na wamad napon az provim. el
 amalcata tabol egij igen ereno
 zent. es igen erenien mepe

ez jdcvben · nem chak predictator zer
zete belj fratereknek es sororoknak
kyk ot jelen valanak · de meg ennek
felette sok egyeb zerzetevsseknek es ·
5 kyk junek vala mynd az ev el teme
tesenek napyaiglan · Mýgnem az
ev týztelendev zent teste · týztelendev
atyaknak es vraknak kezekmýa ·
az az · eztergamý erseknek · es vacý
10 pispeknek kezekmýa · zent ferenc fra
terinek es prepost zerzetinek frate
rinek jelen voltokra · plebanosoknak ·
ferfýaknak · azzonyallatoknak · zege
nyeknek es nemesseknek nagy soksa
15 ganak elevtte es jelen voltara ·
Nagy týztessege el temettetecek · dj
chýrven es aldván az vr istent az
nagy soksagu nep ·
Zent margýt azzonnak ev testenek
20 el temetese ezenkeppen levn · Mýko¹
koron ez zent zvz · ez gyarlo vilag
bol <ký> ky mult volna · annak vtan
na harmad napon az provincialis
chinaltata fabol egy jgen erevs
25 zekrent · es jgen erevssen meg

102

51 v

valasztata ervelebrere vasfalal. es
 was karitatal. Ennek utanna belec
 zvef zent margit ev zent testet.
 Ezenkeppen vane eztergamiu ersek.
 vacu pispok. obudai prepost. fra
 terentnek sorozotnak sokassagual
 az zebrent kiben vala zent margit
 azzomak teste. az ev zent testuel
 evve. es vunef az zent egy hazba
 az bodog azzomak oltara elei
 ben. az nagy oltar eleiben. nagy
 tisztessgel. Az ersek feul cultenzet
 ersekij tisztessgel az misere. es meg
 monka nagy tisztessgel es jnye
 vlesel. Amak utanna az ersek
 evnen magu meg zolgala ez zent
 segens zuznek ev testenek el temete
 tenek minden zolofmajat. Ezenkep
 pen ve ick az zebrent zent mar
 git azzomak testuel evve. es be
 bochatak az feulben egy verembe
 amaggu kerben. Eit astanak vala
 az nagy oltarnak eleute. az ev zent
 testenek. es be nem feudek feuldel.
 zent margit azzomak testet. sem

vasasztata erevschtete vasakal · es 103
 vas karikakal · Ennek vtanna belee 52 r
 tevek zent margýt azzonnak¹ ev zent testet ·
 Ezenkeppen veue eztergamý ersek ·
 5 vacý pispek · obudaj prepost · fra
 terevknec sororoknak sokassagaua
 az zekrent kýben vala zent margýt
 azzonnak teste · az ev zent testevel
 evzve · es vyvek az zent egy hazba
 10 az bodog azzonnak oltara eleý
 ben · az nagy oltar eleýben · nagy
 týztessegel · Az ersek fevl evltevzeek
 erseký týztessegel az misere · es meg
 monda nagy týztessegel es jnne
 15 plessel · Annak vtanna az ersek
 evnen maga meg zolgala ez zent
 segevs vzunek ev testenek el temete
 senek mynden zolosmajat · Ezenkep
 pen veueek az zekrent zent mar
 20 gýt azzonnak testeuel evzve · es be
 bochatak az fevlben egy verevmbe
 auagy serben · kýt astanak vala
 az nagy oltarnak elevtte · az ev zent
 testenek · es be nem fevdek fevdel ·
 25 zent margýt azzonnak testet · sem

valamijuel egyjebel . hanem chat
 az ev zent fedelecheevel . Ezentepen alla
 be fevdetlen zent margit azommat
 teste tizenket napiglan . Miskoron be
 bochattak volna ez zent zugnek testet
 az seerben . Kezde ez zent zugnek testebeul
 az nagy edessages illat ty junu . Tahat
 kezdenek az fraterenk ketenkendun .
 hog netalam az sororok teutenek
 valamijnemey jo illatot / zent mar
 git azommat testehez . es azert volna
 az nagy jo illat az ev zent testenel .
 Tahat az provincialis frater mijul
 es frater marcellus egyeb fraterenk
 ezue . Zerelmest meg tudakozak .
 Soror margaretatul . zent margit
 azommat evcbeteul . Kivala beda ty
 valnak huganak . amia azommat
 leany . es egyeb sororoktul . hog ha
 valamijnemey kenettel meg kentek
 zent margit azommat testet . Anagy
 ha az ev testehez teutet valamii jo
 illatot . Ezentepen mondvan netit
 Parancholonk netteuk nagy ereu
 segel . zent enygedelmestent ev

anagy
 keneteut

	valamývel egyebel · hanem chak	104
	az ev zem fedelecheevel · Ezenkeppen alla	52 v
	be fevdetlen zent margýt azzonnak	
	teste týzenkeet napiglan · Mýkoron be	
5	bochattak volna ez zent zvznek testet	
	az seerben · kezde ez zent zvznek testebevl	
	<ev> nagy edesseges illat ky juný · Tahat	
	kezdenek az fraterevk ketevlkevdný ·	
	hog netalam az sororok tevttenek	
10	valamýnemev jo illatot auagy kenetevt ¹ zent mar	
	gýt azzonnak testehez · es azert volna ²	
	az nagy jo illat az ev zent testenel ·	
	Tahat az provincialis frater mýhal ·	
	es frater marcellus egyeb fraterevkel	
15	evzve · Zerelmest meg tudakozeeek ·	
	soror margaretatvl · zent margýt	
	azzonnak evcchetevl · ky vala bela ky	
	rálnak huganak · anna azzonnak	
	leanya · es egyeb sororoktvl · hog ha	
20	valamýnemev kenettel meg kenteek	
	zent margýt azzonnak testet · Auagy	
	ha az ev testehez tevttek ³ valamý jo	
	illatot · Ezenkeppen mondvan nekýk ·	
	Parancholonk nektevk nagy erev	
25	ssegel · zent engedelmessegnek eree	

vel. es atoknat pennija alat. hogg
 emmetum erreul buzonfogot mon
 gyatok. hogg ha ti. anagy valaki
 egyeb ti tudastokra tevt valamijne
 mev tenetent anagy valamij jo
 illatot. zent margit azonnak
 testehez. Tabat az sororok mynd
 ageterembe meg estevnek nagy
 erossen. hogg sem euk. sem egyebet
 eu tudastokra. semmijne mev tenetent
 sem jo illatot oda nem tevtet.
 Emet felevette az provincialis
 az sororoktul meg tudakozet. ez
 dologrol meg gyonastokban es.
 de meg ot es nem lele kevelben.
 Ezen keppe az sororok mynd az ti
 zentet. meg. meg maradvanak
 zent margit azonnak testenel.
 es az eu zent testenel tevt. soha ke
 lemben el nem junet vala. hinnen
 hat nyitkoron az onakat zolomia
 hat mongyat vala. es hat ny
 koron. eznek es aoznek vala.
 hinnen myndentkoron ez zent zent
 testenel alnak vala. imadkoznek vala.

vel · es atoknak kennya alat · hog 105
 ennekevm errevl byzonsagot mon 53 r
 gyatok · hog ha ty · auagy valaky
 egyeb ty tudastokra tevt valamyne
 5 mev kenetevt auagy valamý jo
 illatot · zent margyt azzonnak
 testehez · Tahat az sororok mynd
 egetevmbe meg eskevnek nagy
 erevssen · hog sem evk · sem egyebek
 10 ev tudasokra · scmmynemev kenetevt
 sem yo illatot oda nem tevttek ·
 Ennek fevlevtte az provincialis
 az sororoktvl meg tudakozeek · ez
 dologrol meeg gyonasokban es ·
 15 de meeg ot es nem lele kevlemben ·
 Ezenkeppen az sororok mynd az ty
 zenkeet napyg · meg maradanak
 zent margyt azzonnak testenel ·
 es az ev zent teste<nel> tevl · soha kev
 20 lemben el nem junck vala · hanem
 chak mykoron az orakat zolosma
 kat mongyak vala · es chak my
 koron eeznek es aloznak vala ·
 Hanem myndenkoron ez zent zvznek
 25 testenel alnak vala · jmadkoznak vala¹ ·

chudalatos

mezt wala . es lagyat wala az ev
 zerehmes amuyokat az serben feke
 zen ideben egy nemememen frater
 hinet wala neve peter . es wala ge
 vij lector . annak utanna levi pro
 vincialis . hatod napon jura ez cla
 stromhoz 3 zent margit halala ut
 mert hittak wala evet ez zent ju
 nek temetese . Helykoron jutot va
 na zent margit azonnak serelies
 ezde erzeny nagy edes illatot . W
 keppen ha ot wala mynemew no illat
 kenetent teuttenet volna el . ezde
 ez frater illatoznyi ez zent zuznet fe
 nenel . es labaynal . es sokzer erze
 ez chudalatos illatot . Vmonda ez frater
 peter . provincialisnak . Itt van ez
 hely chudalatos illattal u . . .
 lassad hog oda walamynemew illat
 anagy kenetent ne teuttenet legyen
 Tabat monda az provincialis az
 miter nek . En ez dolgot meg ma
 kortam nagy zerehmel . az wriery
 statul . es olimpiadistul . es az ceteris
 yorektul pit jelen voltam . az ev

nezük vala · es lagyak vala az ev 106
 zerelmes annjokat az seerben fekenný · 53 v
 Ezen jdeuben egý nemevnemev frater ·
 kýneck vala neve peter · es vala gev
 5 rý lector · annak vtanna levn pro¹
 vincialis · hatod napon juta ez cla
 stromhoz <·> zent margýt halala vtan ·
 mert hittak vala evtet ez zent zvez
 nek temetesere · Mýkoron jutot vol
 10 na zent margýt azzonnak serchez ·
 kezde erzený nagy edes chudalatos² illatot · Mý
 keppen ha ot valamynemev ýo illatv
 kenetevt tevttenek volna el · kezde
 ez frater jllatozný ez zent zveznek fe
 15 ýenel · es labáynal · es sokzer erzee
 ez chudalatos illatot · Monda ez frat'
 peter · provincialisnak · Agyam ez
 hely chudalatos illattal illatozük ·
 lassad hog oda valamynemev illatot
 20 auagy kenetevt ne tevttenek legenek ·
 Tahat monda az provincialis · az
 fraternek · En ez dolgot meg tuda
 koztam nagy zerelmel · az priori
 ssatvl · es olimpiadistvl · es az egýeb so
 25 roroktvl kýk jelen voltanak az ev